

İMRAHOR'DA RANT HIRSI SINIR TANIMİYOR HEDEF EYMİR GÖLÜ!

Vadiler şehri Ankara'nın en güzel vadilerinden biri olan İmrahor Vadisi bugünlerde en çok emlakçıların ve müteahhitlerin hayallerini süslüyor. Ama bir şehirde hayal kurmak emlakçılara ve müteahhitlere kaldıysa işte vay o şehrin haline... Ne yazık ki Ankara uzun süredir parsel numaraları semt isimlerinin önüne geçmiş bir "Monopoly" tahtası gibi.. Kısa yoldan zenginlik heveslilerinin, emlakçıların cirit attığı, Belediye Meclisi kararlarının "yok mu artırır" derecesine inşaat hakkı dağıttığı yerlerin başında da İmrahor Vadisi geliyor. Önü alınmayan, hiçbir sınır tanımayan kirli rant sonunda Eymir ve Mogan göllerini besleyen Vadi'nin tabanına, su yataklarının içine kadar indi. Solfasol olarak inşaat alanının içine kadar girip durumu yerinde belgeledik.

Mehmet Onur Yılmaz, Vedat Gün >> s.03

Öldürülmediğimiz Bir Yaşam İnşa Ediyoruz!

Ezgi Ünsal >> s. 02

İnsanız, İnsan gibi Yaşamak İstiyoruz !

Söyleşi: Yasemin Bulut >> s. 06

Kısa Haber Gezisi: Güvenpark

Akın Atauz >> s. 07

Cemal Hoca'nın Ragıp Tüzün Parkı'ndaki Çınar Ağacı

Atıla Çınar >> s. 08

Ağaç Üzerine

Duygu Cihanger >> s. 16

Miss Margarida'nın 'şefkat dolu kollarına' doğru...

Söyleşi: Özge Altınyayla >> s. 17

Barcelona Yazıları VII "Avlu"

Murat Sevinç >> s. 18

Ankara'da Aralık Sergileri

Özgür Ceren Can >> s. 19

Gezici Festival'den Ahmet Boyacıoğlu ile...

Söyleşi: Buse Kaynakaya-Sema Alpan Atamer >> s. 22

İller Bankası'nı 'Yıkma' Niyetinin Dayanılmaz Ucuzluğu

...Bağlam açısından ise, İller Bankası bir bütünlüğün parçasıdır. B. İmamoğlu'nun deyişiyle "Gençlik Parkı girişinin karşısında ve İller Bankası'nın hemen yanında yapılması Jansen Planı ile kararlaştırılmış olan Opera'nın '... tesirini kuvvetlendirmek için civarındaki yapıların düz ve sade olması'" gerekliliğine uymuştur (s. 438). Kentlerin kaliteli mekânlara sahip olması beklenti ve gerekliliğinden yola çıkan çok ünlü mimarların bile kentsel tasarım bilgi ve görgüsüne sahip olmalarına karşın, bu beceri ve yetkilerini imar yönetimleri ve koruma kurullarıyla paylaştıkları dönemden günümüze geldik...

Ali Cengizkan >> s.03

Hayattan Çalıp Sahneye Veren Bir Tiyatro Eşkiyası: İlham Yazar

Japon Kuklası, Mojo, Joko'nun Doğum Günü, Yastık Adam, Jerry ve Tom, Shakespeare Zorda ve Marquis De Sade gibi oyunların ödüllü yönetmeni İlham Yazar ile Akün Sahnesi'nde buluşup sohbet ettik. Maharetler ve garabetler kenti Ankara'da, yol kesen oyunların yönetmeni olmayı ve kentle kurduğu ilişkiyi anlattı bize. Akün ve Şinasi sahnelerinin gizli ihaleyle sessiz sedasız satılmasının ardından, İlham Yazar'ın gözlerinde, İnce Memed'in göz bebeklerindeki o çelik parıltısını görmek ise umudumuzu tazeledi...

Özgür Ceren Can / Fotoğraflar: Can Mengilibörü >> s.20-21

"Türkiye'de gazetecilere yönelik ağır suçlamalar ve bugün bazı gazetecilerin tutuklanması Türkiye'deki ifade özgürlüğüne ve hükümeti eleştiren herkese yönelik bir tehdit anlamı taşıyor.. Son tutuklamalar, hükümeti eleştiren ve yolsuzluklarını haberleştiren gazetecilere yönelik 'hükümetin intikamına' dönüşüyor."

Kadri Anafarta'dan... 50li Yıllarda Ankara Sokakları

Kadri Anafarta, 70 yaşını devirmiş bir ürolog. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Bölüm Başkanlığı'ndan 2012 baharında, yaş haddinden dolayı emekli edilmiş. Hissettirmemeye çalışıyor ama bu emeklilik zoruna gitmiş, Kadri Anafarta'nın...

Aydın Bodur, Can Mengilibörü, Özlem Mengilibörü >> s.09

Kaç-Ak Saray Konusunda Bilinmeyenler

Ahmet Demirtaş >> s.12-13

Naime Bademli İçin

Arzu Beril Kırıcı >> s.14-15

Öldürülmediğimiz Bir Yaşam İnşa Ediyoruz!

Ezgi Ünsal

24 Kasım'ı 25 Kasım'a bağlayan gecede, Ankara Sokakları'nda bağırışlar, kahkahalar, ısıklar, zılgıtlar, alkışlar, çığlıklar birbirine karıştı. Tüm bu sesler kötü bir haberin değil, kadınların birbirine kenetlenmiş sözcüklerinin, çözölen dillerinin ahenkli uyumuydu.

"Şiddete, savaşa ve kadın katliamlarına karşı kadınlar nöbette!" diyerek adımlarını attığımız yaşam nöbeti Ankara, Mersin ve Adana'da hayat buldu. Ben bulunduğum yerden Ankara'dan nöbet boyunca gözlemleyebildiğim şeyleri ve bu deneyimin katkılarını anlatmaya çalışacağım.

Öncelikle, bu sene 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü sürecini en başından beri örgütlenirken kadın hareketinin büyüdüğünü, bu büyüyene ve heybesine bir şeyler biriktiren hareketin hızla gelen gerici kuşatmaya, artık birer cinayet olmaktan çıkmış sistematik olarak ilerleyen kadın katliamlarına ve yanı başında olan savaşta direnen kadınlara kız kardeşlik köprüsünü kurmak başlıklarıyla çalışmalara başlandı. Tüm bu ihtiyaçlardan yola çıkarak Ankara'da kitlesel bir 25 Kasım mitingi ise kadınları heyecanlandıran ve hemen harekete geçiren bir süreç oldu. 25 Kasım Eylemi'nin 22 Kasım Günü Ankara'da büyük bir kadın buluşması olarak örgütlenmesi ve 22 Kasım Mitingi'nde yüzlerce kadının Kolej Meydanı'nı doldurmasıyla, bu süreç örgütlenirken çıkan birçok aksiliği en pozitif yolla çözülebilecek şekilde süreci devam ettiren Halkevi Kadınlar açısından Ankara'da söylemi net, isyan kokan, dayanışmayı güçlendiren bir miting geride kalmış oldu. Ancak bu süreç örgütlenirken tek başına bir kadın buluşmasının kadınlara yetmeyeceği ve Kadın Meclisi'nde alınan karar sonucunda kadınların tacize, tecavüze, şiddete ve kadınları ısrarla eve kapatmaya çalışanlara inat, sokakta daha fazla kalmasının gerekliliği tartışılırken

Sendika.org'dan Kasım sayımızdaki Yırca - Kolin eylemi haberimizde kullandığımız fotoğraflarında kaynak belirtmeyi atladığımız için Özür Diliyoruz

"Yaşamak için Nöbetteyiz" ana başlığı altında "Kadın Nöbeti" fikri şekillenmeye başladı. Böylece 24 Kasım'ı 25 Kasım'a bağlayan gece, kadınların asıl olması gerektiği yerde, yani sokakta olması gerektiği kararlaştırıldı. Bu sürecin her bir adımı tek tek planlanmaya başlandı. Teknik ihtiyaçlardan (ısınma, kömüründen odununa kadar, yağmur ve kara karşı önlem, battaniye, çaydan çorbaya, ses sistemleri, atölye için gerekli malzemelerin tek tek saptanması ve bulunması...), atölye yürütücülerinin ayarlanmasına kadar tek tek ayrıntılı olarak planlandı ve sonucunda elde bol tartışma, bol atölye, bol sohbet, bol şarkı olan bir gece ortaya çıktı.

Geceleri de, sokakları da, meydanları da terketmiyoruz!

Nöbet gecesine gelecek olursak; Haziran İsyanı'nda sokağa çıkan kadınların evlerine dönmektense direniş alanlarını yaşam alanlarına dönüştürdükleri bir süreçten geçerken, nöbete gelen kadınlar da sokağı (Yüksel Caddesi'ni) bir anda kendi yaşam alanlarına çevirdi. Zülfü Kadın Yaşam Parkı'nda nöbette olan Mamaklı kadınların da Yüksel Caddesi'ne girmesiyle saat 21.00'da programın bir anda coşkulu sloganlarla başlaması tüm geceye kuşkusuz yansıdı. Nöbetin ilerleyen dakikalarında kurulan kadın kürsüsünde kadınların nöbete nasıl geldiklerini anlatmaları ise yaşam nöbetinin coşkusuna coşku kattı. Kimi kadınlar hasta çocuğunu eşine bırakmış, kimi çocuğunu da almış gelmiş, kimi hasta hasta gelmiş, kimi babasından zoraki izinle gelmiş kimi ise ev işlerini Marslılara yaptırmış ama öyle ya da böyle gelmiş. Şunu söylemek gerekir ki, nöbetin başında "Benim saat 23.00'da evde olmam gerek, yarın çocuk okula gidecek" diyen kadınların

hiçbiri saat 23.00'da evde olmadı, iyi ki de olmadı...

22.30 sularında kurgulanan sekiz tane atölyenin ilkinin başlamasıyla kadınların sohbeti derinleşti. Kadınlar her bir atölyeye kendilerinden bir şey kattı. Özellikle bazı atölyelerde (kent kimliği ve kadın, lgbti, şiddet-özsavunma, erkek egemen yargı, medya gb.) kadınlar tarafından yoğun ilgiyle karşılanan tartışmalar oldu. Bu atölyelerde kadınların istedikleri gibi söz alması ve oraya katkı sunması ise görülmeye değerdi. Barış Anneleri'nin katıldığı Savaş ve Kadın Düşmanlığı başlığı kuşkusuz coşkunun en yüksek olduğu ve kadınların dayanışmayı en çok hissettiği başlıklardan bir tanesiydi. Barış Anneleri'yle kurulan kızkardeşlik halayı ve Barış Anneleri'nin heyecanını Halkevi Kadınlara hissettirmesi ise geceyi ısıtan en unutulmaz anlardandı. Sabah gün doğana kadar süren atölyelerde hiçbir aksama yaşanmaması, gelen konukların orada bulunan coşkuyu hissederek ve bunu dile getirerek ayrılması ise kadınların başka bir motivasyon kaynağı oldu.

Gece boyunca soğuğa ve hatta yağın kara karşı kadın sayısının hızla düştüğü bir an olmadı. Tam tersi kadınların ne sebeple olursa olsun oradan gitmek istememeleri heyecan vericiydi. Nöbet boyunca tek bir kadının bile oradaki kadınları bırakıp sıcak yatağına gitmeyi reddetmesi, soğuktan serzenzi etmek yerine isyan koşusu yapmayı önermesi ise nöbete ayrı bir renk kattı. Havanın aydınlanması ve saatin 08.00 olmasıyla kadın nöbeti sona erdi. Nöbet bitimine kadar fena olmayan bir sayıyla nöbetimiz devam etti. Orada bulunan bizler saatlerin nasıl geçtiğini anlamadık.

Yaşam nöbetine gerek katılımcı, gerek gözlemci, gerek destek olmak amacıyla gelen akademisyenlerin, kadın örgütlerinin ve LGBTİ'leri bu nöbetin heyecanlandığı kanaatindeyim. Çünkü bu nöbet kadın buluşmalarının, kadın mitinginin ve gece yürüşlerinin üzerine bir şeyler eklenerek yapılmış ve kadın eylemliliklerinin çıkmasını yükseltmiştir. Bu arada nöbet öncesi yaptığımız bazı görüşmelerde "Deli misiniz siz, napıcaksınız o saatte orada, o soğukta geçmez bak o saatler!" gibi öneriler ise bizi daha çok motive eder hale gelmiştir, söylemeden geçmeyelim.

Bir geceyi ve 25 Kasım sürecini geride bırakan **Halkevi Kadınlar**, Validebağ ve Yırca'da gördüğümüz üzere kadınların direnişinin bangır bangır geldiğini görmekte. Bu süreçten sonra da geceleri de, sokakları da, meydanları da, parkları da, zeytin ağaçlarını da isteyen kadınlar hep bu alanlarda olmaktan ve bu alanlardan biriktirdikleri ile öldürülmeyecekleri bir yaşam kurmanın temellerini hızla atmaktan çekinmeyeceklerdir.

Kadınlar Savaşa, Şiddete, Sömürüye Karşı Yine Alanlardaydı...

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü'nü kadınlar, yurdun bir çok kentinde sokaklardaydılar. İstanbul'da "25 Kasım Kadın Platformu"nun çağrısıyla Taksim Tünel Meydanı'nda, İzmir Konak'ta ve Ankara'da, Bursa'da, Eskişehir'de, Diyarbakır'da binlerce kadın, mitinglerde, basın açıklamalarında sokaklardaydı. İstanbul'da yoğun yağmura rağmen, kadınlar Tünel'den Taksim'e yürüdüler, "Özgür, savaşırsız, sömürsüz, cinsiyetçi olmayan bir dünya talebini dile getirdiler ve "1960'da iktidarın politikalarına karşı direnen, işkenceye uğrayıp, tecavüz edilerek katledilen Mirabel kardeşlerin, mücadeleleri, biz kadınların mücadelesi olmaya, direnişimize ışık tutmaya devam edecektir. Biz kadınlar alanlarda var olduğumuzu, var olacağımızı ve isyanımız haykırıyoruz" diyerek basın açıklamalarını okudular..

Ankara'da ise kadınlar, Ankara Kadın Platformu'nun çağrısıyla şiddete, kadın katliamlarına ve savaşa karşı bir araya geldiler. Toros Sokak'ta buluşarak Kolej Meydanı'na doğru yürüyüş yaptılar. Yürüyüş boyunca Yırca'da zeytinlerini savunan kadınlardan Kobani'de asker kurşunuyla katledilen Kader Ortakkaya'ya, İran'da tecavüzcüsünü öldürdüğü için idam edilen Reyhaneh Jabbari'ye kadar direnen kadınların resimleri taşındı, anıları canlandırıldı.

Ankara Kadın Platformu adına açıklamayı KESK Eş Başkanı Şaziye Köse gerçekleştirdi. Açıklamada, Isparta Yalvaç'ta iş cinayetinde katledilen mevsimlik tarım işçisi kadınlar, Yırca'da zeytin ağaçlarının katledilmesine karşı mücadeleden vazgeçmeyen kadınlar unutulmadı. Kadınlar mitingte "sokaklarda, fabrikalarda, fındık ağacının altında, pamuğun başında olduklarını; bulundukları her yerde örgütlü ya da tek tek güvencesizliğe, iş cinayetlerine ucuz iş gücü olma dayatmalarına karşı mücadelelerini sürdürmekte kararlı olduklarını dillendirdiler. **Sendika.org/Abo/Solfasol**

İmrahor'da Rant Hırsı Sınır Tanımıyor Hedef Eymir Gölü!

Haber ve Fotoğraflar: Mehmet Onur Yılmaz, Vedat Gün

Vadiler şehri Ankara'nın en güzel vadilerinden biri olan İmrahor Vadisi bugünlerde en çok emlakçıların ve müteahhitlerin hayallerini süslüyor. Ama bir şehirde hayal kurmak emlakçılara ve müteahhitlere kaldıysa işte vay o şehrin haline... Ne yazık ki Ankara uzun süredir parsel numaraları semt isimlerinin önüne geçmiş bir "Monopoly" tahtası gibi.. Kısa yoldan zenginlik heveslilerinin, emlakçıların cirrit attığı, Belediye Meclisi kararlarının "yok mu artıran" derecesine inşaat hakkı dağıttığı yerlerin başında da İmrahor Vadisi geliyor. Önü alınmayan, hiçbir sınır tanımayan kirli rant sonunda Eymir ve Mogan göllerini besleyen Vadi'nin tabanına, su yataklarının içine kadar indi. Solfasol olarak inşaat alanının içine kadar girip durumu yerinde belgeledik.

Emlakçı Duyarlılığı ile Yönetilen Ankara
İstanbul'da emlak pazarının daralması ile zor durumda kalan ve Anadolu yollarına düşen İstanbullu emlak bezirganlarının önemli duraklarından birisi de Ankara oldu. Bir emlakçı duyuruluğu ile yönetilen Ankara'da kendilerine alan ve ortak bulmakta zorlanmamış görünen

firmalardan birisi de Sinpaş. Sinpaş'ın Ankara'daki ilk ve en büyük projesi ise İmrahor Vadisi sırtlarında başlayan ama bir virüs gibi vadi tabanına doğru ilerleyen "Altın Oran Evleri". İnşaat başladıktan sonra Büyükşehir Belediye Meclisi kararıyla inşaat hakkı yaklaşık iki katına çıkartılan ikinci, üçüncü, beşinci hatta onuncu etaplarından bahsedilen ancak nerede duracağı ve nasıl ilerleyeceğini kimsenin açıkça bilmediği, emlakçı dedikodularının baş konusu olan bu konut ve ticaret alanı inşaat sırasında eklenen on binlerce metrekairelik ek inşaat alanı ile bir konut projesinden çok çizgi romanlarda ürkütücü olması için çizilmiş kent manzaralarını anımsatıyor.

Projesi 10 Kat, Kendisi 17 Kat

Solfasol olarak binlerce işçinin, onlarca taşeron firmanın aynı anda çalıştığı, herkesin oradan oraya koştuğu bir film setini andıran şantiyeye girdiğimizde gün akşam olmak üzereydi. Kameramızı havalandırıp aceleyle çıktıklarımızı akşam incelerken, sevgili Erhan Muratoğlu'nun "George Orwell görse hüngür hüngür ağlardı" dediği manzaranın sebebini de daha iyi anladık.

Şirketin Belediye'ye ilk sunduğu ve satış için web sitesinde de sergilediği projede 10 kat olarak görülen bloklara fazladan 7 kat daha ilave edildiğini fark ettik. Bazıları birbirine

7-8 metreden bile daha yakın olan en küçüğü 17 katlı bloklar yukarıdan çekilerek sündürülmüş birer fotoğraf gibi garip ve korkutucu görünüyordu. Hala eski maketlere ve illüstrasyonlara bakıp ev satın alanların hali, 70li yıllarda Demetevler'de beş katlı binanın en üst katını aldığı sanıp 12 katlı üstelik de asansörsüz beton yığınlarıyla karşılaşan gurbetçilerin halini hatırlattı bize. Yanlış hatırlamıyorsak Demetevler'deki müteahhit de bir eski cumhurbaşkanımızın yeğeniydi.

Maketten Al Haberi

Dedik ya, "Altın Oran"da inşaatın kaç etap olacağı ve toplam kaç konuttan oluşacağı konusu açık arttırmaya tabi. Bu inşaat nerede duracak, bu rant hevesi Vadi'nin neresine geldiğinde doyacak bilmiyoruz. Vadi tabanından çektiğimiz ve bu haliyle bile bizi kahreden binaların planlanan onda biri bile olmadığını gösteren maket (sağ alttaki bloklar) Eymir ve Mogan Gölü Havzasının, ortak yaşam kaynağımız olan Ankara'nın hava ve su kaynaklarının ne büyük bir tehlike ile karşı karşıya olduğunu açıkça gösteriyor.

Eymir Halka Böyle Açılıyor: "Göl Evleri"

Sık sık medyanın karşısına geçip zaten halka

açık ola Eymir Gölü'nü "halka açacağı"nı söyleyen Melih Gökçek'in planına dair ipuçları da veriyor bu hal. Öyle görünüyör ki inşaat firmasının henüz açıkça ilan etmediği, projeleri ruhsat başvurusuna gitmemiş, emsal (inşaat hakkı) hesaplarını bilmediğimiz bir yapı yığını İmrahor Vadisi'ne doğru akacak. Haftada üç kat yükselerek ilerleyen inşaatın istikameti ise Eymir Gölü'nü gösteriyor. Bu Ankara'da herkesin bildiği bir sır gibi. Öyle ki, göl manzaralı blokların kaç katta duracağı değil ama adı belli: "Göl Evleri". Bize inanmazsanız emlakçılara sorun. Ne de olsa bu kenti onlar yönetiyor.

İller Bankası'nı 'Yıkma' Niyetinin Dayanılmaz Ucuzluğu

Ali Cengizkan

"Modernist Açılımda Bir Öncü Seyfi Arkan" başlıklı programın üzerinden 6 yıl geçti. Türk mimarlığının yüzakı Seyfi Arkan, mimarlık akademisi ve mimarlık meslek pratiğinin her zamanki azizliğine uğramış; "Atatürk'ün Mimarı" olarak bilinmesine ve mimarlığı-yapıları en beğenilen, takdir edilen üç-beş mimar arasında olmasına karşın, 2008 yılına kadar çalışılmamıştı. Mimarlar Odası Genel Merkezi'nin yürüttüğü Anma Programı kapsamında bir sempozyum, arşivleme çalışması, kapsamlı bir kitap, çok ayrıntılı okumalardan oluşan bir sergi, bu çalışmanın ürünü olarak ortaya çıktı.* Arşiv çalışmaları yeni okumaların önünü açtı; mimarın trajik hayatının ve dönemin koşullarının

ayrıntıları paylaşıldı; yapıtları arasındaki ilişkiler, etkileşimler, dönemsellikler ortaya kondu. 1935 yılında açılan uluslararası mimarlık yarışması katılımları arasında birinci seçilerek 1937'de uygulanan o zamanki adıyla Belediyeler Bankası, modern mimarlık anlayışının pek çok ögesine sahip, sahici ve yerel, çağdaş olmanın bütün isteklerini yerine getirmiş bir yüzakıdır. Mimarın yapının inşaatı sırasında ve sonradan yapılan tadilatı sırasında da yapının üzerine titrediğini gösteren öykü ve ayrıntı belgeleri çoktur (ss. 209-239). Bağlam açısından ise, İller Bankası bir bütünlüğün parçasıdır. B. İmamoğlu'nun deyişiyle "Gençlik Parkı girişinin karşısında ve İller Bankası'nın hemen yanında yapılması Jansen Planı ile kararlaştırılmış olan Opera'nın "... tesisini kuvvetlendirmek için civarındaki yapıların düz ve sade olması" gerekliliğine uymuştur (s. 438). Kentlerin kaliteli mekânlara sahip olması beklenti ve gerekliliğinden yola çıkan çok ünlü mimarların bile kentsel tasarım bilgi ve görgüsüne sahip olmalarına karşın, bu beceri ve yetkilerini imar yönetimleri ve koruma kurullarıyla paylaştıkları dönemden günümüze geldik.

Uzanamadığı kültürü 'mundar' olarak niteleyip tarafları yönetme alışkanlığı geliştiren yerel ve merkezi otoriteler, bir taraftan popüler kültür araç ve yöntemleriyle beğeni ve alımlama değerlerini düşürürken, ellerindeki finansal kapasiteyi, yeni konjonktür "küresel ve neo-liberal saldırgan kapitalizmin" koşulları altında kişisel tercihleri doğrultusunda kullanmaya harcıyorlar. Mimarlık tarihi ve kültürünün değerli tasarım nesne ve ürünleri, onları destekleyen kabuller, okumalar, konumlandırma çalışmaları, kanonlar, 'yer'in tarihi, kolektif bellek içindeki

yapı değerleri ile oluşmuş dağarcık; yalnızca söylemsel retorikle "yüceltilmiş" tekbenci kişisel beğeniler ve inanç ayrımcılığı ile takıma kazanılmış taraftarlar yoluyla ezilmeye çalışılır. "Ucube" olarak nitelenen heykele karşı akademik çevreler bile direnmez; "gazino kültürüyle" bezenmiş sözde Selçuklu-Osmanlı üslubu ile üretilen, arsası gayrimeşru, kendisi kaçak devlet başkanı sarayları için ön seçime teklif veren ve üretime katkıda bulunan 'kendinden menkul üne sahip' mimarlar her zaman bulunur. Faşizm, söz dinleyen sanatçıları ve mimarları çok sever.

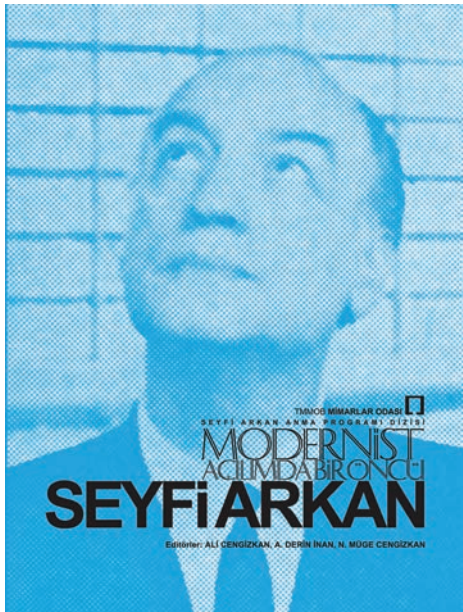
Oysa sanatçı ve mimar için 'uşaklığı' kabul ettiği anda başlayan bir 'sanatçılığı' ve mimarlığını' yitirme süreci başlar. Kimse Seyfi Arkan'a yandaşlığı ve politik görüşleri için "modern mimar", "akılcı mimar", "çağdaş mimar" nitemlerini uygun görmemiştir; tam tersi, iyi yapılar tasarlayan iyi mimardır, o kadar. Bu tarihselliği okumaktan aciz faşist yönsemeleri olan liderler, çakma uzmanlıkların sözkonusu olan danışmanlar ordusunun beyinleri ve yönlendirmeleriyle düşünüp karar vermeye başlamışlardır. Onlar için yandaşlık ve b'at öncelikli, mimarlık yatırımlarıyla kentlerin üretimi ve yeniden üretimi yoluyla yapılacak oy avcılığı ve çakma entelektüel "besleme" tarlaları geliştirmek birincil. Bu gücün karşısında Seyfi Arkan'ın ikonik pırlanta yapısı İller Bankası, ne yapısın? Görev yaptıkları Koruma Kurulu'ndaki yerlerini haketmeyen üyeler, merkezi ve yerel otoriteyi partizanlık ötesi ele geçirmiş olan faşizan anlayışın elinde birer maşaya dönüşmüş olan bürokrasi mensupları; tercihlerini ve gücünü tek yönlü olarak empoze edip uygulatan yüksek ve ileri demokrasinin temsilcileri bir gün elbet hesap verecekler.

Görgüsüzler kendilerini çoğaltamayacakları için karşılarındakini bölme ve kendi içlerinde bölünme yoluyla çok görünmeye çalışırlar. Açık toplumu değil kapalı toplumu, akılcı düşüncüyü değil dini ortodoksiye biat kültürünü, çoğulcu değil tekilci ama yalnız kendisinininkini benimseyen insan teklerinden oluşan bireyci değil gürühuçu yaklaşımı seçerler. Bunu

seçmemeleri eşyanın tabiatına aykırıdır; çünkü varlıklarını buna borçlu olduklarını hissederler. Faşizmin kitle kültüründe ve yığın ruhunda bu vardır. Türkiye'de yaşamakta olan, çevresel değerler ve mekân kültürü üzerinden kolayca üretildiği, ulaşıldığı zannedilecek bu birinci safhadır. Binaları yıkmak, cephesini değiştirmek, ucube binaları aklıbaşında "gözükən" mimarlara yaptırmak birinci aşamanın hedefleri arasındadır; parayı verirsiniz, soytarlılık yapacak birileri her zaman bulunur. Türkiye'de ikinci ve gerçek dönüşüm aşaması ise bu kadar kolay olmayacaktır. Gerçek bireyleri güruha; toplumu kafalardan, ya da onların deyişiyle "kellelerden" oluşan biat cemaatine; yaşamın kendisini ise rotası önceden çizilmiş yaşanma reçetesi belli 'hayat'lara dönüştürmek zordur. Mekânın dönüşümünde zor ve şiddete başvururken "geçici zafer"ler kazanabilirsiniz. Toplumun dönüşümünde ise birisi çıkar, o zamana kadar söylenmemiş bir söz söyler, koltuğa yığılırsınız. Toplum, gerçek bir aynadır. Fotoğraflar: Modernist Açılımda Bir Öncü Seyfi Arkan (Cengizkan, Ali, Derin İnan ve N. Müge Cengizkan (2012) Mimarlar Odası Yayınları, Ankara) kitabından alınmıştır.

* Cengizkan, Ali, Derin İnan ve N. Müge Cengizkan (2012) Modernist Açılımda Bir Öncü Seyfi Arkan, Mimarlar Odası Yayınları, Ankara. 589 sayfa; ISBN 978-605-01-0399-1

17 Aralık Yolsuzluk Haberlerine Getirilen Yayın Yasağı, Her Ortamda Kınanıyor, Hükümet Yandaşı Olmayan Yayın Kuruluşları Yayın Yasağına Uymamayı Tercih Ediyor, 17 - 25 Aralık Yolsuzlukla ve Rüşvetle Mücadele Haftası İlan Edildi.

Uluslararası Basın Ajansı -IPI yetkilileri, "yolsuzluk iddialarının üzerine yayın yasağı ile örtmeyi amaçlayan bu uygulamayı, hukuka karşı inancı zayıflatacak ve Türkiye'deki demokrasi üzerine gölge düşürecektir ve halkın eski bakanların açıklamalarını öğrenmesini engelleyerek fısıltı ve dedikodu haberlerinin fitili yakılmasına yol açacaktır; ayrıca bunlar da ne yolsuzlukla suçlananların ne de Türkiye halkının yararına hizmet edecektir" dedi ve "yetkililerden bu yasaklama kararının kaldırılması için gerekli adımları ivedikle atmasını talep eden" bir açıklama yaptı.

AKP, kendi propagandasını yapamayacağı, meşruiyet zemininin kaybedeceğini bildiği tüm gündemlere yayın yasağı getiriyor. Deniz feneri davası, Adapazarı'nda kamu görevlisi sanıkların küçük bir çocuğa tecavüzünde, Roboski'de asker köylüleri katlettiğinde "kaçakçıydılar" söylemi de tutmayınca, Reyhanlı'daki patlamadan sonra, Dışişleri Bakanlığı'nda Türkiye'yi savaşa sokma planlarını görüşenlerin tapeleri çıkınca, Adana ve Hatay'da MİT tirlarının durdurulması olayında vs.. vs.. AKP kendini kurtarmak için hep yayın yasağına sarıldı. Son 4 yılda mahkemeler, 150'den fazla yayın yasağı getirdi. Yayın yasaklarını mahkemelerden isteyenler hep, AKP'liler oldu.

Yolsuzluk soruşturmalarının haberleştirilmesini engelleyen mahkeme kararı, Gazeteciler Sendikası, Haber İş ve Basın İş Sendikası gibi meslek kuruluşları tarafından eleştirildi. İktidardan beslenmeyen birçok basın/yayın kuruluşu, mahkeme kararına rağmen. Yolsuzluk soruşturmalarına medyalarında yer verdi. Son olarak bu yolsuzlukları sayfalarına ve ekranlarına taşıyan (Samanyolu-Zaman-Bugün) basın kuruluşlarının gazetecileri gözaltına alındılar. 17 Aralık Yolsuzluk iddialarının kapatılmasına karşı yapılan yurttaş itirazları da mahkemeler tarafından red edildi.

CHP ve MHP bu gelişmeler üzerine 17 ve 25 Aralık tarihlerini Yolsuzlukla ve Rüşvetle Mücadele Haftası olarak ilan etti ve çeşitli afiş ve bildiriler dağıttı.

17 Aralık'tan bugüne yolsuzluk davasında neler oldu?

17 Aralık 2013 sabahı yapılan operasyonda, içlerinde İran'da da yolsuzlukla itham edilen bir İranlı "işadamı", 4 bakan ve oğulları, iş adamları, belediye yetkilileri ve halk bankası yetkilileri dahil bir çok devlet yetkilisinin de karıştığı bir operasyon yapıldı. Operasyonlarda ayakkabı kutularında milyonlarca TL, \$ ve €, hediye edilen pahalı saatler ve elbise çantalarında paraların gönderildiğine dair görüntüler, para sayma makinaları vb. bulundu. Paralar, çeşitli ambargo konulmuş ülkelere yurtdışı ve yurtiçi mesnetsiz para transferlerinin kolaylaştırılması, belediye ve TOKİ kanalıyla imar izinlerine aykırı işlerin yapılması vb. gibi iddialar ile yapılan operasyonların ardından, 25 Aralık'ta da TÜRGEV vasıtasıyla yapılan bağışlar, verilen imar izinleri vb. gibi ucu dönemin başbakanı ve oğluna kadar varan tapelerin olduğu bir başka operasyon ise hükümet tarafından son anda emniyet müdürleri ve savcıların yerleri değiştirilerek engellendi. Arda arda emniyet müdürleri ve hakim - savcılar görevden el çektiler. "Paralel yapı darbe yapacak" denilerek, hükümet iktidarı paylaştığı F.Gülen cemaatına karşı operasyonları başlattı. Hemen seçimler öncesi kimi yerlerde bu yolsuzluk iddialarına karışanları protesto etmesine karşı, polislerin yanı sıra iktidar yanlısı kimi sivil güçler de güç kullanarak protesto edenlere saldırdı.

Yolsuzluk iddiaları ile ilgili fezlekenin gerekçesi AKP tarafından mecliste okutulmadı. Meclis TV'nin yayını karartıldı. Üzerinden bir yıla yakın geçen zaman içinde HSYK yapısında tekrar değişiklik yapıldı, internet dahil, bir çok yayın yasağı sık sık uygulandı, bu mahkemelere bakan bütün savcı ve hakimler yerlerinden edildi. Suç iddiaları karşısında dönemin başbakanı dahil, tüm bakanlar ve sanıklar, yayınlanan konuşma kayıtlarının montaj, dublaj olduğunu savundu. Nitekim HSYK tümünden dağıtıldıktan ve yenilendikten sonra, oluşturulan yeni mahkemeler "deliller usulsüz, suç oluşmadı, örgüt bulunmadı" diyerek karar verdi. Ancak Adli Tıp, 17 Aralık tapelerinin gerçek olduğunu söyledi. Yolsuzluk iddiası nedeniyle istifa eden Erdoğan Bayraktar'da meclisteki soruşturmada, hakkında yayınlanan tüm telefon kayıtlarının doğru olduğunu söyledi. **Abo/Solfasol**

Nasıl Oluyor, Kaynaklar Artmıyorken; Milli Gelir, Habire Artıyor!!!

Türkiye'de Milli Gelir hesaplamaları, bir gece yarısı değişir ve hoop zenginleşir ülke. Daha önce de, hesaplama yöntemleri değiştirilerek, Türkiye'de kişi başına düşen milli gelir, 4bin Amerikan doları seviyesinden 10bin Amerikan dolarına doğru tırmanmıştı.

Aynı hesaplama yöntemiyle kişi başı

10bin Amerikan doları mertebesindeki gelirin artırılabilmesi ve Türkiye'nin orta gelir tuzağına düştüğüne dair ekonomi uzmanları tarafından yorumlar, yapılırken; Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Başkanı **Birol Aydemir**, milli gelir hesaplamasını tekrar değiştireceklerini (daha fazla veri kullanarak yeniden hesaplayacaklarını) kişi başı milli gelirden de bir artış olacağını belirtti. Aydemir, *nasıl da bir gecede zenginleştik suçlamalarından korunmak için*: "Ancak bu durumu, 'bir gecede zenginleştik' diye değil, 'meğerse zenginmişiz' diye yorumlamak doğru olur" dedi... Aydemir'e göre Türkiye'nin geçkondulusu bile zengin. Bizdeki lüks İngilizlerde bile yok ama zenginler, zenginliklerini gizliyor!?

Ya işsizlik rakamları ne alemde

Milli Gelir'i bir kalem hareketiyle, zıplatan TÜİK Başkanı Aydemir'e sormak lazım, az gösterilmeye çalışılan işsizlik verilerini ne yapmalı. TÜİK tarafından da tekrar 2 haneli rakamlara çıktı; tescillenen işsizlik oranı, hesaplama yöntemi değiştirildiğinde aslında açıklananın belki de en az 2 katı daha yüksek, % 20'lere yakın çıkacak!?

Türkiyenin dünyanın en büyük ilk 10 ekonomisini yakalaması için yıllık % 15 büyümeye şart!

Türkiye, 3. çeyrekte % 1.7 ile son yılların en düşük büyüme rakamını gördü. Financial Times gazetesinde çıkan yazısında Daniel Dombey : Türkiye'deki büyüme rakamlarının, sanılanın aksine hiç de iyi olmadığını; uzun yıllardır Türkiye'nin büyüme rakamlarının ortalamasının % 4'de çakıldığını, Türkiye'nin dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmesi için her yıl en az yüzde 15 büyümesi gerektiğini hatırlattı. Dombey ayrıca 'Erdoğan'ın ekonomi üzerinde artan etkisinin Türkiye'nin ekonomi politikalarını bozduğunu da belirtti.

Dombey, uluslararası piyasalarda dengelerin gelişmiş ülkeler lehine bozulduğunu ve gelişmekte olan ülkeler sınıfındaki Türkiye'nin, yapısal reformlarını devam ettirmede, özerk ekonomik kurumlarının yörüngesinin bozulup, ekonomisinin sıkıntıya gireceğine de dikkat çekti.

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın ekonomi üzerinde artan etkisinin ekonomi politikalarının sürdürülebilirliğini olumsuz etkilediğini belirten Financial Times'ın Türkiye muhabiri Daniel Dombey, 2014 yılının Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan için önemli bir yıl olduğunu yazdı.

Dombey, bunun sebebi olarak ise Erdoğan'ın ağustos ayında yapılan cumhurbaşkanlığı seçimini tek turda kazanarak halk tarafından seçimle başa geçen ilk cumhurbaşkanı olmasının yanı sıra 1 milyar 370 milyon TL'ye mal edilen bin odalı Ak Saray'a bağlıyor.

Nitekim dünya piyasalarının bozulmasının yanı sıra Cumhurbaşkanının son yargı paketini imzalaması sonrasında kendisine darbe yapıldığına dair suçlamalarda bulunduğu Zaman, Bugün ve Samanyolu'nda çalışan gazetecilerinin makul şüphe ile tutuklanmaları üzerine ayağa kalkın AB, ABD ve Dünya Basın Kuruluşlarını da suçlaması ile birlikte, ABD Doları ve Euro hızla değer kazandı, faizler arttı, borsa tepetaklak oldu. **T24.com/FT/TUIK/Abo/Solfasol**

Türkiye İçin Avrupalılaşma Bir Hayaldir, Hayal de mi Yok Oldu?

Tayyip Erdoğan'ın **"AB bizi alır mı, almaz mı, bizim böyle bir derdimiz yok, lütfen siz kendi aklınızı kendinize saklayın"** sözlerine, AB yetkililerinden sert açıklamalar geldi.

AB dışişleri bakanları, sonuç bildirgesinde Türkiye ile ilgili sert uyarılar yapıldı. Medyadaki tutuklamalar üzerine, *"demokrasinin çekirdek ilkelerinden olan medya özgürlüğüne saygı konusunda şüphe uyanmasına neden olduğunu"* belirten AB yetkilileri, *"Konsey, katılım müzakerelerinde ilerleme sağlamanın hukukun üstünlüğüne ve temel haklara saygıya bağlı olduğunu hatırlatır"* ifadelerini metne dahil etti.

Sadece AB değil, Avrupa Parlamentosu da sert açıklamalar yapmıştı; Gölge Türkiye Raportörü Sommer: "Türkiye bir çeşit diktatörlüğe doğru gidiyor" demişti.

"17 Aralık'a 'darbe girişimi' deyip, 'yolsuzluk yok' iddiasında bulunmak çok saçma"

Avrupa Parlamentosu'ndaki Hristiyan Demokratlar grubunun gölge Türkiye Raportörü **Reneta Sommer**, iktidarın 17 Aralık operasyonları için *"yolsuzluk yok, darbe var"* yaklaşımına ilişkin olarak *"Katiyen inandırıcı değil"* diye konuştu. İktidarı, Türkiye'yi AB'den uzaklaştırmakla itham eden Alman vekil Sommer, darbe iddiası için, "Bu bana gülünç geliyor" dedi. Basın hürriyetine ilişkin çok kötümser bir tablo çizen Sommer, *"Eğer siz basın özgürlüğüne müsaade etmiyorsanız, bütün vatandaşlarınızın ifade hürriyetine izin vermiyorsanız, Bana göre Türkiye, bir çeşit diktatörlüğe doğru gidiyor"* yorumunu yaptı. Basın hürriyetine ilişkin bir soruyu cevaplayan Sommer, Türkiye için çok kötümser bir tablo çizdi. *"Eğer siz basın özgürlüğüne müsaade etmiyorsanız, bütün vatandaşlarınızın ifade hürriyetine izin vermiyorsanız, Bana göre Türkiye, bir çeşit diktatörlüğe doğru gidiyor."* yorumunu yapmıştı.

Ak Saray'la ilgili tartışmaların Alman basınında neden çok fazla yer aldığı sorulan Sommer, "Bu zamanda cumhurbaşkanı için böyle bir saray inşa etmek sıra dışı. Sultanların saraylarına benziyor. Böyle bir şey Almanya gibi bir ülkede katiyen imkânsızdır. Bence bu sebeple Alman medyası bu konuyla ilgilendi." dedi. Sommer'in üyesi olan Hristiyan Demokratlar, 1999'dan bu yana AP'deki en büyük grup olma özelliğini koruyor. **T24-Samanyolu/Abo/Solfasol**

Ankara Bisikletliler Ortak Platformu

Ankara'da Güvenli Bisiklet Ulaşımı İçin Çalışıyor.

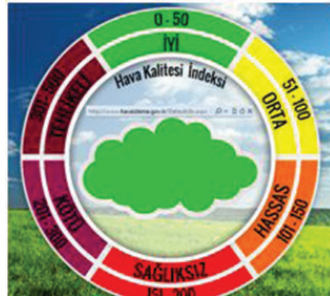
6 Temmuz 2014 tarihinde tur dönüşü Hasan Berk Baysal bisikletiyle Gölbaşı'ndan Dikmen'deki evine giderken Konya Yolunda bir aracın çarpıp kaçması sonucu hayatını kaybetti. Baysal, dört şeritli yolun güvenlik şeridinde tüm ışıklandırma ve güvenlik ekipmanlarıyla seyir halindeyken, yol boşken gece kulübünden dönen bir sürücünün arkadan çarpmasına kurban oldu. Olay yerinden kaçan sürücü dört gün sonra bulundu. Dava sürüyor. 41 yaşındaki bisiklet sevdalısı, evli ve bir çocuk babası Berk Baysal, Ankara'da bisiklet sürerken hayatını kaybeden ilk kişi değil. Yaklaşık bir yıl önce Meril Çiğdem Durmuş, ondan önce Onur Karaca ve Çağatay Avşar, motorize cinayetlerin kurbanı oldu. Tüm bu kayıplar, tesadüf değil, basit sürücü hatalarından kaynaklanmıyor. Ankara'da yapısal bir ulaşım sorunu var. Kamusal bir hizmet olması gereken ulaşım, tümünden motorlu taşıtlara ve ticari zihniyete kısacası para kazanma ve kar hirsına teslim edilmiş durumda. Neyse ki ölümlere, kazalara, tüm engel ve zorluklara rağmen bir tutku, ulaşım aracı, yaşam biçimi, spor, hobi, sosyalleşme, iletişim aracı olarak bisikletten vazgeçmeyenler, Berk Baysal ilk kayıp değildi ama "son olsun" diyenler de var. Ankaralı çeşitli bisiklet grup ve toplulukları içindeki bisikletseverler ve aktivistler, Ağustos ayında Ankara Bisikletliler Ortak Platformu (ABOP) adıyla bir araya gelerek,

Ankara'da bisiklet kullanmayı güvenli hale getirmek için çalışmaya başladılar. Bileşenler arasında Angora Bisiklet, Ankara Bisiklet Topluluğu, Başkent Bisiklet, Batı Ankara Bisiklet, Engelsiz Pedal Ankara, Gölbaşı Bisiklet, AÜ HİBİT Bisiklet Topluluğu, Öteki Bisiklet ve Perşembe Akşamı Bisikletçileri Ankara bulunuyor ve 350 Ankara bu Platforma destek veriyor. Kendi ifadesi ile ABOP'un tek amacı güvenli bisikletli ulaşım için ortak çözümler üretmek. Platform ilgililere açık ve düzenli toplantılar yapıyor. İmza kampanyası, ortak etkinlikler, anket çalışmalarıyla ve davaları izleyerek savunuculuk yapıyor ve kamuoyu yaratmaya çalışıyor. Bisikletli ulaşım konusunda yerel ve ulusal düzeydeki kamu otoriteleriyle görüşüyor, raporlarını ve önerilerini iletiyor. Tüm bu çalışmalar için gereken verileri de toplamak zorundalar, çünkü bisikletli ulaşım için hiç bir araştırması, istatistiği yok Ankara'nın.

Ankara'da ve Türkiye'de bisikletli ulaşım ve yaşamı destekleyecek etkinliklere doğrudan ya da dolaylı yollarla destek oluyor, katkı veriyor. Umarız bu çaba ve bu özen, kentlerdeki motorlu taşıt tahakkümünü biraz olsun geriletir ve kentimizde bisikletlilere de güvenli bir yaşam alanı açılmış olur. **Engin Sarı/Öteki Bisiklet**

Ankara'da Hava Kirliliği Yükseldi.

Ankara'da Sıhhiye, Cebeci, Demetevler, Keçiören'de hava kirliliği ölçümlerinde, ölçülen değerler, kirlilik sınırlarında geziniyor. Havaizleme.gov.tr verilerine göre, hava kirliliği, hava kalitesi indeksine göre değerlendirilmekte. Bu indeks, havada asılı kalan partikül sayısını,

karbon monoksit ve karbon dioksit fazlalığını, azot dioksit ve ozon sayısı birleşimini içeriyor. Türkiye'deki mevzuata göre indeksin 0-50 arası iyi (kaliteli hava); 51-100 arası orta (kalitede sıkıntılar olmakla birlikte, sağlıklı insanlar için uygun kalitede hava); 101-150 arası hassas (solunum sorunu ve hassas olanlar için tehlikeli olabilecek hava kalitesini gösteriyor). 151-200 arası sağlıksız, 201-300 arası sağlık açısından acil durum, 301 ve üstü sağlık alarmı gerektiriyor. Ankara'da Demetevler, Keçiören, Cebeci, Sıhhiye'de Kasım ayının son günlerine doğru değerlerin 100'ün üzerine (yani solunum problemi olanlar için sağlık problemlerinin başlayacağı bir noktaya) yükseldiği görüldü. Hava Kalite İndeksinde 100'ün üstü özellikle yaşlılar, çocuklar ve solunum hastaları için tehlikeli olabiliyor.

Ankara'da hemen her kış gündeme gelen hava kirliliği, bir kez daha www.havaizleme.gov.tr sitesinin "resmi" verileriyle de ortaya çıktı. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Türkiye'nin dört bir yanındaki hava kalitesini izlediği ve hava kirliliği değerlerini yayımladığı internet sitesinde Ankara'nın değerleri birçok semtte "hassas" olarak değerlendirildi. "Hassas" olduğu belirtilen bölgelerden Demetevler'de 113, Cebeci'de 105, Keçiören'de ise 102 oranında kirlilik kaydedildi. Dikmen, Bahçelievler ve Sıhhiye'de de orta seviye kirlilik olduğu görüldü.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, çevre kirliliğinin gösterildiği internet sitesinin yayını, sunucusunda yaşanan sorunla birlikte Kasım ayında bir süre durdurmuştu.

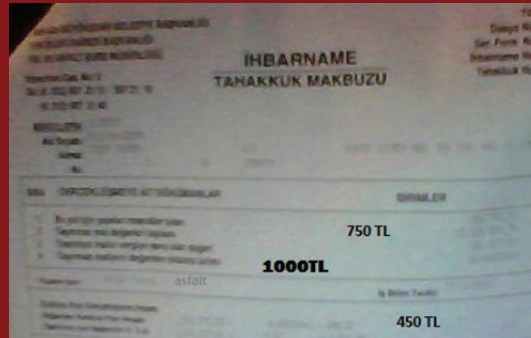
Hurriyet Ankara Eki/Sendika.org/havaizleme.gov.tr/Abo/Solfasol

Belediyenin Saldığı Asfalt Katılım Payları, Can Yakıyor!

Ankaralıları yüksek meblağdaki 'asfalt katılım bedeli' konusunda, şikayetçi. Bir çok Ankaralıya asfalt katılım bedeli çok yüksek ihbarnameler gitti, gönderilen ihbarnamelerde 10binTL'ye kadar meblağlar var. Belediye bu rakamları 4 eşit taksitle tahsil etmek niyetinde. Peşin ödeyenlere % 25 indirim yapılacağı söyleniyor. Ancak Ankaralıları şaşkın, peşin ödeyenlere rastlanmıyor.

Evinin iki yanından cadde geçen Ankaralıya 2 ihbarname birden gidiyor. Birçok Ankaralı bu rakamları ödememiz mümkün değil diyor. Asfalt katılım bedeli olarak bu kadar fahiş rakamlar istenmesi, Ankara Büyükşehir Belediyesinin marifeti. Başka belediyelerde bu şikayetlere rastlanmıyor.

Birçok Ankaralı, mahkemelere başvurmuş durumda. Ankara CHP vekili Levent Gök, mecliste kanun teklifi verdi. Gök, vatandaşın asfalt katılım bedeli istemenin adaletsizce olduğunu ve bu uygulamanın düzeltilmesi talebini belirtti. Daha önce de CHP Ankara vekili, Aylin Nazlıaka da bir soru önergesiyle bu konuyu meclis gündemine taşımıştı. **Abo/Solfasol**

Ankara'da Hürriyet Öğrenci Yurdu, Açıldı.

"Alternatif bir yaşam için bir yurttan daha fazlası" belgisi ile inşa edilen Hürriyet Öğrenci Yurdu'nun açılışında katılım yüksekti.

TMMOB'un Teoman Öztürk Öğrenci Konuk Eviden sonra, Halkevleri Vakfı ve Hacıbektaş Vakfı'nın katkılarıyla, Cemaat Yurtlarına ya da devlet yurtlarına alternatif bir yurt daha geldi.

Açılışa Halkevleri Vakfı Genel Başkanı Erdoğan Ülger, Hacı Bektaş

Dikmen Vadisinde Kentsel Dönüşüm İçin İhaleye Katılan Olmadı, İhale İptal Edildi.

27 Kasım'da, Melih Gökçek'in Dikmen Vadisindeki 235bin metrekare araziye parçalar halinde satarak, kentsel dönüşümüne açmayı hedeflediği ihaleye katılan olmadığı için iptal edildi. Evlerini terk etmeyen Vadililer ile inatlaşmaya giren Melih Gökçek, vadililerin evlerini boşaltmalarını ve vadiden ayrılmasını istiyor. Barınma hakkı için evlerini bırakmak istemeyen Dikmen Vadisinde yerleşik kalanlar ise, kentsel dönüşümün kendilerine rağmen uygulanmamasını, başlarını sokacak bir evlerinin olmasını istiyor.

Dikmen Vadisinde evlerini terk etmeyenler, Büyükşehir Belediyesi binasının önünde ihaleyi ve Melih Gökçek'i protesto ettiler. Protesto sırasında polis saldırısı gerçekleşti. 7 kişi gözaltına alındı. Belediye binasında aşağıda gösteriler sürerken, ihalenin Ankara Büyükşehir Başkanlığı tarafından kamuya kapalı olarak yapılacağı açıklandı ve CHP'li meclis üyeleri bile toplantı salonuna alınmadı. Ancak ihaleye katılan firma olmaması nedeniyle, ihale iptal edildi. **Sendika.org/Dikmen Barınma Bürosu/Abo/Solfasol**

Veli Anadolu Kültür Vakfı Genel Başkanı Ercan Geçmez, Halkevleri Genel Başkanı Oya Ersoy, Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen, Yenimahalle Belediye Başkanvekili Mehmet Kartal ile her iki vakfın yöneticileri, belediye meclis üyeleri, TMMOB'ye bağlı oda temsilcileri, Dikmenli mahalle muhtarları ve demokratik kitle örgütü temsilcileri ve yurttan kalmaya başlayan öğrenciler, açılışa katıldı.

Halkevleri Genel Başkanı Oya Ersoy açılışta "gericiliğe, cemaat örgütüllüklerine ve Sünni mezhepçiliğine karşı bir çalışmaya imza attıklarını" söyledi. Ve yeni yurtlar için söz verdi. **Kolektifler/Abo/Solfasol**

İnsanız, İnsan gibi Yaşamak İstiyoruz !

Söyleşi: Yasemin Bulut

LGBT bireyler... Toplumun, homofobinin, gettolara ittiği, ötekileştirdiği, "insan gibi yaşamak istiyoruz!" çığlıklarının duyulmasını bekleyen renklerimiz...

Onları en iyi onlardan dinleyerek anlatır dedik; Pembe Hayat Derneği kurucu aktivisti Selay Su Selay ve Türkiye'nin dayanışma amaçlı "ilk trans kadın defilesi"nin gerçekleştirilmesine öncülük eden Öykü Ay ile görüştük. Türkiyeli bir trans kadın olmak ne demek, seks işçiliği ve nefret cinayetleri hakkında neler düşünüyorlar, LGBT mücadelesinde basından ve tüm diğer demokratik oluşumlardan beklentileri neler ve bunlara benzer tüm soruların cevabını onlardan aldık...

41 Yaşındayım ve 42 Yıldır Transım!

Merhabalar, sanırım cevap bekleyen pek çok sorudan biri şu: Türkiye'de LGBT bireyleri "anormal, hastalıklı" şeklinde etiketleyip ötekileştiren bakış açısı, sizce temelde nereden besleniyor?

Öykü Ay: Ataerkil bir toplumda yaşıyoruz öncelikle, bana kalırsa ötekileştirme noktasında bu çok önemli bir etken. Örneğin, "erkek evlat" a yüklenen özel bir anlam var, bir sevgi var çoğu toplum kesiminde. "Erkek evladın" kadın olması düşüncesi bile korkunç onlar için. Bir de tabii hormonların nasıl çalıştığını bilmeyen, biyolojiden bihaber bir toplumdaki söz ediyoruz. Bu bilinçsizlik de homofobiye var eden önemli bir sebep. Ben örneğin 41 yaşındayım ve 42 yıldır transım; çünkü benim cinsel yönelimim aslında ana rahimde oluşuyor, ben bunu sonradan "tercih" etmiyorum. İnsanlar bunun farkında değil maalesef... Bunun gibi pek çok faktör sıralayabiliriz...

Selay Su Selay: Ana-akım medyanın LGBT bireyleri yansıtmadaki biçiminin, homofobiye yaratmakta ve beslemekte iyi bir kaynak olduğunu düşünüyorum. Yıllardır toplumun bilinçaltına nakış nakış "hasta, sapık" olarak işlediler bizi... Görünür oluşumuzu, hak arayışlarımızı bile böyle yansıttılar. Örneğin, bizler çoğu kez şiddete uğrayan tarafken, şiddet uygulayan taraf gibi yazılıp çizildik. Homofobiye kökleştiren temel yapılardan biri de bu yüzden ana-akım medyadır.

LGBT bireyler içerisinde trans kadınlar ataerkil baskı ve görünür oluşlarının etkisi ile, homofobiye en yoğun maruz kalan kesim belki de... Bu bağlamda günlük hayatlarında nasıl zorluklarla karşı karşıya geliyorlar, eğitim-iş gibi yaşam alanlarında nasıl bir mağduriyet yaşıyorlar? Ve bu mağduriyetlerin giderilmesi adına beklentileriniz nelerdir ?

Öykü Ay: Bir kere her trans kadını seks işçisi, her seks işçisini de "kolay para kazanan" olarak gören bir mantık var, bu yüzden herkesin üçe aldığını biz beşe alıyoruz. Bu mesela görünür bir örnek, bir de tabii ardi arkası kesilmeyen bir psikolojik baskı var; kendini beden dilinde açığa çıkaran... Kamu sektöründe, özel sektörde, kısacası iş hayatında cinsel kimliğimizden ötürü yer alamıyoruz. Ben iki üniversite mezunuyum, üç iş yeri açtım ve kapatmak zorunda kaldım. Çünkü işyerime gelen herkese kötü gözle bakıyorlar, rahat bırakmıyorlar. Ve sonuç olarak seks işçiliği yapıyorum, bunun sorumlusu ben miyim? Bu durumda bu benim tercihim mi ? Hayır. Sosyal güvencemiz bile yok. Beklentimiz devlet büyüklerinden vicdanlarını ve insanlıklarını açığa

çıkarmalarıdır. Biz de insanız ve vatandaşız, ağaç kovuğundan çıkmadık.

Selay Su Selay: Ben bu soruyu başımdan geçen bir olayı kısaca anlatarak yanıtlamak istiyorum. Bir yılbaşı akşamı Ankara'da meşhur bir mekana eğlenmeye gitmek için evden çıktık. Mekana geldiğimizde içeri girmek için varolan uzun kuyruğa girdik, sıra bize geldiğinde "Sizi içeri alamayız" dediler. "Neden?" dedik, "Alamayız, üstelemeyin" dediler. Tartıştık. Emin olun bu tartışma basına yansısı "travestiler olayı çıkardı" şeklinde gerçekliğin tersyüz edilmiş bir hali olarak yansıdı. Sıradakilerin bizlere gülmesi ve ısrarla içeri almamaları nedeniyle gerisin geri dönmek zorunda kaldık. Neden peki? Yaşam hakkımıza dahi saygı duyulmuyor, ötesi var mı?

Kadın Örgütlerinin Kapılarını Aşındırdık

Peki sizce demokratik sivil toplum kuruluşları, aydınlar, sanatçılar, toplumun duyarlı kesimleri, homofobiye karşı üstlenmeleri gereken görevi üstleniyorlar mı? Bu anlamda beklentileriniz nelerdir ?

Öykü Ay: Hayır tabii ki. Sözünü ettiğimiz kesimler bir sigara dumanının yol aldığı kadar yardımcı olabilselerdi bize, bugün belki de mücadelemiz çok daha farklı bir boyut kazanmış olurdu. Bize dayatılan bu yaşam koşullarında yaşamak yerine, evimizde oturur, belki eşimizle birer çay içerdik; sokaklarda ekmek kavgasına düşmek yerine...

Selay Su Selay: Kesinlikle mücadelemize yeterli bir destek yok, bakın biz yıllarca çeşitli kadın örgütlerinin kapılarını aşındırdık, biz de kadınız, biz de öldürülüyoruz, gelin anayasal taleplerimizi birlikte şekillendirelim, bu mücadeleyi birlikte verelim dedik. Çağrılarımız karşılıksız kaldı. Daha yeni yeni bu çağrılar biraz olsun ciddiye alınıyor. Oysa bu mücadele toplumun tümüne yayılması gereken bir mücadeledir. Çünkü LGBT bireylerin özgürleşmesi demek, Türkiye'de özgürleşmeyi bekleyen pek çok farklı kesimin özgürlük isteğine de bir önyak, bir dinamit olması demektir. Benim arka sokakta öldürüldüğüm bir toplumda, sen de özgür değilsin, çünkü bugün beni öldüren hastalıklı zihniyet, yarın senin yaşam tarzına da saldıracak. Bu böyledir. Bu mücadeleye toplumun tüm kesimleri bu yüzden omuz vermelidir.

Daha küçük bir birime, aileye dönecek olursak peki, klasik Türk aile yapısında heteroseksist geleneksel eğilimlerin baskın ve yoğun olduğunu söylememiz mümkün. LGBT bireyler bu tip bir yapısalılık gösteren ailelerde, nasıl tepki ve sorunlarla yüz yüze geliyorlar ve LGBT ailelerine çocuklarına yaklaşımları konusunda neler önerirsiniz ?

Öykü Ay: Ben bunu kendi ailemden örnekle cevaplayayım, benim babam ciddi bir homofobik, transfobikti. TV'de Bülent Ersoy'u, Zeki Müren'i gördüğünde dahi dayanamazdı. Haliyle ben de gizli bir eşcinseldim. Ta ki İstanbul'a gelip seks işçisi olana dek... LGBT ailelerine önerim, çocuklarını iyi tanınsınlar, onlara saygı ve sevgi göstersinler, baskı ve şiddet, çocuklarını kaybetmeleri dışında hiçbir sonuç doğurmaz ve işin sonu intihara kadar gidebilir.

Selay Su Selay: Benim ailem de yıllarca ana haberlerdeki, medyadaki homofobiden ve 'travesti' sözcüğüne yüklenen kötü

anlamdan beslenerek var oldu tabii. Şunu unutmayın, insan dokunmadığı ve konuşmadığından korkar, burada o tipten bir korkuyu yarattılar bizler için ailelerde. Abim alkoldi, zarar veren bir tipti fakat ona sevgi gösteriyorlardı her şeye rağmen. Bense yalnızca cinsel kimliğimden ötürü evime giremiyordum. Aile ve toplum bizim varlığımızı suç olarak görüyor; bizi korku öznesi haline getiriyor. Herkes kendine ayna tutsun, bizler korkulacak insanlar değiliz. Ailelere önerim ise, çocuklarının yanlarında olmaları, onları kabullenip sahip çıkmalarıdır. Bizler Türkiye'nin doğusundan, batısından yüzlerce eşcinsel gencin telefonunu alıyoruz; "Eve kilitleniyoruz, dövülüyoruz" şeklinde. Bunu yapmasınlar. Çocuklarını sevsinler, korusunlar.

Trans, Kürt, Alevi ve Kadın!

Öykü Hanım bu soruyu size sormak istiyorum, trans, başörtülü, Kürt ve Alevi bir kadınsınız. Oldukça renkli bir kimliğiniz var. Kendinizi nasıl tanımlıyorsunuz ?

Öykü Ay: Güzel bir soru, evet bir trans kadını, aynı zamanda kendimi Müslüman Alevi ve Kürt olarak tanımlıyorum. Ama kendinden öte ve önce ben bir insanım ve en öne bunu koyuyorum. Dayanışma ruhu taşıyan mücadeleciler bir bireyim. Dediğim gibi, insan olmak misyonu hepsinden önemlidir...

Trans kadınların en büyük sorunlarından biri: nefret cinayetleri... .Bu cinayetler üzerine konuşalım.

Öykü Ay: Birlikte olduğu bir trans kadını akabinde öldüren "heteroseksüel olmak iddiasındaki" bir erkek, aslında bu yolla, kendi "gizli homoseksüelliğine" duyduğu nefreti açığa vuruyor olabilir, burada homofobinin özel bir biçimini görüyoruz, bunu sohbet sırasında siz de söylemiştiniz, kesinlikle böyledir...

Yaşamak istiyoruz dedik, sevgi şart değil ancak saygı bekliyoruz dedik, fakat öldürülmekle kalmıyoruz, ölülerimize bile saygı gösterilmiyor. Bakın yakın zamanda Tarlabası'nda nefret cinayetine kurban giden Gül isimdeki arkadaşımızın, ölü bedeninden dişleri sökülüştü, bedenine çeşitli işkenceler yapılmıştı. Öldürmeyi ve yanında bunca korkunç şeyi yapmaya imkan verebilecek denli bir nefreti ne besliyor olabilir, bunu benim aklım almıyor, buradan soruyorum: Toplum kimden korkmalı, kim hastalıklı? Bir insanı bu şekilde öldüren mi yoksa öldürülen mi ? Biz yol kenarında ölü bir kuş görsek alır gömeriz, hayvanlarımız beş dakika aç kalsa buna üzülürüz, bunca merhametsizlik, bunca nefret nasıl var olabiliyor, bunu anlamakta inanılmaz biz de güçlük çekiyoruz?

MÜCADELEMİZE OMUZ VERSİNLER

Öykü Hanım bireysel bir aktivist olarak mağduriyet içerisindeki LGBT bireyler için çeşitli çalışmalarınız oldu, onlardan , artı son olarak düzenlediğiniz yardım defilesinden söz ederek ve dileklerinizi alarak bitirelim isterim...

Öykü Ay: Biz "Öykü Ay ve Melekleri" adıyla kurumsallığın dışında ve sosyal medya üzerinden örgütlenerek, ilk kez Ramazan ayında ortaya çıktık. İstanbul'daki LGBT misafirhanesinin her türden ihtiyacını karşılamak için yardımlar topladık. Orada hasta, düşkün dostlarımız var. Onların ilaç teminine ve yaşam koşullarının düzeltilmesine katkı sağladık. Şehir şehir, ilçe ilçe gezerek zor durumdaki arkadaşlarımıza ulaştık, onları görünür kıldık. Son olarak konsept itibarıyla Avrupa ve Türkiye'de bir ilk olan defilemizi düzenledik, ilk çünkü bu tip defilelerin daha önce yardım ve dayanışma amaçlı düzenlenmiş olanı yok. Buradan 30 bin lira gibi bir yardım geliri ve 80'e yakın satılıp paraya dönüştürülecek kostüm elde ettik. Başta podyumda yürüyen ve destek veren tüm kızlarımız olmak üzere emeği geçen herkese çok teşekkür ediyoruz. Bizler yaşamak istiyoruz, insan gibi yaşamak istiyoruz, bu yüzden toplumdaki mücadelemize omuz vermesini bekliyoruz. Nefrete inat, yaşasın hayat!

Kısa Haber Gezisi: Güvenpark

Akın Atauz

Güvenpark'taki polis işgali genişleyerek devam ediyor.

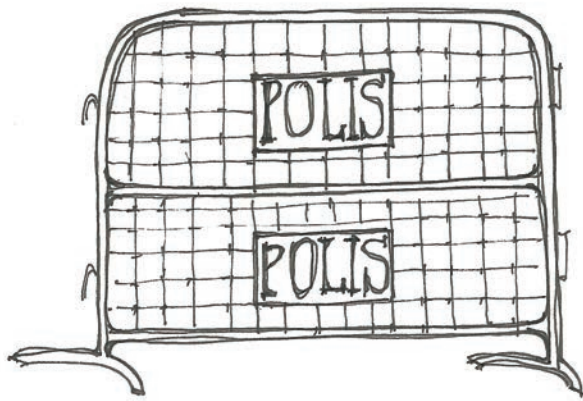
Güvenpark'tan ve civarından her geçtiğinizde, sivil Ankaralı hemşerilere ayrılmış olan yolların, geçişlerin azaltıldığını görüyorsunuz. Parktan geçmeyi denemeniz, parkı park olarak yaşamak için elinizde ne kaldığını, görmeniz, düşünmeniz için yeterli.

Göreceğiniz manzara şu: Eskiden Güvenpark olan ama giderek ağaçları kurutulmuş ve kesilerek taşlaştırılmış arka bölümde, artık yüzlerce mavi boyalı polis bariyerlerinin içinde, onlarca van tipi beyaz araç, eski mavi-beyaz-lacivert belediye otobüsü duruyor. Çocuk bahçesine doğru, çiçekçilerle sırt sırta, polis ihtiyaçları için konulmuş beyaz bir konteynir-kiosk var. Onun da önünde, yine bariyerle ayrılmış özel bahçesi. Çocuk parkının oyuncaklarının durduğu bölümde ise zırhlı araçlar-TOMA'lar duruyor.

Yayalar için, parkı boylamasına kat eden küçük bir yol bırakılmış, ama girişinde, plastik kalkanlarını yere dayamış onlarca polis sıralanmış geçişi kontrol ediyorlar. Aşağı doğru yürüseniz, sivil polisler üçerli-beşerli gruplar halinde geziyor ve sigara içerek sohbet ediyorlar. Üniformalı polisler de, bariyerin içinde aynı şeyi yapıyorlar. Yayaların geçişine izin verilmiş bu taş yolun üzerinde özel otomobiller park etmişler. Bir tanesinin tamponu, bir ahşap park bankına dayanmış, gri-metal renkli bir diğeri, çalılarla biçimlendirme yapılarak parkı süslemek için girintileştirilmiş bölümün içine park etmiş. Bir park bekçisine, Güvenpark'ın tam ortasının nasıl olup da, özel otomobiller için otopark olarak kullanıldığını sordum. "Sivil polislerin araçları" dedi.

Parkin ortalarında bir yerde, kestane ağacının çevresine çember biçiminde döşenen taşlarla yapılmış oturma yerindeyim ve bunları not alıyorum. Az önce, oturma yerine tamponu dayayan beyaz bir otomobil park etti yanıma. İçinden dört tane sivil adam indi ve parkın içine dağıldılar. Belki göreve başlayacaklar, ya da yemekten döndüler?

Bütün bunlara rağmen, park hala yaşamak için mücadele etmek istiyor gibi. Kentin homurtusu-uğultusu biraz daha az burada. Parkta kalabilmiş birkaç ağaç, yaşlı akasyalar, atkestaneleri, hâlâ yaşamaya çalışan güzel ve nadide birkaç mavi çam, küçük süs ağaçları, hepsi de bakımsızlıktan perişan bir durumda. Arada küçük bitki grupları, alçak bitkiler, mazılarla yapılmış park şekillendirmelerinin artıkları, otomobiller arasında sürükleniyor. Yer yer kalmış, mendil kadar çimenler...

Başiboş köpekler geçiyor. Güzel köpekler. Burası küçük bir vaha gibi olmuş onlara, birkaç kuş sesi bile duyuluyor hala, eğer dikkat ederseniz. Öğleden sonra güneşinin parlaklığını hissetmek isteyen Ankaralılar da, arta kalmış birkaç banka ilişmişler, öğrenciler şakalaşıyorlar, arka taraftaki havuzun yakınındaki bankalarda sessizce oturan kadın ve erkekler... Seyyar satıcılar var ama bu saatte çok fazla değil: İki çiçekçi, sümbül satıyorlar, piyancı, bir ayakbabi boyacısı ve ellerindeki musluklu termoslarla gezinen seyyar çaycılar...

Anlattıklarımın sanki bir karşı-ütopya filmi gibi durduğunu biliyorum. Bu tür bir olay, belki hiçbir dünya kentinin başına gelmemiştir, eğer Afganistan tipi bir savaşın içinde değilse veya Hitler dönemini yaşamıyorsa... Güvenpark, Ankara için önem taşıyan bir kentsel alandır. Bunun çeşitli nedenlerinden bahsedilebilir: Öncelikle, Cumhuriyet rejimi için öngörülen otoriter modernizmin mekansal ifadesi/ modeli olarak kurulan

Ankara'nın, "modern bir kent" olarak algılanabilmesi için tasarlanmış/ yaratılmış bir kamusal alan olması nedeniyle. Kentin, otoriter modernizmin vitrini olarak mekan kurgusunun düzenlenmesini beğenelim, ya da beğenmeyelim, Güvenpark, Ankara için bir veridir ve kent merkezinde yaratılmış bir park olarak varlığını koruması Ankara'nın kimliği ve tarihi ile ilişkilidir. Bununla birlikte, kent merkezindeki parklar, nadide fırsatlar yaratılır; merkezin sıkışıklığı, tıkanmaları, gürültüsü ve kirliliği içinde, hemşerilere -özellikle kadınlara ve çocuklara- bir ferahlama, soluk alma fırsatı sunarlar.

Ankara halkı için, karşı çıkış, barışçıl ama etkili bir muhalefetle kamusal alanın otoriter bir biçimde ele geçirilmesine karşı mücadele geçmişinde, Güvenpark'ın özel ve simgesel bir önemi vardır. Ankara halkı, 12 Eylül'ün karabasanından çıkarken, Güvenpark direnişi ile Türkiye'nin kentsel mücadeleler tarihinde pek nadir görülen bir halk hareketi yaratarak, başarı elde etmiştir. Yukarıda sayılan konuların hiç biri önemsenmese bile, bir kentin en merkezi yerindeki küçük nefes alma yerinin, çok değerli bir yeşil alanın, polis araçları ve TOMA'lar, ve polisler tarafından hiçbir muhalefetle karşılaşmaksızın sivil topluma, insanların geçişine kapatılması nasıl kabul edilebilir?

Yukarıdaki noktaların hepsini bir araya getirince, devlet/belediye/güçlü ve zor kullanan kamu otoriteleri tarafından Ankara halkının, nasıl adım adım baskı altına alındığı, Güvenpark'ın polis bariyerleri ile kapatılarak, bir parkın, parkın içindeki çocuk bahçesinin, Ankara'daki olası bütün muhalefeti ezmek üzere oraya konuşlandırılan zırhlı araçların otoparkına dönüştürülmesi karşısında ses çıkartamaz hale getirilmiş olduğu, apaçık bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

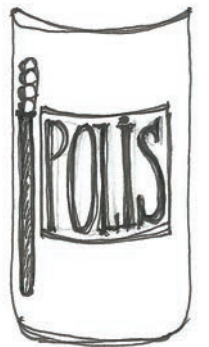
Önce, başbakanlığın önündeki yol, sivil yurttaşların geçişine kapatıldı on yıllarca önce, sonra, Adalet Bakanlığı'nın yanındaki ODTÜ ve Balgat dolmuşlarının yolcu indirip bindirildikleri bölüm kapatıldı. Daha sonra, polisler teklifsizce yeşil alanın içine zırhlı araçlarını getirip park etmeye başladılar. Sonunda bu alan bütünüyle hemşerilerin geçişlerine kapatıldı.

Bütün bu adımlar atılırken, giderek ağaçlar kesildi veya kurudu, yeşil, toprak alanlar beton ve taşla kaplandı (böylece tekerlekli araçlara daha uygun bir otopark için

yer kaplaması yaratıldı). Güvenpark böylece, bir açık hava polis karakoluna ve zırhlı araç otoparkına dönüştürüldü. Güvenpark, kuşkusuz kent halkına ait olan bir yer. Orası, kentin merkezinde bir küçük park ve Yenışehir'in kuruluşundan beri de, hep Ankaralılara ait oldu. Şimdi bu parkı kim, Ankaralılardan alıp, polislere verme yetkisine sahip olabilir? Şöyle düşünülebilir mi: "Bu parkı halka belediye vermiştir, istediği zaman halktan alıp polislere verme yetkisi de belediyededir. Belediye, demokratik seçimlerle bu kentin halkı tarafından seçilmiş olduğu için, bu karar demokratik bir karardır."

Eğer bir kent çok olağanüstü koşullarda yaşamıyorsa, kentin en merkezi yerindeki parkının ve çocuk oyun alanının, halktan alınıp, polislere verildiği dünyanın hangi demokratik ülkesinde görülebilir? Demokratik olmayan ülkelerde bile kolay kolay görülmez böyle bir manzara. Güvenpark'ın polisler tarafından işgal edilmesi ve Ankaralıların da bunu umursamaması iki şeyi gösterebilir: Kent halkı tam bir baskı altına alınmış ve otoriter bir biçimde, devlet ve diğer kamusal güçler tarafından susturulmuştur, ya da, Hiçbir baskı söz konusu olmaksızın, Ankara halkı, en merkezi parkının ve çocuk bahçesinin polisler ve zırhlılar tarafından kullanılmasını normal/olağan bulmakta, bunu onaylamakta ve polisin kentin gündelik yaşamındaki konumunu doğru bulmaktadır.

Bu seçeneklerden hiç birini beğenmemek, biz Ankaralıların hâlâ elinde olan bir hak olsa gerek.

Cemal Hoca'nın Ragıp Tüzün Parkı'ndaki Çınar Ağacı

Atila Çınar

2014'ün Ekim ayında kaybettiğimiz, Karşıyaka'nın 'Devrimci Cemal Hocası' anısına, 1 Kasım günü bir çınar ağacı dikildi. Köklerinin Cemal ağabey ile mutlaka buluşacağına inandığımız çınarın dikildiği yerin anlamı bilenler için çok farklıdır: Yenimahalle ile yaşıt Ragıp Tüzün Parkı'nda, bir zamanlar Yenimahalle Halkevi binasının bulunduğu yerin hemen yanı başı.

Katılan herkesin elinin değdiği çınar dikildikten sonra, Cemal ağabeyi tanıyanlarımız kısa konuşmalar yaptılar. İlk konuşmayı yapan Kartal Hoca o gün bizleri 70'li yılların Karşıyaka'sına götürdü. Benim henüz 15-16 yaşlarındayken bir yeni yetme olduğum yıllara. Kartal Hoca'nın o gün hatırlattığı üzere, 70'li yıllarda Karşıyaka'da 'ikisi topal, biri kör beş kişi' bir araya gelerek 'Karşıyaka Halk Birliği'ni kurmuşlar. Topal Cemal ile Topal Gazi o yıllarda mühendis, Kör Remzi ODTÜ'de öğrenci, kalan ikisi Fethi Yaşar ile Mehmet Kartal. Cemal ağabey de bu beşlinin ebediyete ilk göç edeni.

Ağaç dikimi sırasında yaşanan o duygu yoğunluğu bir anda beni geçmişe sürükledi. Çocukluğumun, ilk gençlik yıllarımın Karşıyaka'sına yürüdüm ve sokakları bir kez daha dolaştım. 70'li yılların ikinci yarısına, 'devrimci mücadele günlerine' doğru gittim. Ben henüz 15-16 yaşlarımdaydım. Karşıyaka Celayir İlkokulu'nu bitirdikten sonra Ankara Anadolu Lisesi'nin

parasız yatılı öğrencisi olmuştum. Yatılı okuduğum için ancak hafta sonlarında evci çıkıp geliyordum Karşıyaka'ya. Cuma akşamları geldiğim 12. Sokak'taki evimden, pazar akşamüzeri kös kös dönüyordum yatılı okuluma. Ama her hafta sonuna sıkışan o iki günde olabildiğince soluyordum mahallemin havasını.

Köy enstitüsü mezunu öğretmen babam mahallemizdeki okulda görev yapıyordu ve doğal olarak mahallelinin de hocası idi. O yıllarda daha yeni öğretmen olan ağabeyim üniversite sınavına girerek çok istediği tıp fakültesini, ama Erzurum Tıp Fakültesi'ni kazanmıştı. Bir süre devam edip geri dönmüştü. Çünkü Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde solcu öğrenciler üzerinde yoğun baskı vardı, bir bilim insanı doçent Orhan Yavuz öldürülmüş, ağabeyimin de kafası zincirle yarılmıştı. Can güvenliği olmayan ağabeyim de 12. Sokak'a dönmüş, Karşıyaka ve Yenimahalle'nin devrimcilerine karışmıştı.

Ben henüz bir çocuktum, zaten bir tek hafta sonlarında Karşıyaka'da oluyordum ve pek bir şeye karıştırlıyordum. Ama sürekli bu devrimcileri gözlemliyor ve ne yapmaya çalıştıklarını düşünüyordum. Bir de onların yapmadıklarını, 'pek yoğun işleri' nedeniyle yapmaya zaman bulamadıklarını yapıyordum. Örneğin onlar 'Militera

Notlar,'Che Günlükleri','Kesintisiz Devrim' gibi kitapları okuyup, oralarda yazıldığı gibi yapıp yaşamaya çalışırken, bana da şiir okumak ve onların şiirini yazmaya çalışmak kalıyordu. Onlar yine hiç zamanları olmadığından, ya da devrimci ahlaka uygun bulmadıklarından karşı cinsten uzak dururken, ben mahallenin kızlarına karşıdan da olsa aşık olup onlar için de şiirler yazıyordum.

Aradan yıllar geçti. Genç ya da yaşlanıp ölenler oldu, kalanlarsa arada görüşüyorlar. Uzun zamandır başka bir dünya, başka bir Yenimahalle ve Karşıyaka var. Ama anılarımız ilk günkü gibi taptaze yaşıyor.

Tıpkı 12 Eylül 1980 darbesinin on binlerce kurbanından yalnızca ikisi, Konya'da buluşan iki sürgünü, öğretmen Cemal ağabey ile asteğmen Atila Çınar'ın birlikte yudumladıkları biranın damakta bıraktığı unutulmayacak tat gibi...

Soğumuyor ölülerimiz bir türlü, solmuyor.

Daha dün gibi her şey,

Bizim varışımız mezarlığa, kuşların havalanması,

Beş yıl önce düşündüklerimi

Bugün yazışım da (her şey daha dün gibi).

Alışsda da onlarsız geçen bayramlara, düğünlere,

Artık hiç giyilmeyecek gömleklere filan

Soruları yanıtlanmıyor büyüyen çocukların,

Bir türlü dinmeyen soruları.

Bu dünyaya doymadan gidenleri,

Kuşların her göç dönüşünde anmalı.

Atila Çınar

Ankara, Ekim 83

Altgeçit

Derya Güçlü

Ali'ye balon almam lazım. Kızılay'da hem gezinirim, hem de işimi halledip geri dönerim.

Bulvardan karşıdan karşıya geçmek imkânsız.

Altgeçide iniyorum.

Ve yoluma savaş çıkıyor aniden. Koskoca Suriye, Esad, IŞİD, Türkiye'den gönderilen silahlar, hepsi yolumun üzerinde beliriyor, yaşlı bir kadın ve dört beş yaşlarında bir çocuk suretinde.

Lanet olsun, savaşı durduramıyorum. Cüzdanımdan bir miktar para çıkarıyorum. Şükran diyor kadın. Ne güzel gözleri var. Yanına çömeliyorum. Çünkü bana bir şey anlatmaya çalışıyor. Yanındaki çocuğun abisinin ayakkabısı yok, giysi lazım; bombalar bom bom, beş çocuk var, çok zor.

Elimi tutuyor, yanaklarımdan öpüyor, elimi tutmaya devam ediyor.

Dinliyorum, tamam diyorum. O sırada başka bir kadın geliyor para vermek için. Elimi kurtarıyorum, kurtarıyorum kelimenin tam anlamıyla. Arkama bakmamaya çalışarak uzaklaşıyorum.

Sarsılıyorum. İçimde, göğsümün ortasına bir fil oturmuşçasına bir sıkıntı. Elimi yıkasam belki geçer.

Kendi gerçeğime dönmek istiyorum. Bugün oğlumun doğum günü. Geçen sene bugün oğlumu doğurdum.

Yok, olmuyor.

Ellerimi yıkamalıyım.

Bir yere giriyorum, bir çay söylüyorum. İlk iş ellerimi yıkamaya gidiyorum.

Mavi sabun, köpük, su.

Olmuyor, geçmiyor.

Kadri Anafarta'dan... 50li Yıllarda Ankara Sokakları

Hazırlayanlar: Aydın Bodur, Can Mengilibörü, Özlem Mengilibörü

Kadri Anafarta, 70 yaşını devirmiş bir ürolog. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Bölüm Başkanlığı'ndan 2012 baharında, yaş haddinden dolayı emekli edilmiş. Hissettirmemeye çalışıyor ama bu emeklilik zoruna gitmiş Kadri Anafarta'nın. Belli ki AÜ-Tıp Fakültesi ile değme sevgilinin aşk-nefret ilişkilerinden daha girift ilişkiler içindeymiş. Üniversite yönetimine 1980'li yıllarda bir faşist yönetim çöreklenmiş. Sağcı ve faşist olmayan 25 kişi kendilerine önerilen statüyü kabul etmeyince, içlerinde Kadri Hoca'nın da olduğu 7 doçent kovulmuş. Ardından davalar açılmış, yıllar sonra davaları kazanmışlar ve tüm haklarını da alarak, Üniversite'ye geri dönmüş Kadri Hoca. Önce bir nevi had bildirmek derdiyle yeniden başlamış Üniversite'deki görevine ama "aşk-nefret ilişkisi"nde "aşk" galebe çalmış, yine bırakamamış Üniversite'yi ve 68 yaşında zorunlu emekliliğine kadar Üniversitesine hizmet etmiş.

Ağaç oymacılığı, Kadri Hoca'nın çok eskiden beri uğraştığı bir hobisi. Neredeyse ilkokuldan beri çamurdan heykeller yaparmış. Lisede Eskişehirli bir akrabasının getirdiği lületaşları ile çalışmış. Tıp öğrenciliği ve doktorluk biraz zorlamış, hobilerine zaman kalmamış. 1982'de Üniversite'den kovulunca, yine de bistorisini bırakmamış. Hem kovulan doktorlar olarak Tunus Caddesi'nde bir tıp merkezi açmışlar, hem de bolca zamanı olduğu için yeniden ağaç oymaya başlamış. Üniversite'ye döndükten sonra yine daha az zaman ayırabilir olmuş ahşap oymacılığına.

Yaş haddinden emekli olunca Hobbit'i kurmuş arkadaşları ile. Hobbit, ikamet ettiği Doktorlar Sitesi'nde kurdukları bir atölye. Bir odasında Kadri Anafarta bütün ağaç işleme makinalarını dizmiş, dişçi motorlarından bozma oyuncu motorlar, zımpara ve taşlama motorları, testere tezgahı, hatta bir planyaları bile var. Bahçede bir sürü kedi. Kediler, kafalarına göre girip çıkıyorlar atölyeye.

Atölyenin ismi dikkatimizi çekiyor, "**Neden Hobbit?" diye soruyoruz.** Gülererek anlatıyor: "Arkadaş çevrem kalbur üstü doktorlar ya..." diyor. "Doktorluk yapacağıma tahta oymama anlam veremediler, küçümsediler, biraz ona bir gönderme". Hem kendilerinin de cüce olarak görülmesinden çekinmediklerini göstermek ve hem de hobilerini bir işe dönüştürmek nedeniyle, "Hobbit" koymuşlar işletmelerinin isimlerini ama "**çift b ile Hobbit**", diye dikkat çekiyor.

"Sergi düşünüyor musunuz?" diye soruyoruz. Kale'de Pirinç Han'da bir dükkanları da varmış. Ama satış yapmadıklarını söylüyor. "Sanatçı Hastalığı" ona da bulaşmış. Kopamıyormuş ürettiği işlerden. Hem fiyatlarını abartıyormuş ve hem de "Her işimden bir tane yapmak istiyorum" diyor. "Ama sattığım zaman, yeniden yapmak zorunda hissediyorum, bu benim satış amaçlı sergilemeye motivasyonumu azaltıyor" diye anlatıyor. Bir de sergi salonu işletmecilerinin "az biraz paragöz" olmaları da yıldırılmış Kadri Hocayı.

Yaptığı işi konuşuyoruz. Masif, tek parça bir ağacı oyarak yapıyor işlerini. Daha çok ihlamur kullanmayı seviyormuş.

"Hem güzel kokuyor, işlemesi kolay, hem de dokundukça rengi beyazlaşıyor, güzelleşiyor" diye anlatıyor. Tutkal, çivi ile birleştirme yok, hiçbir şekilde. Olabildiğince küçük ve detaylı çalışmasını seviyor eserlerinde. Yaptığı bazı işlerde boya kullanması, tartışma yaratmış. Oğlu Orhan da yanımızda. Babasının yaptığı işleri "Boyamasının, ahşabın dokusunu yok ettiğini, sahiciliği ortadan kaldırdığını" düşünüyor. Ama diyoruz, "Bazen boya da bir gerçeklik duygusu vermez mi?" Kadri Bey, "Doğru" diyor, "mesela kömür taşıyan römorkta kömürü siyaha boyamak gerekir, ama diğer kısımlarını ahşap haliyle bırakmak mümkün" diye anlatıyor. Orhan, "Yakında soyuta gidecek babamın işleri" diyor, gülererek. Kadri Bey, "Yok, yok" diye atılıyor.

1950'li yılların Ankara Sokakları'ndan fotoğraflar var, Kadri Bey'in biblolarında. Kırmızı trolleybüsler, ellerinde tef, ayı oynatan adamlar, yere oturmuş ocağı körükleyen kalaycılar, çocuklara macun satan, dondurma satan sokak satıcıları, sırtlarına astıkları terazinin kefelelerinde yoğurt satanlar, limonatacılar, kokoreç tezgahları, at arabasında karpuz satıcıları, bir sürü eski araba, şevrole, ford... Daha neler neler!

Eski evler, binalar da var yaptığı biblolar arasında. "Bu eski evler ve 1950'li yılların Ankara Sokakları'nı tasvir eden biblolarla ne güzel bir Ankara maketi çıkar" diye seslendiriyoruz. O da düşünmüş. "Daha büyük çalışmak lazım, zor iş" diyor. "Ben" diyor, "bu işi keyif almak için yapıyorum. Hayatta birincil olan mutlu olmak. Küçük ve detaylı iş çıkarmaktan zevk alıyorum" diyor. Mesela önünde üzerinde çalıştığı kartalı gösteriyor: "Dün gece şu kartalın bir ayağının arkada mı önde mi olması gerektiği üzerine düşündüm durdum" diyor, gözleri ışıldayarak. Bir de torununa oyuncaklar yapmaktan zevk aldığını anlatıyor konuşmasının bir yerlerinde.

Biblolarını gösterirken hikayelerini anlatıyor her birinin. Kavacık suyu dağıtan uzun burunlu yeşil 1936 şevrole kamyon, meğer babasınınmış. Babası dayısının Sunar ve Pinar isimli gazozları üreten fabrikasına ortak olmuş ve aynı zamanda su dağıtıcılığı da yapıyorlarmış. Uzun pardesülü, dağınık adam, Hukuk Fakültesi'nden mezun, bir süre avukatlık da yapmış olan Alkolik Tahir'miş. Ulus'ta hamamın oradaki kahvenin önünde "Aman Adanalı, canım Adanalı" şarkısını söyler, topladığı birkaç kuruşla şarap alır içermiş. Akşamları kahveci sahip çıkar, kahvede yatmasına izin verirmiş. "Bu adamı hayatım boyunca unutamam" diyor. Sonra, bir sokak berberini anlatıyor, biblosunun önünde "Babamın berberidir, her sabah gazoz fabrikasının önünde babamı traş ederdi" diyor... "Babamın dişini bile çekmiştir hatta kanama dursun diye örümcek ağı bastırırdı" diye anlatıyor. Sonra Avcı ile Köpeğini tasvir eden biblonun önünde, "Bu adam babamla ava giderdi" diyor. Yaptığı her işin bir öyküsü var. Kafasının bir yerlerinde fotoğraflarını saklamış.

Oğlu Kanada'dan gelmiş. Uzun kışlardan, yılın altı ayı kardan sıkılıp Ankara'ya özlemle geldiğini ama Ankara'nın tarihini kaybettiğinden, nasıl da çirkinleştiğinden söz ediyor. Havaalanından gelirken, köprülerin üzerine yapıştırılmış dev plastik futbolcular, gecekondu küçük binaların arasında devasa gecekondu beton yerleşkeler. Bir tünel ve plastik kayalardan yapılmış yamaçlar, şelaleler... Düştüğü dehşeti anlatıyor. Lafı kapıyor Kadri Bey "Siz" diyor "Ankara'nın yeni haliyle, en yeni halini karşılaştırıp, anlatıyorsunuz. Ben 1950'li

yıllarda Kavaklıdere'deki üzüm bağlarının yerine dikilen binaları hatırlıyorum". Bir kış günü eğlencesi olarak kızaklarla yaptıkları yarışları anlatıyor, "Şimdilerde İran Sefarethanesi'nin arkasındaki Hilton Oteli'nin dikildiği alan sumak alanıydı" diyor. O tepeden karlı kış günlerinde kızaklarını bıraktıklarında taa Kenedi Caddesi'nden aşağı kadar kayarlarmış... "Şimdiki Amerikan Sefareti yapılmadan önce, Su Deposu" imiş oralar. "Araba altında kalma riski olmadan kayardık. Kayarken iyi olurdu da dönmesi saatler alırdı" diye gülüyor.

Duvarda çok güzel işlenmiş çerçeveleri ve içinde sanki eski şaşaalı saltanat günlerinden fırlamış saray aristokratlarının fotoğraflarını görüyoruz. Çerçeveler çok güzel, çok ince detaylarla işlenmiş. İçlerindeki resimler de meğer gerçekten, eski aristokratlarmış. Kadri Bey'in ailesi, Abdülmecit'in bacanağı Mustafa Kadri Bey'in soyuna dayanıyormuş. Dedesi Mustafa Kadri, Çanakkale Savaşı'nda 26. Alay Komutanı. Zaten soyadları da oradan gelmiş. İstanbul'dan Hilafet'in kaldırılmasının akabinde, 1925'de gelmişler Ankara'ya. Babası, o zamanlar Maarif Koleji olan Ankara Koleji'nde okumuş, futbol takımının kaptanıymış. İstanbul'dan gelmişler ama belli ki Ankara'yı çok sevmişler.

Siz de görmelisiniz, 1950'li yılların Ankara Sokaklarını: <http://tr-tr.facebook.com/kadrianafarta>

Ankara Ulaşım Dayanışması Basın Açıklaması Yaptı

Ankara Ulaşım Dayanışması Basın Açıklaması Yaptı.

Biz kimiz: 100.Yıl'da otobüsleri kaldırılanlar, biz yalnızca üç vagonlu metroya mahkum edilen Çayyolu sakinleriyiz. Okulumuza ulaşmak için ikibin kişilik kuyruğa girmek zorunda kalan Hacettepe öğrencileriyiz. Metroya binebilmeye ya da inebilmeye çalışan Sincanlılar, Etimesgutlularız. Aktarma istasyonunda saatlerce bekleyen Eryamanlılar. Otobüs hatları iptal edilen ODTÜ'lüleriz. Her defasında bir tehdit unsuru olarak otobüs hatları iptal edilen Tuzluçayırılı'larız. Bisikletli ulaşım göz ardı edildiği için yaralanan, ölen bisikletlileriz. Biz ulaşımında yok sayıldığımız için evlerimizden çıkamayan engellileriz. Biz yüksek atlama, uzun atlama, tırmanma şampiyonu sanıldığımız için yapılan kaldırımlara çıkamayan, üst geçitlere tırmanamayan, metrolara inemeyen yayalarız. Saat 23:00'dan sonra hiçbir yere ulaşamayan Ankaralılarız.

Ve biz Ankaralıları, yaşadığımız ulaşım sorunlarına tepkisiz kalmıyor, çözüm üretilmesi için sesimizi yükseltiyoruz. Dünya kentlerinde standart uygulama sayılan haklı ve feda edilemez isteklerimizi burada açıkça ortaya koyuyoruz.

Ankara Ulaşım Dayanışması olarak;

- Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin önceliğinin kâr maksimizasyonu olmasını ve görevini özel işletcilere devretmesini kabul etmiyor, halkın can güvenliğinin sağlandığı, ekonomik, hızlı ve konforlu bir toplu taşıma hizmeti için mücadele başlatıyoruz.

- Ulaşımın, toplu taşımada payları her gün artan ve standartları giderek düşen dolmuş, minibüs, özel toplu taşıma aracı ve özel halk otobüsü gibi bireysel taşımacılara bırakılmasını kabul etmiyoruz. Toplu taşımanın bir ticari meta değil, bir kamu hizmeti olarak kurumsal işleticiler tarafından sunulmasını istiyoruz.

- Ulaşımın kentteki eşitsizliği artıran, rant projelerini

destekleyen bir mekanizma olarak kullanılmasına karşı duruyor, bizim hakkımızın rant gruplarına aktarılmasını kabul etmiyoruz.

- Henüz tamamlanmamış, güvenli işletme koşulları sağlanmamış raylı sistemlerle yolcu taşıyarak kentlilerin hayatını riske atan uygulamaları ve yetersiz kapasite ile yaratılan sıkışıklıkları kabul etmiyoruz.

- Çağdaş ve bilimsel kriterlere göre tasarlanmış, ekosisteme en az zararı veren, kentin fiziki yapılanması ve gelecek projeksiyonlarıyla uyumlu, bütüncül, akılcı, insan odaklı ve katılımcı bir planlama süreciyle elde edilmiş bir ulaşım sistemi talebiyle bir araya geliyoruz.

- Neredeyse saat 23:00'dan sonra, toplu taşıma hizmetinin sonlandırılmasıyla kentte hayatın durma noktasına geldiği mevcut uygulamanın değiştirilerek hizmetin belediyenin toplu taşıma araçları ile saat 06:00'dan 00:00'a kadar uzatılmasını, 00:00-06:00 saatleri arasında ise, saat başlarında bile olsa mevcut ve eklenecek tüm toplu taşıma güzergahlarında kesintisiz devam etmesini istiyoruz. Bu çözümün aynı şekilde özellikle AŞTİ ve Esenboğa Havalimanı'na gidiş-gelişlerde de uygulanmasını talep ediyoruz.

- Hareket kısıtlılığı olan engelli, hamile, çocuklu, yaşlı ve çocuk bireylerin ulaşım hakkını savunuyor, belediyenin artık üzerine düşeni yaparak; gerek hizmet veren tüm toplu taşıma türlerinde, gerekse bu türlerin entegrasyonunda yapılması gereken tüm düzenlemelerin yerine getirilerek yola çıkışı ve varış noktaları arasında kesintisiz ve engelsiz ulaşım hizmeti sunulmasını istiyoruz.

- Bireylerin yaya ya da bisikletli olarak ulaşım hakkı olduğunun bilincinde olarak bu hakkı kullanmaları için gerekli hizmetin sağlanmasını istiyor, yaya ve bisikletlilerin trafik kazalarında ölmediği bir kent için harekete geçiyoruz.

- Standartlara uygun kaldırımlar, kesintisiz yaya-bisiklet şebekeleri ve öncelikleri ve kavşağa dönüştürülmüş meydanların yeniden geri kazanılmasıyla otomobillere odaklanmış kentin artık insana yönelmesini istiyoruz.

- Raylı sistemlerin daha hızlı ve daha ucuz ulaşım türleri olması gerekirken, tam tersine aktarmalarla daha pahalı ve uzun süreli yolculuklarla sonuçlanan "metro ile entegrasyon" denilen beceriksizliği ve kentlilere yaşatılan mağduriyeti kabul etmiyoruz. Metro ve besleme hatlarını kullanan yolculukların aktarmasız yolculuktan daha kısa süreli ve daha ucuz olması gerektiğini artık belediyenin öğrenmesi gerektiğini savunuyoruz.

- Merkezi ve yerel yönetime vergisini ödeyerek görevini yapan yurttaşlar olarak yönetimlerden görevlerini adaletli ve akılcı bir şekilde yapmalarını, ulaşım hizmetlerini

planlarken ve kararları alırken bizlere de sorulması ve kentlilerin görüşlerinin alınması gerektiğini bir kez daha hatırlatıyoruz.

- Ve başlattığımız bu dayanışmada beraber yürümek isteyen herkese katılım çağrısında bulunuyoruz. Bizler, Ankara Ulaşım Dayanışması olarak; insana, insanca yaşamaya yakışan ulaşım hakkımızı sonuna kadar savunmak için bir araya geldiğimizi ve kentimizde yapılacak tüm ulaşım düzenlemelerinin takipçisi olacağımızı tüm Ankaralıları ve kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

100. Yıl İniyatifi, 350 Ankara, ABOP (Ankara Bisikletliler Ortak Platformu), Ankara Barosu, Ankara Direniş Postası, Ankara Eylem Vakti, Atatürk Orman Çiftliği Halk Meclisi, Balık Bilir, Batıkent Dayanışma Platformu, Çayyolu Semt Meclisi, Çayyolu Üç Fidan Parkı Forumu, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Genel Merkez, Çiğdem İniyatifi, Çiğdemim Derneği, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, ERYAMANDER (Eryaman Dayanışma, Gençlik ve Spor Kulübü Derneği), Gündem Çocuk, Kaos GL, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Mülkiyeliler Birliği, Occupy EGO, Parklar Bizim Ankara, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası, Seğmenler Forum, Seyr-i Sokak, Sivil İklim Zirvesi, TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, TMMM (Toplumcu Mühendisler ve Mimarlar Meclisi), Tüketici Hakları Derneği, YEN-DER (Yenimahalle Dostları Derneği), Yürübüs Ankara

Şimdi de Taksi Ücretleri

Yiğit Karahanoğulları

Ne mutlu ki, Ankara'da insanların toplu ulaşım hakkı henüz tamamen ellerinden alınmış değil. Yalnızca, büyük oranda kanıksanmış, fakat bir o kadar vahim bir tablo mevcut...

Sadece ulaşım ücretlerinin yüksek olması değil, otobüs-metro seferlerinin erken sonlandırılması da yaşanan hak kaybının bir boyutu (otobüs ücretleriyle yaşadığımız astronomik fanteziyi hatırlamak için Solfasol'un Ekim sayısındaki ilgili çalışmaya bakılabilir)...

Toplu taşımanın lüks ve toplu olmayan özel boyutunu oluşturan *taksi* hizmeti, özellikle akşamları kültür-sanat-eğlence faaliyetleri için kamusal alanda vakit geçirmeye çalışan Ankaralıların zorunlu ulaşım aracına dönüşmüş durumda. (Bunun alternatifi ise özel araç sahibi olmak ve belediyenin özel şirketlere kiraladığı yol kenarlarına para ödemek, yani belediyenin şehir merkezine uygun fiyatlı otopark yapmaması nedeniyle özel şirketlerin yol kenarından para kazanma faaliyetinin bir nesnesine dönüşmek.)

Yine fantezi olarak nitelendirebileceğimiz bir gelişmeyi

gazeteler aracılığıyla öğrenmiş bulunuyoruz: 29 Kasım 2014 itibariyle Ankara'da taksimetre açılış ücreti 2,70 TL'den 3,10 TL'ye, kilometre başına ücret de 2,40 TL'den 2,70 TL'ye çıkarıldı.*

Yani açılış ücreti %12,9 oranında, kilometre başına ücret ise %11,1 oranında arttırılmış bulunuyor.

Ankara memur ve öğrenci ağırlıklı bir kent... Memura, işçilere %2'lerde zam düşünülürken, taksilere %10'un üzerinde zam yapmanın gerekçesi ne olabilir bilemiyoruz. Ancak ilgili üretim dalının en önemli girdisini ve maliyet kalemlerinden birini oluşturan otogaz fiyatlarının geçen süre zarfında büyük oranda düşmüş olması, bu astronomik zammın meşruiyetini özellikle sorgulamayı gerektiriyor.

Nitekim, 1 Ocak 2014 itibariyle LPG (otogaz) pompa fiyatı 3,18 TL iken, 29 Kasım 2014 itibariyle fiyatı 2,53 TL'ye

* http://www.radikal.com.tr/turkiye/ankarada_taksi_ucretlerine_zam-1241573

inmiş bulunmakta.** *** **Otogaz fiyatları yılbaşından beri %20,44 azalırken** %10'un üzerinde zam yapmak... Ankara fantastik bir kent gerçekten!

1 Olaya bir de şu şekilde yaklaşabiliriz: Yapılan zam ile birlikte taksimetre açılış fiyatı, yaklaşık 6 km yol yapılabilen 1 lt otogazdan daha pahalı bir hale getirilmiş bulunuyor (tam olarak 1,22 lt otogaz). Kilometre fiyatı ise 1,06 lt otogaz fiyatına yükseltilmiş durumda. Yani taksinin 1 lt otogaz yakacağı 6 km.lik mesafe için müşteriden 7,6 lt otogaz parası aldığı bir durumda (taksinin kırmızı ışıktaki beklemeye ücretini saymazsak ve taksinin bakım, vergi ve sabit giderlerini saymazsak) yaklaşık %760 kazanç elde edildiğinden kuşkulandırılabilir.

** <http://www.turkiyeshell.com/pompatest/History.aspx>

*** Halihazırdaki otogaz fiyatları, taksilere bir önceki zammın yapıldığı 15 Aralık 2012 tarihindeki otogaz fiyatlarından bile daha düşük bir seviyeye inmiş bulunmaktadır (2,84 TL). (Bir önceki zam haberi: <http://www.ntvmsnbc.com/id/25406432/>)

Aradaki Fark	LPG Fiyatlarındaki Düşüş (%)	Kilometre Ücretindeki Artış (%)	Açılış Ücretindeki Artış (%)
Min. %30 kazanç artışı¹	20,44	11,1	12,9

Kent Konseyi Nedir? Ne Değildir?

Kent Karnesi

Yerel yönetimlere ve mahallenize dair alınan kararlara aktif bir şekilde katılarak, söz hakkınız olduğunu hem de bunu yasal zeminde gerçekleştirebileceğinizi biliyor muydunuz? Bu ay yerellik üzerine olan yazılarımıza hukuki anlamda belediye kanununda kendine yer bulmuş olan "Kent Konseyleri"nden bahsederek devam edeceğiz.

Doğrudan demokrasi tadını ucundan da olsa yakalayabileceğimiz, kent hakkı bağlamında, bir şehre dair nabız tutup, birçok alanda kamuoyu sağlayarak kente dair alınan ya da alınabilecek kararlarda söz sahibi olabileceğimiz alanlar olarak tanımlanabilir Kent Konseyleri. Yakın tarihte ortaya çıkan "sürdürülebilir kalkınma" kavramının temellerinin atıldığı ve insanın çevreye olumsuz etkilerinin ele alındığı 1972 tarihli Stockholm Konferansı ile başlayan süreç, 1992'ye gelindiğinde Rio de Janeiro'da Çevre ve Kalkınma Konferansı'yla iyice şekillenmiştir.

1992 yılındaki Konferansta, "Gündem 21" olarak adlandırılan ve kalkınma ve çevre arasında denge kurulmasını hedefleyen sürdürülebilir gelişme kavramının hayata geçirilmesine yönelik uzlaşma ve taahhütleri ifade eden bir eylem planı ortaya çıkmış ve ulusal düzeyde Gündem 21'lerin desteklenmesinde yerel yönetimlere ayrı bir önem verilmiştir.* Gündem 21'de "Temel Grupların Rolünün Güçlendirilmesi" başlığı altında halkın yerel yönetimde karar alma süreçlerine katılımı öngörülmüştür. Yani, merkezi ve yerel yönetimlerde tek söz hakkımızın "oy kullanmak" olduğu kanısına farklı bir yaklaşım getirmek Gündem 21'in en önemli amacıdır. Oyunu kullanan vatandaş sorumluluğunu yerine getirdiğini sanarken aslında sadece başlangıcı yapmıştır. İkinci ve en önemli kısmı olan yönetimin aldığı kararları ve hizmetleri denetleme kısmı Gündem 21'de birçok madde ile açıklanmıştır.

Türkiye'deki karşılığını Kent Konseyleri ile bulan Gündem 21 maddeleri, ilk kez 1997 tarihli bir Bakanlar Kurulu kararıyla iç hukuktaki dayanağını oluşturmuştur. 2005 yılında yapılan yeni düzenleme ile Kent Konseyleri 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında hukuki statüye kavuşmuşlardır. Yönetmeliğine göre belediye teşkilatı olan yerlerde yerel seçim sonuçlarını takiben üç ay içinde Kent Konseyinin kurulması öngörülmüştür.

Peki, Kent Konseylerine Kimler Katılabilir? Kent Konseyinin amacı, kent yaşamında kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal

yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım, yönetim ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirme şeklinde tanımlanmıştır. Üyeleri ise; merkezi ve yerel yönetimin, siyasi partilerin, valiler veya kaymakamların belirlediği kamu kurumlarının meslek kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının, üniversitelerin, sendikaların, konuyla ilgili dernek ve vakıfların, kent konseylerince kurulan meclisler ve çalışma gruplarının temsilcileridir.** Ve Başkanı da bu genel kurul tarafından seçilir. Konsey paydaşlarına baktığımızda burada da devletin bize el salladığını görebiliriz. Ancak yine de Kent Konseyleri'nde alınan kararların kamu yararı gözetmesi ve toplumun farklı kesimlerine dokunması gönüllü katılımcıların karar sürecinde etken olma ihtimalinden geçmektedir. Özellikle son paydaşların çalışmaları daha etkili olabilir.

Mali Yapısı

Kent Konseylerinin bütçesi yoktur. Harcama yetkisi de yoktur. Belediyenin bütçesinden Belediye onları ne kadar desteklemek isterse o kadar yararlanabilirler. Konferans, seminer, panel yapma, kitap basma gibi harcamaları Belediyenin harcama kaleminden karşılanmaktadır. Mali özerkliği yokken Kent Konseylerinin yerel yönetimin bir uzantısı olmaması veya devlet yapısının bir modeli olmaktan kaçınılması zorlaşmaktadır.

Yakın tarihli bir çalışmaya göre, örneğin, Ankara'da bulunan 19 kent konseyinden altısının başkanı doğrudan belediye başkanının kendisi, dördünün başkanı ise belediye başkan vekili, üç konsey başkanı belediye meclis üyesi, iki konsey başkanı da belediye başkan yardımcısı olarak tespit edilmiştir.*** Yine Ankara içinde Pursaklar Kent Konseyi Genel Kurul ve Yürütme Kurulu'nun belediye meclis üyelerinden, bürokrat ve iktidar partisine yakın sivil toplum kuruluşlarından seçildiği gerekçesiyle konsey seçimlerinin iptali için açılan davayı ve Danıştay'ın konsey seçimleri hakkındaki bilgilendirme yazısının Yönetmelik'te belirtilen hangi paydaşlara gönderildiğinin tespit edilemediğini gerekçe göstererek, ilk derece mahkemesinin kararını bozduğunu hatırlamakta fayda vardır.****

Bu bakımdan kent konseyini oluşturan ve değişik toplum kesimlerini temsil eden üyelerin kendilerinden gelen görüş ve önerilerin yerel karar alma süreci üzerinde gerçek bir etkisinin bulunup bulunmadığı konusunda endişe duymaları söz konusudur.

Ankara Belediye Meclisi'nden Portreler-1 Terzilikten İmar Komisyonu'na, Ulus'tan Angora Evleri'ne bir "Başarı" Serüveni: Seyfi Saltoğlu

Kent Karnesi

Eski Büyükşehir Belediye Meclisi başkanı Seyfi Saltoğlu şimdi Ankara Kent Konseyi Başkanı. Saltoğlu'na en son Eymir'de rastladık. Melih Gökçek'in twitter üzerinden Eymir'deki sözde ağaç katliamını duyurmasının ertesi günü "Kent Konseyi Başkanı" olarak Eymir'in ODTÜ'den alınıp, belediyeye verilmesi çağrısını yaparken gördük. Şüphesiz Gökçek'in ve Saltoğlu'nun Eymir'de restoran yapılacağı için ODTÜ'nün ağaç kestigiine yönelik asılsız iddialarının altında Eymir'i Ankaralıların elinden alma planı var.

Gökçek'i tanıyoruz, peki ama Eymir'de "Kent Konseyi Başkanı" olarak ortaya çıkan ve Eymir'in geleceğini tehdit edecek şekilde asılsız iddialarda bulunan **Saltoğlu kimdir?**

"Gökçek'in sağ kolu" olarak bilinen Saltoğlu eski Belediye Meclisi Başkanı. Fakat Saltoğlu'nun kariyeri daha eskiye gidiyor. Asıl mesleği terzilik olduğu için 'Terzi Seyfi' lakabıyla tanınan Saltoğlu, Turgut Özal'ın başbakanlığı döneminde meclis üyesi seçilmiş, sırasıyla ANAP, Refah, Fazilet ve AKP'de üyeliği sürmüştü.

25 yıllık Belediye Meclis üyeliğinin ilk yıllarında Ulus'taki küçük bir dükkanda terzilik yapan ve Keçiören'de mütevazı bir evde oturan Saltoğlu, Ankara'nın lüks konutlarından Angora Evleri'nde villa satın aldı ve Gökçek'e komşu oldu. Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nde üye iken 115 TL huzur hakkı alan ve Keçiören Meclis üyeliğinden aldığı huzur hakkı ile birlikte aylık ortalama 2 bin 500 TL kazanan Saltoğlu, kendi açıkladığı mal varlığına göre gayrimenkul zengini.

2009'da kendisinin açıkladığı mal varlığı şöyle:

- 1- Angora Evleri'nde 1 milyon TL'lik lüks villa
- 2- Çankaya'da 140 metrekairelik lüks daire (Değeri belirtilmemiş)
- 3- Gama İş Merkezi'nde bir dükkan
- 4- Keçiören Sanatoryum'da 90 m2'lik daire
- 5- Keçiören Etlik'te 300 m2'lik değeri 350 bin TL olarak belirtilen daire
- 6- Mercedes marka otomobil

Saltoğlu'nun adı, Belediye Meclisi Başkanlığı döneminde, Belediye Meclisi kararıyla Angora Evleri'nin bulunduğu bölgedeki bir bulvara verildi. Danıştay, bu kararı iptal etti. Belediye Meclisi, ikinci bir karar alarak Angora Evleri'nin olduğu caddeye "Saltoğlu Angora Caddesi" adını verdi. Bunun yanında Seyfi Saltoğlu oğlu Gökhan Saltoğlu'nun Keçiören'deki dairesini, kombi borusunun patlaması sonucu su basmasıyla da medyaya yansıdı. Saltoğlu'nun oğlunun evine belediye işçileri ve bir kepçe göndermesi haber oldu.

Saltoğlu'nun belediye meclis üyeliği döneminde dışardan sınava girerek aldığı lise diplomasının da sahte olduğu ileri sürüldü. Saltoğlu, billboard'lardaki doğum günü kutlamasıyla da gündeme gelmişti. Saltoğlu'nun çocukları İlknur, Hakan ve Gökhan, babalarının doğum günü için iki billboarda afiş hazırlatmıştı.

Saltoğlu hakkındaki haberler bununla sınırlı değil. Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç ile Ankara Büyükşehir Belediyesi arasında yapılan takas anlaşmasını, karar için Belediye Meclisi'ne getiren kişi Saltoğlu idi. Tutanaklarda yer alan sözlü önerisi ile Kılıç'ın damadı Mustafa Çubuk için hem 2007'de hem de 2008'de

Kent Konseyi Çalışmaları

Yukarıda hissedilen birçok olumsuz koşula rağmen Kent Konseyleri alt bileşenleri olan çalışma meclisleri tarafından faydalı hale getirilmektedir. Toplumda pozitif ayrımcılığa ihtiyaç duyan engelliler ve kadınların yanı sıra gençlerle de ilgili yürütülen birçok il, ilçe ve belde konseyinden güzel işler çıkmış, mahalleye yapılan ufak dokunuşlar kalpleri ısıtmıştır.

Çanakkale'de Romanların yoğunlukla yaşadığı Fevzipaşa Mahallesi, Çanakkale Roman Kültür Etkinlikleri Derneği ve Fevzi Paşa Mahalle Muhtarlığı'nın birlikte çalışmalarıyla oluşturulan "Fevzipaşa Birlik Beraberlik Çalışma Grubu" Çanakkale Kent Konseyi çatısı altında kentsel dönüşüm projelerinde sosyal dışlanma ve etnik ayrımcılığın önlenmesi, Romanların karar alma mekanizmalarına aktif katılımının sağlanması ilkelerine dikkat çekerken, parkların konumundan planına kadar karar alma sürecinde etkili olan Bursa Nilüfer Kent Konseyi mahalle komiteleri ile mahalle meclisi sözcüsünün görevini gereği gibi yerine getirmemesi halinde azledilmesini öngören İstanbul Ataşehir Mahalle Meclisleri gibi anayasal düzlemde bile öngörülmemiş hakları tanıyan önemli deneyimler de mevcuttur.*****

Aslında bu çalışmalar bize çok tanıdık gelebilir. Gezi Parkı'ndan sonra oluşan park forumları ile kent konseylerinin yolu bir noktada kesişmektedir. Hukukçu Zülfiye Yılmaz'ın belirttiği gibi forumların bir tür mahalle örgütlenmesi olarak devam ettiği bu süreç, kent konseylerinin kurul üyelerini yeniden gözden geçirmesini gündeme getirebilir. Park forumlarının çoğu ortaya koydukları eylemler ve yerele dair sorunlara ürettikleri çalışmalarla varlıklarını hissettirmektedirler. Bugün geline süreçte forumların kent konseylerinde temsil edilmesi mutlaka değerlendirilmelidir.

* **Emre Savut, Yerel Gündem 21 Kent Konseyleri ve Uşak Kent Konseyi, Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı, <http://sempozyum.bursakentkonseyi.org.tr/>**

** **<http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Asp?MevzuatKod=7.5.10687&sourceXmlSearch=&MevzuatIlski=0>**

*** **Savaş Zafer Şahin, "Kent Konseylerinin Katılımcı Kent Yönetimine Katkıları Üzerine Bir Değerlendirme: Ankara Örneği", Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı içinde, s. 173-188.**

**** **"Muhalefetsiz Konsey", [http://www.yapi.com.tr/Yazdir/muhalefetsiz-kent-konseyi-85269,\[e.t.12.10.2013\]](http://www.yapi.com.tr/Yazdir/muhalefetsiz-kent-konseyi-85269,[e.t.12.10.2013]).**

***** **Kent Konseyleri: Yerel Demokrasi ve Halk Katılımının Neresinde (Zülfiye Yılmaz)**

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nden ayrı ayrı iki "takas" kararı çıktı. Kamuoyuna "ballı takas" olarak yansıyan olayda, damat Çubuk ve ortağına ait binanın değerinin 2 milyon, belediyenin takas ettiği arsanın değerinin 6,5 milyon TL olduğu iddia edilmişti.

2009 seçimlerinde listeden çıkartılarak aday gösterilmemesinde, AKP Genel Merkezi'nin etkili olduğu belirtiliyor. Saltoğlu aday gösterilmeme gerekçesini, "Üç dönemden fazla süredir meclis üyeliği yaptığım için liste dışı bırakıldım" diye açıklamıştı. Fakat 25 yıllık Belediye Meclisi Başkanlığı akabinde de Saltoğlu Ankara yerel yönetiminden kopmamanın bir yolunu buldu. Aslında kent yönetiminde katılımcılığın artırılması amacıyla kurulan bir yapı olan Kent Konseyi'ne nasıl olduğunu tam da bilmediğimiz bir şekilde seçilen Saltoğlu, "Konsey Başkanı" sıfatıyla Ankara'yı şekillendirme çalışmalarına devam ediyor.

Diyeceğimiz o ki Kent Konseyleri'nde katılım ancak her tür imar işine el atmakta beis görmeyen eski Belediye Meclisi üyelerine kalmış durumda.

Kaynaklar:

<http://sehrekustu.blogspot.com.tr/2012/08/kent-konseyi-mi-kendine-konsey-mi.html>

<http://www.gazetevatan.com/akp--den-tirpan--224248-siyaset/>

Kaç-Ak Saray Konusunda Bilinmeyenler

Ahmet Demirtaş *

70 dekarı Atatürk Orman Çiftliği (AOÇ) arazisi, 460 dekarı Orman Genel Müdürlüğü (OGM) Gazi Yerleşkesi olmak üzere 530 dekar alan üzerine yapılmış ve durumu hala tartışmalı olan Kaç-Ak Saray üzerine gündem oluşturmayı sürdürüyor. Gazi Yerleşkesi'nin "1. Derece Doğal ve Tarihi Sit" olan statüsünün bilerek ve gerçeğe aykırı gerekçeler öne sürerek "3. Derece Doğal Sit"e dönüştürüldüğünü duymayan kalmadı. Bu karar sonrasında alandaki bitki varlığı kazınarak yerine Saray'ın dikildiğini çevresine de büyük paralar ödenerek yurtdışından getirilen, Ankara'nın koşullarına yabancı fidan/ağaçların dikildiğine tanık olduk. Saray'a güzellik katsın diye dikilen bu ağaçların güzellik mi kattığı, çirkinlik mi kattığına görenler karar versin.

1950 yılında çıkarılan 5659 Sayılı Atatürk Orman Çiftliği Kuruluş Kanunu uyarınca, çiftlik arazisinden satış yapılabilmesi için TBMM'den yasa çıkarmak gerekmektedir. Bu durum yasada açıkça belirtilmiştir. 10 Madde "Atatürk Orman Çiftliği'nin bu Kanunun yayımı tarihinde sınırları içinde bulunan gayrimenkullerin gerçek veya tüzel kişilere devir ve temlik ve kamulaştırılması özel bir kanunla izin alınmasına bağlıdır" yaptırımını getirmiştir. Örneğin, Söğütözü Fidanlığı bu yaptırıma uygun olarak AOÇ'den satın alınarak kurulmuştur. Bu iktidar döneminde AOÇ arazisi üzerinde spor tesisi yapılması amacıyla yasa çıkarılmıştır. 2011 yılında yapılan **Koruma Amaçlı Uygulamalı İmar Planı** bilgilendirme toplantılarında yasanın bu yaptırımını ısrarlı bir biçimde anımsatılmış olmasına karşın yasa çıkarılmadan 70 dekarlık AOÇ arazisinin 1. Derece Doğal ve Tarihi Sit statüsü 3. Derece Doğal Sit olarak düşürülmüş ve Saray'a verilmiştir. Yeri gelmişken bir konuyu da ısrarla belirtiyorum. 70 dekarlık AOÇ arazisi yasaya uygun olmayan biçimde Saray'a katılmakla yetinilmemiş, eylemli olarak bu alanın 2-3 katı kadar AOÇ arazisi Saray'ın demir parmaklıkları içine katılmıştır. Söğütözü yolundan Gazi Orduvi yönüne, oradan da AOÇ Süt Fabrikası yönüne gidenler belirttiğim durumu görebilirler. M. Kemal Atatürk'ün Selanik'teki evinin benzerinin bulunduğu yerin yakınına değin demir parmaklık çekilmiş durumdadır. Marmara Otel ile Gazi Orduvi arasındaki ormanlık yer yasaya aykırı bir biçimde sınırların içine katılmıştır. Şu anda Kaç-Ak Saray. Bugüne değin sarayın kaçak olma durumunu düzeltecek bir yasa çıkmamıştır. 70 dekarlık AOÇ arazisi yasaya aykırı biçimde ve deyim yerindeyse el konularak inşaat alanına eklenmiştir. Sözü edilen AOÇ arazisi 49 yıllığına **Kayalar İnş. Tic. San. A.Ş. ye** kiralanmış, üzerine yapılan 8 katlı inşaat yarım kalmış mahkemesi sonuçlanmamıştır. Yargı süreci bitmemiş yerin Başbakanlığa verilemeyeceği toplantıda belirtilmiştir.

28.2.2012 tarihinde Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı, Orman Genel Müdürü ve TOKİ Başkanı tarafından imzalanan bir PROTOKOL yapılmıştır. 8 sayfalık bu Protokol 16 Madde olarak düzenlenmiştir. OGM arazisi üzerinde yapılacak Başbakanlık Hizmet Binası ve tesisleri ile OGM için yapılacak idare binası, hizmetevleri (lojman) ve sosyal tesislerinin yapılmasını içermektedir. Yerleşke içinde bulunan Ormanlık Müzesi konusu protokola yansımamıştır. Kaç-Ak Saray yalnızca Gazi Yerleşkesi üzerinde değil AOÇ arazisi üzerinde de yapılmaktadır. Yazı OGM ile yapılmış protokol çerçevesinde kaleme alınmıştır. Hemen anlaşılacağı gibi Ak Saray yapımı değil Başbakanlık Hizmet Binası ve tesisi yapılması protokol ile belirlenmiştir. Protokol içeriğinde; OGM'ye ait 151.723m² taşınmazın yıkılması öngörülmüştür. Buna karşılık olacak biçimde gideri Başbakanlık tarafından karşılanmak üzere TOKİ tarafından OGM'ye hizmet binası yapılacaktır. Yeni hizmet binasına taşınmaya değin geçecek sürede kiralayacakları yerlerin kira bedelinin TOKİ tarafından ödenmesi ve daha sonra da Başbakanlıkça karşılanacağı belirtilmiştir. Ankara'nın değişik semtlerinde 5 ayrı binaya yerleşen birimlerin kira bedelinin de sarayın maliyetine eklenmesi gerektiğini Sayın Kadir Sev açıklamıştır.

Burada Kaç-Ak Saray'ın maliyetine eklenmesi gereken ama şimdiye kadar girmemiş öteki kalemler sıralanacaktır: Gazi Yerleşkesi'nin Başbakanlığa verildiği/verileceği

yönündeki söylentiler 2007 yılından sonra çıkmıştır. 2007 den sonraki yıllarda söylentilerin daha da arttığı ormancılık kamuoyu tarafından bilinmektedir. Söylentilerin doğruluğunu öğrenmek amacıyla Bakan ve Orman Genel Müdürlüğüne sorular sorulmuş ancak böyle bir durumun olmadığı belirtilmiştir. Bakan Eroğlu "Böyle bir şey yok" diyerek söylentilerin doğru olmadığını açıklamıştır. 28.2.2012 tarihli protokolün 6.5 Maddesi " ... OGM tarafından TOKİ'ye devir edilecek taşınmazlarının bedellerinin fazla veya eksik çıkması halinde mahsuplaşma TOKİ ve OGM arasında imzalanmış olan 30.01.2008 tarihli Protokol kapsamında yapılacaktır" biçimindedir. Bu açıklama şu gerçeği gün yüzüne çıkarmıştır ki; Bakan ve Genel Müdür bilerek gerçeği gizlemişler ve doğruyu söylememişler. Gerçekler ortaya çıktığına ve kamuoyu onların bilerek yanlış açıklama yaptığını öğrendiğine göre; kamuoyundan özür dilemelerini ve istifa etmelerini bekliyoruz.

OGM Gazi Yerleşkesi içinde bulunan 151.723m² taşınmazın yıkılması öngörülmüştür. Sözü edilen taşınmazın her katında 100m² lik 4 daireli olan 5 katlı bir apartmandan (toplam alanı 2000m²) 75 tanesine denktir. Başbakanlık Binası yapılması için önce 1500 daireli olan 75 adet apartmanın yıkılmasına karar verilmiş oluyor. O bölgede eşdeğer bir dairenin ikiyüzbin lira olduğu düşünüldüğünde 1500 x 200.000= 300.000.000 liranın çöpe atılmış olduğu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca OGM'nin yıkılan binalarına karşılık olmak üzere ve protokolde açıklandığı gibi yeni yapıların (hizmet binası, hizmetevi (lojman) ve sosyal tesis) yapılması öngörülmüştür. TOKİ tarafından yapılacak/yaptırılacak bu yapıların tutarı yapılan protokolde açıklanmamıştır. Bu durumda en az yıkılan binaların tutarı kadar olacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. Yapılan işin akıl, mantık, hukuk ve bilim dışı olduğu, bundan daha büyük bir savurganlığın düşünülemeyeceği ortadadır. 151.723m²lik yapı alanı 5 bin nüfuslu bir kasabanın konut alanı kadardır. Bu denli büyük bir yapıyı yıkarak saray yapmak, akıllı başında birisinin düşünemeyeceği bir girişimdir. Özel bir kini veya kastı olanlardan beklenebilecek bir durumla karşı karşıya olduğumuzu düşünüyorum. Protokol, Başbakanlık hizmet binası yapılacak diye düzenlenmiş olduğu halde, bitmem yakın zamanda, hiçbir gerekçe gösterilmeden bir anda Cumhurbaşkanlığı Sarayı olduğu ilan ediliyor. Başbakanlık Binası yapıyor gibi gösterilip gerçekte Cumhurbaşkanlığı Sarayı yapılmış ise; kamuoyu ve Meclis yanıltılmış olmaktadır. Yok eğer Başbakanlık için yaptık ama karar değiştirip Cumhurbaşkanlığı binası yaptık deniyorsa; plansızlık ve ne yaptığını bilmeyen bir yönetim söz konusudur. Başlangıçta Başbakanlık binasının yetersiz ve güvensiz olduğu söylenmiş, yeni bina yapılması gerektiği açıklanmıştı. Geline bu noktada insan ne diyeceğini şaşırıyor.

İşlerin yürütülmesi keyfilik düzeniyle gerçekleştirilmektedir. Protokolün 9. Maddesi OGM'nin taşınmazlarının bir kısmının daha Başbakanlığa tahsis edilmesine olanak sağlamaktadır. 9.2-i maddesi OGM hizmetevlerinde oturanların yenileri yapıldığında boşaltılacağını ve eskilerinin yıkılacağını öngörmektedir. Altına imza attıkları bu karara bile uymadan

hizmetevlerinde oturanlar apar topar çıkarılmıştır. Yapılacağı belirtilen hizmetevi/hizmetevleri ise ortada yoktur. Ne zaman yapılacağı ise belirsizdir. Yalnızca üst düzey bürokratlar için 52 dairelik lojman kiralanmıştır. Kaç-Ak Saray'ın maliyetine 52 dairelik lojman kirası ile lojmandan çıkarılanların kirasının da eklenmesi gerekir. 9.3-g maddesi "Başbakanlık ve OGM adına yapılacak olan Hizmet Binalarının inşaatına eş zamanlı olarak başlatılacaktır" biçiminde belirtilmiştir. Başbakanlık inşaatı Saray'a dönüştü, "resepsiyon" yapılması gündeme alındı, yabancı konuklar ağırlandırıyor ama OGM inşaatı daha yakın zamanda başladı. 60 yılın emeği ve birikimi ile oluşturulan kurumsal bellek, ormanlaşmış yeşil alan, müze, herbaryum akıl ve bilime aykırı biçimde ve keyfi olarak yok edildi. Hukuka uygun olarak yapılmadığı yargı kararı ile belgelendirilmiş kaçak yapıda konuklar ağırlandırılmaktadır. Bu durumun bazıları tarafından ülkenin prestijine yakıştığı öne sürülebilmektedir.

Başka bir ilginç durumu belirtmekte yarar var: **Kayalar İnş. Tic. San. A.Ş.**'ye AOC arazisi içinden 49 yıllığına yer tahsis edilmiş yerdeki yapımı mühürlenerek durdurulmuş otel inşaatı, Kaç-Ak Saray ile eş zamanlı olarak yıkıldı. TOKİ tarafından Söğütözü fidanlığı arazisi üzerinde

Fotoğraf: Söğütözü Fidanlığı (eski) üzerine yapılmakta olan OGM hizmet binası

OGM namına yaptırılmakta olan hizmet binası inşaatının önüne dikilmiş tabelada yüklenici olarak Kayalar İnş. Ticaret ve San. A.Ş. yazısı bulunmaktadır. Tabelaya dikkatli bakıldığında; proje onayı, proje tutarı, bitiş tarihi vb. bilgilerin yer almadığı görülecektir. Bu durumun tümüyle rastlantı olduğunu söyleyenler olacaktır. Söğütözü Fidanlığı ve Söğütözü Mesire Yeri içinde "**Atatürk Kolibası**" var. Şimdi ne durumda olduğunu bilen ve merak eden var mı?

Sonuç

AKP iktidarı geldiği günden beri söylediklerinin tersini yapmaktadır. Her konuda "Sivil toplum kuruluşlarının görüşlerini alacağız" söylemlerinin boş olduğu ortaya çıktı. Gazi Yerleşkesi ve Atatürk Orman Çiftliği'nin inşaatına açılmasını dayatma, gerçek dışı bilgilendirme ve hukuku

hiçe sayma yoluyla yaptılar. Demokratik kitle örgütleri ve kamuoyu karşı çıktığı halde "Ben istediğimi yaparım, hukuk neymiş" mantığı ile yaptılar. Kaç-Ak Saray konusundaki tutumunu genel olarak her konuda sürdürmektedir. "Hukuk, bilim bana ne karışır, ben iktidarım, istediğimi yaparım" biçiminde özetlenebilecek bir anlayışı topluma dayatıyor. Anayasa, yasa ve mahkeme kararlarına yalnızca halk uyacaktır. İktidar ise istediğini istediği zaman ve yerde yapacaktır. İktidarın keyfine göre yaptıklarına karşı çıkanlar "darbeci ve ötekidir". İktidar sözcüleri bu dizginlenmemiş, coplu gazlı düzene "ileri demokrasi" adını uygun görüyor. Sevsinler böyle demokrasiyi (!) Akla gelen her şeyi özelleştiriyor; orman, su, mera, tarım alanı vb. doğal varlıkların tümünü sermaye çevrelerine sunmakta sınır tanımıyor. Büyük ticaretle, inşaat sektörüyle ilişkili ve kısa zamanda büyük paralar kazanan (sömüren) sermaye sınıfı ile egemen sınıflar bu iktidardan hoşnutlar. Çünkü para kazanabilmeleri için bütün olanaklar sağlanıyor, karşılarına çıkacak yasal ve teknik engeller kaldırılıyor. İşçi ve emekçilerin sendikal örgütlülüğü engelleniyor veya yandaş sendikalara girmeleri isteniyor. Ülke tam bir asgari ücret cenneti yapılmış durumda. Emek ve onur mücadelesi verenler, varlıklarımıza sahip çıkanlar ise "düşman ve darbeci" olarak görülüyor.

Kaç-Ak Saray'ın yapım sürecinde yalnızca Saray'ın hukuka aykırı biçimde yapıldığı, Yargının durdurma kararını dinlemeyen bir yönetim anlayışı söz konusudur. Yargı kararını dinlememek sözcüğü bile yetersiz, yargıya meydan okunarak inşaat sürdürülmüştür. Sarayın maliyetine; yıkılmış olan 151.723 m2 binaların değerini, 5 ayrı binaya kiracı olarak dağıtılan bakanlık birimlerinin kira giderlerini, OGM namına TOKİ tarafından yapılacak hizmet binası,

hizmetevi ve sosyal tesislerin yapım bedellerini, protokol maddelerine aykırı biçimde lojmandan atılanların kira giderlerini de eklemek gerekir.. Bu durumda; şimdiye kadar Kaç-Ak Saray'a ilişkin olarak açıklanan maliyet bedelinin iki katına çıkacağını söylemek yanlış olmaz. Protokolde OGM'nin elinde kalan arazinin bir bölümüne daha el konulabileceği belirtilmiştir. Gerçek değeri tam olarak hesaplanamayan bir değer ise 60 yılda binlerce ormancı çalışanın emekleri ile yaratılmış olan 133 türde odunsu bitki/ağacın en mahrum koşullarda oluşturduğu yeşil ortamdır. Ankara'nın en yeşil bölgelerinden birisi olan canlı ağaç müzesi (arboretum) özelliği kazanmış bir alan yok edilmiştir. Yapılan sarayı satsalar yok edilenin bedelini ödeyemez.

İktidara geldiği günden beri kamunun elinde olan ekonomik değerleri satarak özelleştirmeyi, her türlü doğal varlığı sermayenin iştahına sunmayı en önemli icraat olarak göstermiştir. Bunları yaparken hesapsız kitapsız para harcamayı, savurganlığı ise yatırım olarak göstermek istemiştir. Yerli yersiz olarak Osmanlı hayranlığını dile getirmekte ve Osmanlı Hanedanı'nı "ecdat" olarak göstermektedir. Osmanlı Devleti'nin güçlü, gösterişli dönemini altı yüz yıl sürmüş gibi gösterme çabaları boşuna değildir. Osmanlı Devleti'ni kuran hanedanın, sonradan o devleti nasıl batırdığını, İngiltere, Fransa, Almanya, Rusya'nın oyuncağı yaptığını bilmezler mi? Borç parayla Dolmabahçe Sarayı yaptırdıkları dönemde; Anadolu halkının açlık, hastalık ve yoksullukla kıvrandığını, yeni vergileri ödeyebilmek için inim inim inlediğini unutmuş olamazlar. Bugünün iktidarlara da savurganlıkta ecdatlarıyla yarışabilirler. İyi yarışlar (!) Bir şarkı sözü vardır. Hepimiz onu mırıldanırız. "**Her şeyin bir bedeli var**" 29 Kasım 2014

*Kırsal Çevre ve Ormancılık Sorunları Araştırma Derneği, Orman Mühendisi

Naime Bademli İçin

Arzu Beril Kırıcı

Naime teyze, annem kadar çok sevdiğim, değer verdiğim insanlardan biriydi. Doğma büyüme, tam bir Ankaralıydı. Cumhuriyet'le yaşıt bir Ankaralı...

Ama ne demek "tam bir Ankaralı" olmak? Herkes, kendisine göre bir tarzda Ankara'yı yaşadı ve Ankaralı oldu. Ama Naime Teyze, Ankara kentinin kendi kimliği ile ilgili bütün hesaplaşmaların ve değişimlerin, yaratıcı bütün çabalarının ne olduğunu ve ne anlama geldiğini, tam bir bilinçle bilerek Ankaralı oldu ve kendi değerlerini, kendi yaşamını, bu kentle birlikte, sürekli olarak yenileyerek kurdu ve geliştirdi.

Bu nedenle çok ilginç ve çok harika bir Ankaralı Naime Teyze. Ne yazık ki, onu, kasım ayının son günlerinde kaybettik.

Torunu, Arzu Beril Kırıcı, onun için bir yazı yazdı. Beril, anneannesi ile sözlü tarih çalışmaları yapıyordu ve Naime Teyze ile sürekli olarak, Ankara ve yaşamı ile ilgili olarak konuşuyor ve kayda alıyordu. Burada, sadece ilk bölümlerinden bazı parçalar yer alıyor bu konuşmanın. Bu nedenle, Naime Teyze'nin, Ankara'nın modern bir kent olarak

kurulması ve geleneksel bir orta Anadolu küçük kent yaşamından, modern kentli yaşama geçiş öyküsü burada yer almıyor. Oysa öykünün asıl ilginç kısımları bu dönüşümlerin gündelik yaşamda, bu kentin kadınları ve erkekleri eliyle, nasıl somutlaştırıldığının içeriden anlatılmış bir öyküsünü görmek, çok ilgi çekicidir. Ankara'nın, hemşerileri tarafından neler yapılarak, geçen 90 yılın çeşitli evrelerinde, nasıl dönüşüp kendine özgü bir kimlik kazandığını görmek için de çok değerli tanıklıklar yer alıyor, daha sonraki bölümlerde...

Okuyacağınız bu bölüm, Naime Teyze'nin, geleneksel Ankara'daki yaşamını anlamak için harika bir çalışma. Ama aynı zamanda, Ankara'nın Cumhuriyet'in hemen başında ve değişmeye başlamadan önce, nasıl yaşadığını anlamak bakımından çok ilginç.

Senin yokluğunla Ankara, bir kişi eksildi Naime Teyze... Ama önemli bir kişi, Ankara'nın Ankara olmasına, yaşamıyla ve değerleriyle katkıda bulunmuş bir kişi...

Akın Atauz

Ankara'nın dar sokaklarında aynı çocukluğu paylaştı Hüseyin, Sıdika ve Abdullah. Oyunları aynıydı, hayalleri aynı... Oynadıkları evcilik oyunlarında Hüseyin ve Abdullah sıklıkla Sıdika'yı kendilerine eş yapmak için kavga eder, sonunda bu kavgalar Sıdika'nın "Tamam kavgaya etmeyin, ikinizle de evleneceğim. Önce Hüseyin ile sonra Abdullah ile evleneceğim" sözleriyle sona ererdi. Kim bilebilirdi ki, oynadıkları evcilik oyunlarının yıllar sonra gerçekleşeceğini?

Dediği gibi, önce öğretmen olan Hüseyin ile evlenir Sıdika Hanım. Bu evlilikten Haşim isminde bir oğlu olur fakat güzel günler uzun sürmez. Döneminin illeti olan verem, Hüseyin Bey'i de yakalar ve Hüseyin Bey, Sıdika ve Haşim'i geride bırakarak, bu dünyadan göçer. Haberi alan Abdullah Efendi derhal annesini arar ve tek çocuğuyla ortada kalan Sıdika Hanımı kendinin eşi olması için ailesinden istemesini söyler. Varlıklı bir ailenin kızı olan Sıdika Hanım'ı istemek için dünür başı (oğlan tarafına yakın ve saygın aile büyüğü, ya da aile dostu) ve Abdullah Efendinin ailesi yola düşerler. Aileler arasında görüşmeler yapılır, Allah'ın emri peygamberin kavliyle Sıdika Hanım istenir. Dünür başı ile birlikte kız evine hediyeler gönderilir ve sonunda Sıdika Hanım, Tanrısever soyadını alır. Yıllar sonra Naime Hanım, annesinin kendisine anlattığı hikayeyi gülümseyerek anlatacaktır.

Annemin ayağındaki tırnağı kalkıverirmiş. Demek ki artık ayakkabı alınacak. Eskiden böyle görüşme yoktu ki, arada "dünür başı" denilen kadınlar olurdu. Dünür başı hangi ayakkabıyı getirse, annemin ayak tırnağı kalkar, ayakkabılar olmazmış. Sonunda babam dayanamamış dünür başı ile haber göndermiş tırnağını törpüleyiversin diye. Annem dediğini yapmış, nihayet ona bir ayakkabı alabilmişler. Aynı şimdiki nişanlarda olduğu gibi her şeyini almışlar annemin.

Abdullah Bey, Sıdika Hanım ile mutlu bir evliliğe adım atar.

Naime Bademli ve Enstitüdeki Sınıf Arkadaşları, 1943

Naime Bademli ve Enstitüdeki Sınıf Arkadaşları, 1943

Haşim'i kendi çocuğu gibi bağrına basar. 1 Nisan 1924 günü, Hamamönü'nde, Şemsizade Urgancı Abdullah Tanrısever'in evinden bir bebek sesi yükselir. Sıdika Hanım, Abdullah Bey'e bir kız çocuğu doğurur. Haberi alan Abdullah Bey, sevinçten havalara uçar ve kızına Naime ismini verir. Kızını nüfusa kaydettirirken tek bir şeye titizlik gösterir. Naime Hanım yıllar sonra babasının ismi hakkındaki hassasiyetini şöyle açıklar;

"...Ve babama haber gitmiş. Abdullah Bey bir kızının oldu! Babam çok sevinmiş, nasıl sevinmiş anlatamam. O zaman demiş, benim kızımın adını Naime koyun ama demiş, Naime"yi "y" ile değil "i" ile yazın. Çünkü kızımın ismini "na-yi-me" diye yazarsanız kemiksiz hayvan anlamına gelir ama kızımın ismi "na-i-me" diye yazılırsa cennetteki bir bahçe olur demiş ve ismimi aynı şekilde yazmışlar".

Her ne kadar Naime Hanım'ın doğum yılı kayıtlara 1 Nisan 1924 olarak geçse de, ailesi dünyaya geldiği o günü anlatırken Çankaya sirtlarındaki Papazın Bağ'ından silah seslerinin yükseldiğini ve Topal Osman'ın (Kurtuluş Savaşı sırasında yararlıklar göstermiş, fakat daha sonrasında dönemin Trabzon milletvekiline düzenlediği suikast nedeniyle hakkında yakalama emri çıkarılmıştır) vurulduğu haberinin, Ankara'nın dört bir tarafında konuşulduğunu sıklıkla dile getirir. Topal Osman 1 Nisan 1923 tarihinde ölmüştür. Naime Hanım'ın doğumundan 4 yıl sonra Tanrısever ailesine bir oğul daha gelecektir. Onun da adı İrfan Tanrısever olur.

Şemsizade Urgancı Abdullah Tanrısever, Ankara'nın meşhur tüccarlarından. O dönemin meşhur tüccar aileleri Kınazadeler, Mermerciler, Bulgurlular gibi, onun da Hisar'da bir dükkanı vardır. Atölyesinde, elleri ile бүktüğü urganları dükkanında satışa sunar. Sert görünümü, mavi gözleri ve dürüstlüğü ile sadece ticaretle değil, siyaset ile de yakından ilgilidir Abdullah Tanrısever. Anadolu'da başlayan milli mücadele günlerinde Mustafa Kemal'i karşılayan Ankara eşrafının içinde bulunmuş, o günlerde tüm Ankaralıların yaptığı gibi, o da Mustafa Kemal'i içtenlikle kucaklamış ve Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasını, yaptığı bağışla desteklemiştir. Daha sonra, kızının dünyaya geldiği Hamamönü'ndeki evinde, komşularından biri, döneminin Ankara milletvekili Hıfzı Oğuz Bekata olacaktır. Böylece siyasetle olan ilgisi hep canlı kalacak, gelişmeleri yakından takip etmeye devam edecektir.

Her ne kadar Hamamönü'ndeki evde doğsa da, Naime Tanrısever'in en güzel yılları Hisar'daki evlerinde bir kısmı kale burçların üzerinde bulunan evde geçer. Ticaretin merkezi olan Hisar'da o zamanlar bambaşka bir hayat vardır. Kâh kale içinde, kâh surların üzerinde kurulmuş geniş avlulu evler, komşuluk ilişkileri, hamam günleri ve ticaret hayatı ile Ankara'nın en canlı yerindedir.

Naime Teyze'nin babasının resmi çok ilginç ama Naime Teyze'nin o yıllara ait hiç resmi yok mu? Asıl Naime Teyze'nin resmi

vermeliyiz, bu yazı ile birlikte.

Bizim de kale içinde evimiz vardı ve evimizin içinde 3 tane kule (burç) vardı. O kulelerde de, işte adamlarımız otururdu. Bazıları atlara bakarlar, bazıları temizlik yaparlardı, bazıları evi korurlardı, aslında Hamamönü'nde doğmuşum, ama benim çocukluğum Hisar'daki o evde geçti.

Evlerin, büyük bahçe kapıları vardı. O kapılar bir avluya açılırdı. O zamanlar ocak yok, komşu ve ya misafirimiz gelecekte avlunun ortasında mangal yanardı. O mangalda biriken küllerin başında ev sahibi oturur böyle güzel bir örgü sepetin içerisinde bembeyaz örtü, ondan sonra onun üzerinde çok güzel pırl pırl ovulmuş cezvelerle kahve yapardı. Bir kişilik, iki kişilik öyle öyle 8-10 kişilik kahve yapılmazdı. Herkese ayrı ayrı pişerdi kahve. Üstünde de bol köpük olurdu. Başka bir tat vardı, başka bir bağlılık vardı. Sonra dedikodu yoktu.

Evlerimizin içindeki banyolarımız hamam tarzındaydı, hamama gider gibi evinde banyon olur, orada yıkanırısın. Mahallelerde de hamamlar olurdu ama evindeki tabi daha başka, mahallelerdeki daha başkaydı. Şengül Hamamı vardı oraya giderdik. Sonra gelin hamamları da yapıldı. Ona da gidilirdi. Gelin görülsün diye hamama davet ederlerdi. Orada da herkesin bir yeri, locası vardı. O localarda soyunursun, o zaman mayo falan yok, peştamal giyersin omzundan atarsın o peştamalı öyle kapanırsın. Tellaklar gelir seni yıkar. Göbek taşında yemekler yenir. Oranın hali de başkaydı. Hakikaten çok güzeldi.

Alışveriş de bir başkadır o zaman. Ayrı bir adabı, ayrı bir ritüeli vardır. Abdullah Bey, sert bakan mavi gözleri, iri cüssesi ile karşı tarafa ağırlığını hissettiren biri gibi görünse de, ailesinin isteklerini asla geri çevirmez; otoriterdir ama aynı zamanda da yufka yüreklidir. Geleneklerine bağlıdır, tutucudur ama öte yandan düşüncelere de saygılıdır.

... Annem de meraklıydı giyime, ben de... Babamdan izin alınırdı. Annem, "Abdullah Efendi, bugün dükkanına gelirim mi?" diye

Naime Bademli ve Enstitüdeki Sınıf Arkadaşları, 1943

Naime Bademli'nin Enstitüden mezun olduğu gün , 16 Temmuz, 1943

sorardı. Babam o gün cevap vermezse, ertesi gün çağırırdı bizi. Giderdik. Babam her gittiğimizde, oranın adetiymiş "siyer" yedirirdi bize. Siyer, fırında üstü bol domatesli, Kuzu pirzolasıydı. Çukurhan'a ısmarlardı babam siyeri. Hâlâ durur o han orada. Gidip orada yemezdik, tepsiyle gelirdi. Babamın dükkanının içinde çalıştığı bir yer vardı, oraya gelirdi. Yemeklerimizi yedikten sonra babam nereye gideceğimizi sorar, annem de "Sen nereye dersin oraya gideceğiz" derdi. Birlikte çıkar Samanpazarı'ndan aşağıya yürüyerek inerdik. Çok güzel mağazalar vardı. Biz "Rehber" mağazasından alışveriş yapardık. Babam kasanın yanına oturur, "Haydi beğenin ne isterseniz alın" derdi bize. Biz de annemle, tepeden tırnağa alırdık, hiç düşünmezdik. Mutfak alışverişimizi babam yapardı. Pazardan yiyeceklerimizi alır, tanıdık bildik bir hamal ile eve gönderirdi. Ondan bizim haberimiz olmazdı. Zaten olmayan da bahçelerde yetiştirirdi. Babam hiçbir zaman bize "Neden bu kadar aldınız?" diye sormazdı. Ne aldysak kabul ederdi, biz de alışverişimizi bitirirdik.

Naime Bademli, 1943

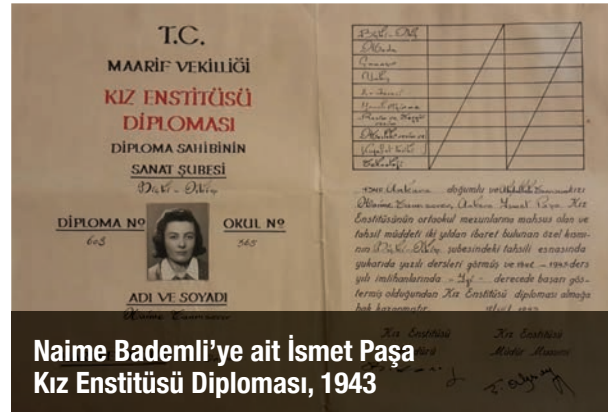
Burada belki, Eski Ankara görüntülerinden bir fotoğraf bulabiliriz? Ama Naime Teyze, Ankara'yı öyle güzel anlatıyor ki, öyle yangın yeri, harap haldeki Ankara resmi filan olmamalı.

O zamanlar, sıcak yaz günlerini geçirmek için bağa göçülür. Hemen hemen herkesin bir bağı vardır. Bağ Evleri, ailenin bir araya geldiği ve üretimin esas olduğu yerlerdir. Bu mevsimde mahsuller toplanır kışa hazırlık yapılır. Pekmezler kaynatılır, turşular kurulur, reçeller yapılır, böylece bütün bir kış tüketilecek yiyecekler hazırlanır. Yemek birlikte yenilir, sohbet birlikte edilir, aile fertlerinin kaynaşması da bu yolla sağlanır. İnsanların birbirlerine bağlı oldukları bu dönemde, bayramlar da bambaşkadır. Ziyaret edilmeyen ev kalmaz, geleneksel yemekler sofraları doldurur. Evde açılan baklavalara, Ankara tavalara, toyma çorbası, dolmalar, börekler bayram sofralarının vazgeçilmezidir.

Ya da buraya bağ evlerinden birinin resmini koyabiliriz. Ama bir bağ evi içini gösteren bir resim bulsak iyi olurdu. Onların çoğu da, Ermeni bağ evlerinin içine ait olduğundan, bilmem ki, burada uygun olur mu?

Bir evin tek kızı olarak rahat bir yaşam sürer Naime Hanım; evde oturmayı sevmez. Ata biner, bisiklete biner, roman okur, hatta öyle ki bazı zamanlarda babası, bu kadar roman okumasını istemez. Odasına gelip başucundaki lambayı söndürür. Baba

lambayı söndürdükten sonra söyleyecek söz kalmaz aslında, ama Naime Hanım o kadar merak eder ki romanların devamını, yorganın altında elindeki fenerle okumaya çalışır kitaplarını. Abdullah Bey, çocuklarının eğitimine önem verir. Cumhuriyet'in ilan edildiği, karma eğitime geçildiği ve kızların da artık büyük oranda eğitim aldığı yıllardır. Naime Hanım da iyi bir eğitim alır. İlkokulu Cebeci'deki İltekin ilkokulunda, liseyi Ankara Kız Lisesi'nde tamamlar. Naime Hanım'ın en büyük ideali, aile dostları "Hakim Teyze" gibi hukuk okumaktır. Fakat babası Abdullah Bey, Naime Hanım'ı yüksek eğitimi yapması için, Hukuk Fakültesi yerine, Cumhuriyet dönemi eğitim politikası içinde önemli bir yeri olan enstitülerden, Ankara İsmet Paşa Kız Enstitüsü'ne gönderir. Naime Hanım, öğrenimini devam ettirdiği enstitüde, teknolojiye kıyafet tarihine kadar çeşitli dersler alır ve hukukçu olarak olmasa da, öğretmen olarak eğitimi tamamlar. Bundan sonra Cumhuriyet'in gelecek nesillerini o eğitecektir.

Naime Bademli'ye ait İsmet Paşa Kız Enstitüsü Diploması, 1943

Öğretmenleri ve arkadaşları tarafından sevilen ve başarılı bir öğrencilik hayatı geçiren Naime Hanım, öneminin ileri gelen isimlerinden Hasan Ali Yücel, İsmet İnönü gibi kişilerin kızları ile birlikte eğitim görür ve arkadaşlık eder. Çok yönlü bir öğrenci olan Naime Hanım, müfredat kapsamında konservatuvarda müzik eğitimi alması için seçilir ve piyano dersleri alır, izcilik yapar. Aynı zamanda bayram kutlamalarında okulu adına jimnastik gösterilerine katılır.

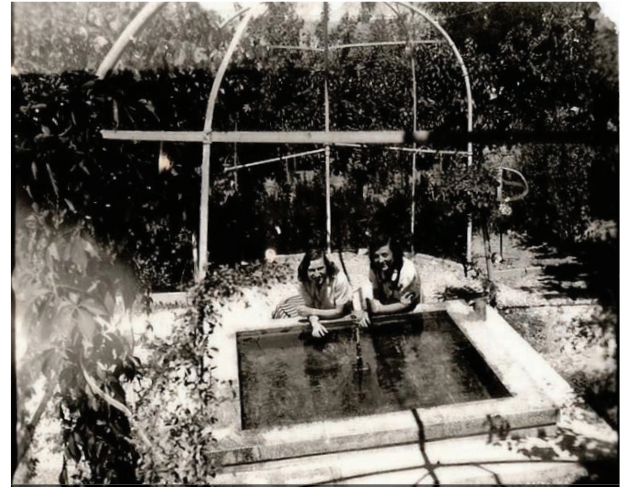
Cumhuriyet'in doğurduğu ve yetiştirdiği çocuklardan biri olarak kız lisesinde okurken Atatürk sınıflarını ziyaret ettiğinde Cumhuriyet'in kurucusunu görme mutluluğunu, O'nu kaybettiğimizde tüm ülkenin yaşadığı acıyı da belleğine kazır adeta. O zamanları şöyle hatırlar:

Artık bahçelerde koşuşturduğu günler geride kalmıştır. Terbiyesi ile etrafın ilgisini çekmeye başlar. Naime Hanım okula gidip gelirken, kökleri Hacı Bayram-ı Veli'ye dayanan ve Ankara'nın köklü ailelerinden olan Raşit ve Fatma Bademli'nin ilgisini çeker. O zamanlar gelinlik çağına gelen kızlar sosyal mekanlarda gözlenir. Fatma Hanım da Tıbbiye'de okuyan oğulları Niyazi için, iyi eğitim almış, terbiyeli ve iyi bir aile kızı olan genç hanımı istemeye gelir. Naime Hanım o günü şöyle anımsar:

Bir gün çıkageldi ailesi. "Kızınızı Tıbbiye'de okuyan, (o zaman tıp bir İstanbul'da vardı), oğlumuzu istemeye geldik" dediler. Tabi benim ailem de öyle şey insanlar değillerdi. Dediler ki, "Müsaade buyurun biz size haber verelim". Ailem, bu kararı vermeden önce bana sordu. Bizim okulumuz kız lisesiydi, kızlı erkekli okuyan okullar vardı tabi ama bizim okulumuzda sadece kızlar okurdu. "Tanımıyorum" dedim. Yalnız benimle yaşıt bir kayınbiraderim vardı. Gazi lisesinde okurdu. O beni tanıyormuş, çünkü ben bayramlarda jimnastikte önde olurdum. O zamanlar konuşmalar uzun olduğunda çok beklerdik, yanımıza erik alırdık. Bir bayram günü, konuşmaların bitmesini beklerken, kayınbiraderim de aynı sıradaymış. Ben ona erik vermişim. Öyle bir anımız var onunla. Demek Allah kısmet etmiş, 1943 yılında nişanlandık Niyazi ile.

Buraya, Naime Teyze'nin o şahane nişan resmini koymalıyız, mutlaka (eğer izniniz olursa elbette)

1943 yılı, Naime Hanım'ın hayatının dönüm noktalarından biri olur. Evlilik yolunda ilk adımı atarken ileride kendisine açılacak olan o renkli dünyaya da bir adım attığından habersizdir."

Naime Bademli'nin Halevin'deki (Devlet Resim Heykel Müzesi) Nişanı, 1943**Naime Bademli'nin Halkevin'deki (Devlet Resim Heykel Müzesi) Nişanı, 1943****Naime Bademli Evi'nin bahçesindeki Havuz Başında Arkadaşları Türkan ve Serbülen, 1943****Naime Bademli Bindallısı ile, 1943**

Ağaç Üzerine

Duygu Cihanger - duygu.cihanger@gmail.com

"Ağaçlar, bizlerin en güçlü müttefikleri..."
(Hageneder, Meaning of Trees, 2005)

Bu yazı, kentlerdeki ağaçların insanlar için öneminden yola çıkarak hazırlanan ve bu doğrultuda insan-ağaç ve mekan arasındaki anlamlı ilişkileri çözebilmeyi amaçlayan yüksek lisans tezimin oldukça kısa bir yeniden dışavurumdur. Gezi Olayları'ndan beş ay önce Gezi'nin ağaçlarının önemini altını çizerek bitirdiğim bu çalışma sonrasında, "üç-beş ağaç meselesi" ile başlayan, ama zaten yıllardır devam eden yeşilin tek tek ya da toplu halde katline çılgın olan ağacın dardına düşenlere yoldaşlık yapmayı amaçlamaktadır. Öyle bir derttir ki bu, yakın geçmişte yol için İstanbul'un Kuzey Ormanlarındaki kıyımla devam eden, dün Yırca'da **6000 (altıbin)** zeytin ağacının kesilmesiyle süren, bugün ise Yalova'da eline testereyi alanın dedesinden de yaşlı ağaçları kavşak inşaatı bahanesiyle yok etmesine kadar dallanır, budaklanır. Bu tez küçüklüğümde babannemin eviyle yaşıt dut ağacının gölgesinde oynamakla geçen yazlara, şehir planlama eğitimimde "Bak burada bir anıt ağaç var, onu koruyalım hatta tasarıma onu odak alarak başlayalım" diyen hocama hitaptı. Bugün geldiğimiz noktada ise Yırca Köyü muhtarının gözünden yaş olup aktı.

Sahi nedir ağaç?

Ağaç "Meyve verebilen, gövdesi odun veya kereste olmaya elverişli bulunan ve uzun yıllar yaşayabilen bitki (TDK)" mi sadece? Tarih boyunca bize yuva olan gıda, ilaç, araç sağlayan ağaçların değil, asfaltın, demirin, camın gölgesinde yaşıyoruz doğru. Oysa ki ağaçların ve insanoğlunun kaderi belki de aldığımız nefesle birlikte örülmeye başlamış, anlamlandıramadıklarımıza perde olduklarında ise bu ilişki sonsuza uzanmıştır. Bu sebeple, ağacın anlamı hem basit hem derindir. Ağaç sadece bir kelime değil bir kavramdır. Bu kavramı anlamak, kavramak kolay mıdır peki?

Ağacın Anlam(lar)ı:

Ağaçların insanlara ve onların yaşam çevrelerine katkıları üç temel grupta toplanabilir. Bunlar; fiziksel-görsel faydalar, özel anlamlar/psikolojik etkiler ve derin anlamlardır. Bu sıralama en kolay görebileceğimiz ve ölçebileceğimiz yüzeysel fakat önemli faydadan, en ölçülemeyen, soyut ve derin faydaya-ilişkiye doğrudur. Örneğin ağacın görsel ve fiziksel katkısından bahsedilirken bulunduğu çevreyi güzelleştirmesi, kalitesini arttırması, mekana insan ölçeği eklemesi, iklimsel rahatlık sağlaması olabilir. Örneğin, İstanbul'un Kuzey Ormanları kentin geleceği için çevresel, yani görece daha fiziksel bir anlam taşımaktadır. (Tabi ki sürdürülen savunma mücadelesi bu ormanın sembolik değerini yaratmıştır. Orman salt bir oksijen deposu olmaktan çıkmış ve belki de kent hakkı mücadelesinin bir temsili olmuştur.)

Ağaçların insanlar için özel anlamları, psikolojik bir açıklamayı gerektirir. Bu da, ağaçların insan duygusuna oldukça kolayca hitap etmesi sonucu sağladıkları stres azaltan, yapıcı ve dinlendirici etkileridir. Ayrıca insan ve ağaç arasındaki fiziksel benzerlikler de (ayakta durma, kök-ayak, gövde, dal-kol vb.) bu tür bağların gelişmiş olmasının nedenini açıklayabilir. Öyle ki Kızılderililer'in ağaçlar için "bizim ayakta duran kardeşlerimiz" dediği bilinmektedir. (Hageneder, 2005). Diğer bir sebep ise insan ve ağaçların sosyolojik olarak benzerlikleridir. Örneğin, yalnız yaşayan bir ağaç, aynı türünde ormanda bir arada yaşayan ağaçlardan farklılıklar göstermektedir. Bu da bize uzaktan ya da yakından Nazım'ı hatırlatır:

"Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür / ve bir orman gibi kardeşçesine"

Ağaçlar, somut/görece somut, bu faydaları bir yana, tarihte kutsalın temsili, simgesi ya da sembolü olarak en sık kullanılan varlıklardır. Kimi zaman tanrının kendisi olarak görülen kutsal ağaç (dünya ağacı, hayat ağacı vb.), kimi zaman kutsal ruhun evi, kimi zaman da kutsala giden yol olmuştur. Ağacın bu metaforik kullanımı her mevsim değişen yaprak renklerinden, sabitliğinden, uzun ömründen ve hatta yaprakların sesleri ve aralarından süzülen ışıktan çağrışımlarla köklenmiştir. Özetle, insanlar ve ağaçlar arasında gelenekler, sembolizm, dinler, metafor

ve algılarla ilmek ilmek dokunmuş tarihi ve derin bir ilişki vardır. Bizim bağlamımızda ise Gezi'nin ağaçları çevre koruma kaygısından öte anlamlara evrilmiş, bu sebeple bireysel hak ve özgürlüklerin kısıtlanışına bir başkaldırının yıkılmaz, eğilmez timsalleri olmuşlardır.

Dinler ve ağaç:

Ağaçla ilgili ibadet tarihi oldukça eskidir ve bazı en eski inanış ya da uygulamaların da günümüzde izleri görülmektedir. Yeryüzünden gelip geçmiş hemen hiç bir toplum bilinmemektedir ki, ağaçla ilgili bir inanç referansı olmasın. Elle tutulur en eski örnek ise M.Ö. 4000 yılına, Sümerler'e uzanır. Bu toplumun tanrısı Tammuz (Dames) ağaç ve bitki tanrısıdır. Antik Yunan'da meşe Zeus, zeytin ağacı ise Athena olarak görülmüş ve kutsal sayılmışlardır. İslam dininde ise ağaçların Allah'ın varlığının bir kanıtı olduğuna işaret edilir. İkel topluluklardaki hayat ağacı inancının devamı niteliğindeki Tuba ağacı ise Kuran'da, yaşayan her canlıya ait bir yaprak taşır. İncir, nar ve zeytin ağaçları Kuran'da geçen diğer kutsal ağaçlardır.

Ev Ağacı (Sivrihisar, Eskişehir -2014)

Anadolu'da Ağaç:

Etimolojik olarak "ağaç" kelimesi "yukarı çıkmak, uzamak ve gökyüzüne uzanmak" (Karabulut 2011, 13) anlamına gelen ağmak fiilinden türemiştir. Ki yeryüzünden köklenerek gökyüzüne erişmek ister gibi uzayan ağaca dair bu tanımlama bile, eski Türklerde doğmamış çocuğun ruhunun doğumuna değin hayat ağacının tepesinde beklediğini ve ölenlerin ruhlarının ise gökyüzüne doğru yollarını yine bu ağaç sayesinde bulacağı inanışını hatırlatmaktadır (Ergun 2004, 147-148). Burada mezarlıklardaki servi ağaçlarından da bahsetmek lazım. Anadolu'da insanlar belki de hala, ölümlerinin ruhlarının göğe uzanan bir ağaç sayesinde huzura taşınacağına inanıyorlar. Ve yaz-kış yeşil kalan servi huzur dolu bir öbür dünyayı, sonsuz hayatı temsil ediyor. Necip Fazıl da Canım İstanbul şiiirinde diyor ki: "Servi, canım servi, ahirete perdelik"

Ayrıca Osmanlı kent mekanı organizasyonunda önemli yer tutan çınar ağacı da bahse değer. Osmanlı İmparatorluğu'nun sembolü olan çınarın hikayesi Osman Gazi'nin rüyasında, üç kıtayı kaplayan dalları olan bir çınar ağacı görmesinin ardından Geyikli Baba adlı dervişin bir çınar dikmesiyle başlar. Cami, türbe ve mescit önlerine dikilen çınarlar bugün kentlerde odak ve nirengi alanları oluşturmalarının yanında kent meydanı işlevini de desteklerler.

Bugün hala şehirlerimizin yeşil dokusu, evimize bereket getirsin, korusun, bekçi olsun diye dikilen çam, çınar, nar ağaçlarıyla örülüyor. Hala, bazı yerleşim yerlerinde, çınaraltı meydanlarında toplanıyoruz. Anadolu'da mevcut binlerce ağaç kültü olduğuna inanılıyor (Ergun 2004). Bir baba, hala bahçesine, çocuğu doğunca ömrü uzun olsun diye ağaç dikeyor ya da ölenlerin ardından çam ağacı, ladin dikeyor, hatıra ormanları yeşertiyoruz. Ağaç o kadar derin bir "kavram" ki, içinde vicdan ve az da olsa bir ruhaniyet hissetmeyen için sadece birincil anlam seviyesinde kalabiliyor ve Marx'ın dediği gibi "kapitalizm gölgesini satamadığı ağacı" kesmeye devam ediyor. Bu bakış açısıyla

da ağaç bir değişim değeri üzerinden tanımlanarak, pazarda alınıp satılabilecek bir meta olarak görülüyor ve ekonomik ömrünü tamamladığında ya da gölgesinin düştüğü toprak daha fazla rant getirme kapasitesine sahip olduğunda kesilebiliyor.

Sanırım çınarın gücü yanındaki mütevaziliğini bugün ekonomik ömür ile ölçmeye çalışanlar bilmezler mi ki kendilerini yerin dibine gömerler. Yadsımak komik değil midir yüzlerce yıl, hatta çoğu zaman imparatorlukların, nice iktidarların ömründen uzun yaşayan bir ağacın değerini? Hele de bu topraklar böyle şairler çıkarmışken:

"Yoldaşlar, ölürsem o günden önce yani,
- öyle gibi de görünüyor -
Anadolu'da bir köy mezarlığına gömün beni
ve de uyarına gelirse,
tepemde bir de çınar olursa taş maş da istemez hani..."
Nazım Hikmet, 27 Nisan 1953, Barviha Sanatoryumu

Fransız mimar Le Corbusier "Bir Türk evini yapmadan önce ağaç diker, ama bir Fransız ev yapmak için ağaç keser" demiş.

Sayın Le Corbusier, biz bugün kaldırım yapmak için bile ağaç kesiyoruz.

Yeni Türkiye'nin ağaçsız, soluksuz, renksiz ve ruhsuz başkentinden selam olsun.

...

Kaynakça;
Cihanger,D.(2013), Trees in the Urban Context: A Study on the Relationship Between Meaning and Design, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara

Ergun, P., 2004, Türk Kültüründe Ağaç Kültü, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.

Hageneder, F., 2005, The Meanings of Trees: Botany, History, Healing, Lore, Chronicle Books, NewYork.

Kör Sahne'de Miss Margarida'nın 'şefkat dolu kollarına' doğru...

Söyleşi: Özge Altınyayla

'Miss Margarida'nın en yüce amacı değiştirmektir. Her şeyi tepeden tırnağa değiştirmek! Her birinizin kafasını değiştirmek! Kafalarınızı biraz olsun değiştiremeseydi neye yarardı Miss Margarida'nın otoritesi?'

Bir sahne düşünün.

Karanlık ve dar merdivenlerden aşağıya iniyorsunuz. Artarda dizilmiş sandalyelerden birine oturuyorsunuz. Oyunun başlamasını bekliyorsunuz, fakat oyunu çoktan başlattınız bile; kendinize, korunaklı ve güvende hissedebileceğiniz bir sandalye seçmeye çalıştınız. Çünkü bu beklediğiniz gibi bir tiyatro sahnesi değildi ve beklenmedik bir şekilde, oyuna veda edecektiniz.

Elli beş dakika boyunca bilinçaltınızda gezinecek, otoriteyi ve boyun eğmeyi, şefkatin tüm aldatıcılığıyla hissedecektiniz. Öğretmen-öğrenci ilişkisinin, ezen-ezilen ilişkisiyle olan birlikteliğini ve kabullenilmişliğini tüm gülüşmelerin ardından, suratınızda kalacak acı bir gülümsemeyle düşünecektiniz.

Bu yüzden gerçeğin büyük çölüne gitmezden önce, biz sizi Elli beş dakikalık bir gerçekliğe davet edelim;

Eskiye'n'de sahnelenen 'Miss Margarida Yöntemi' oyununa.

Fakat öncesinde Roberto Athayde'nin kaleme aldığı bu oyunu, sahneye döken ekiple tanış olalım.

Oyunun yönetmenliğini üstlenen Özge Başak Arslan, Miss Margarida'ya hayat veren Utku Saçak, asiste ve ışık tasarımında Oğulcan Aşkın...

Her biri Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Tiyatro bölümü öğrencisi olan bu ekiple, bir oyun çıkışı bir araya geldik. Miss Margarida'yı ve Kör Sahne'yi konuştuğumuz bu sohbetten arta kalanları da aktaralım istedik.

Kör Sahne ekibini konuşalım öncelikle. Sürecini, kendisini, oyunları seçerkenki tutumunu ve Miss Margarida'yı...

Özge: Miss Margarida, proje kapsamında çalışılan bir metindi ve onun bize verdiği en büyük avantaj, her gösterimde cebimize bir şey koyuyor olmamız, üzerine ekleyebileceğimiz, düşünebileceğimiz başka bir şeylerin olması. Kör Sahne de doğal olarak bu süreçlerden sonra ortaya çıktı. Yani okulda yaptığımız bir şeyi dışarıya taşıdıktan sonra... Çünkü elimizde Margarida var ve Margarida süreci bizim için keyifli geçen bir süreç oldu. Birbirimize bir şeyler kattığımız bir süreç oldu.

Ve tiyatroyla ilgili bir derdimiz var. Benim farklı, Oğul'un farklı, Utku'nun farklı... Şu an bir potada ortaklaştığımız Margarida

gibi bir malzememiz var. Diğerleri ne olur? Buna cevap vermek için, zamana ihtiyacımız var bence.

Utku: Yani şöyle bir açıklık bırakmak istedik aslında; hani "Bir ekip kuruyoruz ve ilkelerimiz şu" diye bir yola çıktığımız zaman, hem bu ilkelerin altında ezilebiliriz hem bu ilkeler yapacaklarımızı kısıtlayabilir ya da diğer insanlarla çalışma durumumuzu sınırlandırabilir. Bu gibi bir düşünceyle, şu anda önünü çok da göremediğimiz bir süreç olduğundan biraz daha kendi haline bıraktık.

Hani biri bir şey çalışmak ister, başka biri başka bir şey... Bunlar üzerine konuşulur ve sonrasında yeniden ortaya bir şey konulabilir. Yani, Kör Sahne'ye başka bir oyunla çıkılabilir. Ama şimdilik bununla ilgili bir şey söyleyemeyiz.

Özge: Yani, Kör Sahne'yi başa koyup tiyatrodaki beklentilerimizi, hedeflerimizi, ortaklaştığımız şeyleri netleştirip bu netleşme üzerinden, hadi Margarida çalışalım, deseydik belki bu konuşmayı tam da senin dediğin yerden doğru götürebilirdik. Ama Margarida bizi buraya doğru yöneltti, Kör Sahne yöneltmedi.

Utku: O yüzden de şimdi Kör Sahne muhabbetti olunca bizim de kafamızda bir soru işareti beliriyor.

Oğulcan: Belki şu ortaklaşma hikâyesinden bahsedebiliriz; seyirciye temas etsin, seyirciye dokunsun, seyircinin üzerinden geçsin. Ama işte bu tek kişilik oyun olsun, beş kişilik oyun olsun, şöyle olsun diye ziyade, kafadaki günlük yaşamını belirleyen her şeyle örtüşen bir oyun olsun. Bu esnada da Miss Margarida oyunu masaya geldi ve dedik ki, "Bu kafamızdakilerle örtüşüyor mu, bizi bir araya getirebiliyor mu, yakınlaştıracak mı?, evet!"

Miss Margarida'nın özelliği ya da ortaklığı, belki de şu an Kör Sahneyi var eden şey. Oyunun kendi içerisindeki önermeleri, ister istemez bunun topluma dair ya da bireye dair söylediği sözler.

Ve özellikle işte bizim galiba oyunu çalışırken de en fazla konuştuğumuz ve konuşurken de birbirimizi etkileyerek ortaklaştığımız hikâye... Cinsiyeti, cinsiyet kavramlarını, cinsiyetsizliği, bu mevzunun ne olduğunu, cinsiyetsiz bir oyuncunun nasıl ortaya çıkarılabileceği üzerine çalıştığımız zamanlarda çok fazla ortaklaştığımız şeyler oldu. Öğrendiğimiz şeyler oldu yani. Özellikle işin doğaçlama ve karakterin doğuş sürecinde, Utku'nun öğrendiği, bizim de Özge'yle birlikte Utku'yu izleyerek öğrendiğimiz ve algıladığımız çok şey oldu. İki erkek olarak çok kestiremediğimiz konularda Özge'den aldığımız şeyler ve doğaçlama esnasında Utku'nun kendi içinde yaşadığı çarpışmalar ya da çatışmalar bizi zaten ortaklaştıran hikâyenin başlangıcı oldu. Ve onun üzerinden adımlar atılmaya başlandı.

Peki, Kör Sahne'yi başka bir zaman duyduğumda, kafamda bir şey oluşmalı mı ya da oluşacaksa nasıl bir şey oluşmalı?

Özge: Kendi adıma şunu söyleyeyim, Kör Sahne'de mesela şöyle

bir şey yoktur: Utku oyuncudur, Oğul ışıktır ve asistedir ya da ben yönetmenimdir. Yani Utku başka bir insanla oyun çalışabilir. İster oynar ister yönetir. Oğul aynı şekilde, ben aynı şekilde... Zaten ben mesela Kör Sahne'ye devam etmek istiyorsam, elime bir metin aldığım zaman buna devam edebilirim. Benim meselem ve metindeki mesele ortaklaştığı zaman derim ki, böyle bir metin var, bu metne benim söyleyeceğim ekstra bir şeyle bu ikisini harmanlamayı düşünüyorum, şöyle pratik izlemek istiyorum, bunu yapmak istiyorum. Eğer burası benim düşündüğüm şeyle ortaklaşırsa, oradan yeni bir oyun çıkabilir. Aynı şekilde arkadaşlarım için de bu şey geçerli. Ama herhangi bir metin önüme gelmeden, ben onun üstüne Özge olarak bir şey koymadan senin sorduğun noktada şu an cevap veremem. Çünkü bu süreç bizim için daha yürüyen bir süreç.

Oğulcan: Bizim ilkeler konusunda belirlediğimiz ya da belirlemek istediğimiz bir şey yok, ama şunları toparlayabilirim, mesela provalarda devamlı birbirimize attığımız ilke tadında laflar vardı. Mesela "kör göze parmak yapma". Bu bizde galiba ilke gibi oturdu.

Ya da, mesela şöyle bir durum var, "Bu oyun politik midir?"; "Bizce evet, politiktir". Ama kör göze parmak yapmama kuralını çok ciddi esas edinen bir politik oyundur. Yani şunu söyleyebilirim benim için insana, insanın hikâyesine değinen her oyun politiktir. Ama Kör Sahne için de bu böyle midir, galiba buna cevap vermek için daha erken.

Yani bir grup belli bir oyun çıkardığında önceki oyuna bakarak belli bir kafaya girersin ya, belli bir beklenti oluşur, o zaman bunu şu an için Kör Sahne adına söyleyemeyiz.

Özge: A, ama şunu netleştirebilirim, mesela ben elime bir metin aldım, bir şekilde bir şeyi çalışmak istiyorum. Kafamda bir şey var. Ben arkadaşlarıma açtığımda, yani Margarida'dan çok farklı bir tiyatro anlayışına sahip olduğunu düşünelim, oradaki meselede arkadaşlarımla uzlaşamıyorsam, işte o zaman bakarsız Margarida'da ne yaptık ve nereye geldi. Yani uzlaşamazsak mesela, bunu Kör Sahne adı altında çalışmam. Ya da metni çalışmam, bilmiyorum artık o süreci.

... Miss Margarida, 16, 22, 30 Aralık 2014 tarihlerinde 20:00'da Eski&Yeni Cafe'de gösterilmeye devam edecek. Oyuna gitmeden önce dışarıda kalmamak için rezervasyon (0543 246 64 56/0535 200 32 36) yaptırmanızda yarar var.

Ve son olarak;

Benim ısrarla Kör Sahneye şekil verdim diye çalışan sorularına sıkılmadan yanıt verdikleri için Özge'ye, Oğulcan'a, Utku'ya teşekkür ederim.

Bir de elbette bu yazıyı okuyan ya da dinleyen her bir göze ve kulağa da...

Mutlu kalın.

Barcelona Yazıları VII: Avlu

Murat Sevinç

Çok değil, iki üç daire büyüklüğünde bir avlu. Katedral'den Hükümet Meydanına giderken ilk sağdaki daracık sokağa (yanlışlıkla) girdiğinizde yaklaşık elli metre o dar yolda yürüyüp kemer altından geçerek ulaştığınız bir meydan. Meydan demek yanlış olur aslında; daha çok bir iki kurumun, bir kilisenin, bir çocuk yuvasının, bir apartmanın, bir lokantanın kapılarının açıldığı, bir avlu. Bilip gelen vardır mutlaka; sonradan fark ettim ki W. Allen'in filminde yakışıklı İspanyol'un, iki güzel Amerikalı kadını tavladığı lokanta masası burada. Herhalde bu nedenle, şehrin en pahalı lokantalarından biri. O da çok güzel görünüyor, Allah'ı var ama burada olmamış sanki. Yani havasıyla bağdaşmıyor böyle pahalıcı bir yer; üstelik gece gelince, tam karşısında evsizleri ve sarhoşları ağırlarken. Her neyse, buraya yanlışlıkla girip bir daha çıkamadım.

"Nesi var?" diye sorsanız, hem sabaha kadar anlatırım hem de aslında anlatacak pek bir şey yok. Sıradan bir avlu olabilir. Ama buraya her gelişimde (ki her okuldan dönerken yolumu buradan geçirmek için her şeyi yapıyorum) bu denli etkilemesinin de bir nedeni olmalı. Sanırım en çok, hatırlattıklarıyla etkileyici. Hatırlattığı mekân ve insanlar nedeniyle. Beyazıt, Saraçhane, İstanbul Üniversitesi'nin arkalarına denk gelen ve uzun, dolambaçlı yürüyüşle sonunda Sirkeci'ye varacak çok güzel yollar, dar sokaklar vardır. Bu alana, Nuruosmaniye Camii ve onun avlusuna açılan Kapalıçarşı kapısının civarını, hemen altında İran Konsolosluğu ile yanındaki muhteşem İstanbul Erkek Lisesi bina ve bahçesini içeren küçük bölgeyi de eklemek lazım. İşte buralarda, eğer akşamları geç saatte ya da Pazar sabahı çok erken yürürseniz, insan kalabalığından arınmış birbirinden güzel sokak ve avlular fark edersiniz. Tabii o sabah avlu içlerindeki dükkânlar kapalı olduğundan, yapıların ana kapısında da demir vardır ama içerisi görünür. Çok güzeldir. Çok ağırbaşlıdır. İşte avlu, bana bu bölgeyi hatırlatıyor. Tabii bu bölgeyi hatırlarınca başka şeyler, anı ve insanlar giriyor işin içine. İşte hepsi bir araya gelince, başka bir ülkedeki başka bir avlu, hatırladığım herkes ve her şeye bu denli uzakken, vazgeçilmez bir mekâna dönüşüyor. Eğer Barselona'da içtiğim sigaralar nedeniyle bir gün göçeceksem, sorumluluğun çoğu bu avluya ait! Allah akıl fikir versin.

Adı, Sant Felip Neri. O yaklaşık yüz metrelik dar sokağın sonundaki güzel kemerin altından geçince ulaşıyorsunuz. İlk karşılaştıklarınız; serinlik, yaprak hışırtısı, çok az ve derinden gelen bir su sesi... Gölgeli bir yer burası. Hemen lokanta ile apartmanın yanındaki minik sokak avluya açılan ikinci ve son sokak. O sokağın bir yanında söz ettiğim kazıkçı ve çok şık lokanta, diğer köşesinde hiçbir özelliği olmayan ama pencereleri bu avluya baktığı için insanda sahip olma duygusu yaratan dört katlı apartman var. Hemen her gece gittiğim için çoğu penceresinde ışık olduğunu da görüyorum. Yine sarı ışıklar... Pansiyon, küçük bir otel ya da

orta halli ve eski küçük dairelerden oluşan bir bina olabilir burası. Hemen yanında yani altından geçerek girdiğiniz kemeri arkanıza alıp avluya bakarsanız, apartmanın sağında, başka bir tür taştan örülmüş, üzerinde haç işareti olan bir bina başlıyor ve bu binanın bitiminde aslında onunla birleşmiş Kilise duruyor. Avlunun tüm binaları bitişik aslında. Birbirlerinden ayıran, örüldükleri taşların farklı olması. Bir de farklı işlevleri tabii. Biri, kreş benzeri bir yer anladığım kadarıyla. Yeşil mavi, orta boy bir kapısı ve üzerindeki üçgen mermer kaidenin tepesinde haç var. Hemen sağ tarafında pirinç levha. Levha'da, bu meydanda İç Savaş sırasındaki bombardımanda, yine anladığım kadarıyla yanlışlıkla düşen bir bombanın kırk iki kişiyi öldürdüğü ve çoğunun çocuk olduğu yazıyor. Zaten bina ile kesiştiği, Kilise duvarının birleştiği yerde mermer ve taş duvarlar delik deşik. İşte ölenlerin ve özellikle ölen çocukların anısı nedeniyle mi yoksa Kilise ile giderek ağırlaşan havadan mı bilinmez bir ağırlık çöküyor burada insanın üzerine. Gerçi tiryakiye bahane çok ama girer girmez sigara yakıyor insan. Ancak yanan sigara yalnızca burayla değil, söyledim ya, çağrıştırdıklarıyla da ilgili. Binanın taşları ufak ve kızıl toprak rengi. Hemen bitişindeki Kilise'nin duvarı ise büyük sarı beyaz kesme taştan. Kilise'nin nefis ve büyük bir yeşil demir kapısı ile iki yanında simetrik iki küçük yeşil kapısı daha var.

Meydana döneceğim, ama biraz bu şehirdeki kapılardan söz edeyim. Muhtemelen meraktaşınız! Buranın kapıları İstanbul'u andırıyor ama eski semtlerini. Eski İstanbul semtlerinin ya da taşranın, köylük yerlerin kapıları daha güzel, özenli ve anlamlıdır ya; burası da öyle. Mesela Ankara'da yüz yıl da yaşasa insan, Kale civarı bir yana, hiçbir apartmanın kapısıyla ilgilenemeyebilir. Burada "kapıya" çok önem verdikleri kesin. Benim gibi bir adamın dahi dikkatini çekecek kadar güzel, küçük, büyük, renkli, renksiz, ağaç, metal şu bu... Ama her birine özenildiğinden eminim. Hem şekline hem de renklerine özeniyorlar. Ancak bu, örneğin Bodrum gibi bir aynılığa, "öyle beyaz olalım ve beyazın üzerine öyle çiçekli sarı-mavi-beyaz kapı kolları, bina numaraları yerleştirelim ki her gören 'güzel' desin ve karşıdaki teknelerin göz zevki bozulmasın" numaracılığına benzemiyor. Bodrum ve muadillerinde, Türkiye'nin diğer taşrasından farklı olarak bir numaracılık var ya... Hani, İstanbul ve Ankara'da çöpünü balkonuna yığanlar oraya gidince birden estetik güzeli kesiliyorlar ya... İşte burada böyle bir tuhafılık hissetmiyor insan. Kapılar güzel, renkli ve özenli. Tüm kapılar şehrin bir parçası hem de önemli bir parçası olduğunun farkında. Yalnızca ağaç olanları değil, diğerleri de. Eski olanı da. Uzatmayayım çünkü kapıları çok daha uzun yazacağım daha sonra. Endişeye mahal yok, bu gruba ve şimdi değil! Son olarak, şehirdeki tüm kepenklerin (hepsini görmedim ama yüzlerce sokak yürüdüm) grafiti ile süslenmiş olduğunu söyleyeyim. Görüntü gerçekten şenlikli. Gece olup dükkânlar kapanınca bambaşka bir sergi başlıyor sokaklarda. Dönelim avluya...

Apartmanın renkleri, sarı ve mavi. Mavi, çerçevelerin rengi. Üzerinde desenler var. Karşısında, alt katında lokanta olan bina ise bej rengine çalan bir tuğlayla örülmüş. Tepesinde, hemen üst köşesinde, ışıklı bir çardak var. "Orada oturmak vardı şimdi" dedirtiyor insana. Yanındaki son bina ise diğerlerinden farklı bir taşla örülmüş ve taşların arasından küçük otlar çıkıyor. Alt köşesinde, sizi meydana buyur eden kemer var. Binaların üzerinde toplam yedi sekiz sokak lambası; tahmin edeceğiniz gibi loş bir aydınlatma. Avlunun tam ortasında çok sevimli, sekizgen bir çeşme var. Ortasındaki mermer kaideden çıkan küçük pirinç

borulardan akan çok zayıf su ve bunun sessiz avludaki sesi. İşte bu çeşmenin üç yanında üç güzel ağaç ve ağaçların dalları gökyüzünde birleşiyor. Anlayacağınız her şey, buraya gelen bir daha çıkamasın diye özenle yerleştirilmiş sanki. Ama öyle de değil işte. Gece sıfır bir gibi; evsiz, battaniyeye sarılmış olan da, sigara isteyen sarhoş da burada, her biri bir başka köşede. Battaniyeye sarılmış yatan adam, en pahalı lokantalardan birinin tam karşısında. Ot içen de. Tüm bunların üzerine bir de Beyazıt'ın, Nuruosmaniye'nin ara sokaklarındaki olağanüstü taş yapı ve avluları ekleyin. Eklemek ile kalmayıp avlunun Arnaut kaldırımlı zemininin üzerinde oturup sırtınızı delik deşik duvara dayayın. Üzerine; her Saraçhane, her Nuruosmaniye denildiğinde hatırladığınız babanızın; her Çağaloğlu, her İstanbul Erkek ve her sigara denildiğinde hatırladığınız hocanızın giderek silikleşen hayallerini koyun. Bir de yalnız olun o sırada. İşte sigaranın dumanı; ikincinin, üçüncünün, dördüncünün, beşincinin... En çok bu avluya, avlunun duvarlarına yakışıyor, şehirde. İçmeyip ne yapacaksınız?

Sivil Mimari Bellek: Ankara 1930-1980 Sergisi

Sema Alpan Atamer

Ankara'nın Cumhuriyet sonrası tarihinde hızla ortaya çıkan yapılar, yine hızla yok olmaya başladı. Üstelik üzerinden daha 100 yıl bile geçmeden. Özellikle konut yapılarında bu süreç daha hızlı işliyor. Bugünlerde, Ankara'da tam da bu konuyu odağına almış önemli bir sergi var. Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezinde açılan **"Sivil Mimari Bellek: Ankara 1930-1980" sergisi.**

Sergi, Ankara'da 1930-1980 Yılları Arasında Sivil Mimari Kültür Mirası: Araştırma Belgeleme ve Koruma Ölçütleri Geliştirme Projesi'nin sonuçlarını kamuoyuyla paylaşmak üzere açılmış. Projenin amacı ise, konut özelinde sivil mimarlık yapılarına dikkat çekilmesi, bu yapıların araştırılması, belgelenmesi ve bir Sanal Kent Arşivi (müzesi) kurulması olarak özetlenebilir. TÜBİTAK ve VEKAM'ın desteğiyle, Başkent Üniversitesi bünyesinde yürütülen Proje, modern dönem tartışmaları içinde önemli ve özellikli bir yere sahip olan Ankara kentinde, yine modern dönem tartışmaları içinde önemli ve özellikli bir yere sahip bir zaman aralığında inşa edilmiş konut yapılarına odaklanılmış. Projede ayrıca kültür mirası olma özellikleri ortaya konularak bu yapıların korunmasının sağlanması için ölçütler geliştirilmesine çalışılmış.

Kentin sivil belleğine mimarlık alanından yaklaşan projede, kentsel değişim süreci, nüfus artış hızı, ekonomik ve politik yaklaşımlar, yasalar ve yönetmelikler v.b. ilişkiler nedeniyle en hızla değişebilir, yok olabilir nesneler olarak konut yapılarına odaklanılmış. Kamu yapıları ve kamu mekânları aracılığı ile oluşturulan resmi belleğin karşısında, konut yapılarının sivil bellek oluşumu için büyük bir önem taşıdıkları öngörüsüyle proje, bir **sivil mimari bellek projesi** olarak ele alınmış.

Doç.Dr. Nuray Bayraktar koordinatörlüğünde 3 kişilik araştırma ekibi, bursiyerler, gönüllüler ve profesyonellerden oluşan geniş

bir kadro ile 3 yılda tamamlanan proje kapsamında Ankara kenti, kentsel gelişim sürecine bağlı olarak üç etapta ele alınmış. Ulus merkez olmak üzere Yenimahalle, Keçiören, Altındağ ve Mamak belediye sınırları içinde, Cebeci, İncesu, Sıhhiye, Maltepe, Anıttepe, Bahçeli ve Emek bölgelerinde, Kavaklıdere merkez olmak üzere, Küçükesat, Seyran Bağları, Ayrancı, Çankaya ve Gazi Osman Paşa bölgelerinde araştırma, belgeleme ve veri tabanı oluşturma çalışmaları yürütülmüş.

Yapıların tespitinde proje ekibi tarafından oluşturulan aşağıdaki ölçütler kullanılmış.

- Biçimlenme kararları açısından özgün olmak
- Dönem mimari özelliklerini yansıtmak, dönem temsili olmak
- Bir doku oluşturmak
- Yarışma sonucu elde edilmiş olmak
- Literatürde yer almış olmak
- Yeni yapı teknolojileri ile inşa edilmiş olmak
- İç mekan çözümleri açısından özgün olmak
- Detay çözümleri açısından özgün olmak
- Kullanılan malzemeler açısından özgün olmak
- Dönemin ekonomik ve politik yaklaşımları ile elde edilmiş olmak
- Önemli toplumsal olaylara tanıklık etmiş olmak
- Kentin toplumsal belleğinde iz bırakmış olmak

Sokak taramaları ile tespit edilen yapılar, fotoğraflanmış ve belgelenmiş. Alan çalışmasından elde edilen veriler, çeşitli literatür, araştırma ve tezlerden derlenen bilgilerle desteklenmiş.

Ayrıca, yapılarda yaşayan kullanıcılara ulaşılmaya çalışılmış ve kullanıcılardan yapının projelendirme süreci, yapım süreci, yapıldıktan sonraki gündelik yaşam pratikleri hakkında sözlü bilgi alınmış. Elde edilen bulgular, bir veri tabanına aktararak arşivlenmiş. Proje sonunda yaklaşık 400 konut yapısına ulaşılmış; yaklaşık 200 konut yapısının veri tabanına girişi yapılmış; sergide ise 120 yapıya yer verilmiş.

29 Kasım-15 Aralık tarihleri arasında düzenlenmiş olan bu sergiyi görme şansınız olmadıysa üzülmeyin. Sergilenen bu 120 yapı, web ortamında paylaşılarak araştırmacılara ve kentlilere bu yapıları görme, karşılaştırma ve yorumlama olanağı sağlamak üzere Sanal Kent Arşivi (Müzesi)'nde yer alıyor (<http://sivilmimaribellekankara.com/>). Web ortamında yer alan haritalar, araştırmacıların ve kentlilerin bu yapılara ulaşmalarını sağlayacak bir içerikte hazırlanmış ve kendiliğinden bazı gezi rotaları ortaya çıkmış.

Sergiyi gezerken pek çok yapıyla birlikte yeniden çocukluğumun, gençliğimin, kısacası hayatımın farklı dönemlerine döndüm. Bir zamanlar teras katında oturduğum apartman, arkadaşlarımla oturduğum evler, Mimar Nuri Aba'ın tasarımı yaptığı daha sonra kendisinin de bir dairende oturduğu, geleneksele aykırı biçimde daire kapılarının her birinin bir başka renkte olduğu apartman, anne ve babamın dostlarına ziyarete gittiğimizde merdivenlerinde oynadığımız apartmanlar, her gün okula giderken önünden geçtiğim binalar...

Yaşamının yarım asırdan uzun bir dönemini Ankara'da yaşamış bir kişi olarak, bu konutların bir bir ortadan kalktıklarını düşündüğümde; sanki kaybolan her yapı ile birlikte yaşamımdan bir parçanın koparılacağını hissettim.

Ankara'da Aralık Sergileri

ozgurcerencan@gazetesolfasol.com

CER MODERN HUB

Ankara'da; Fotoğraf, Fotoğrafçılar - II / Uğur Kavas, Yaşar Tıpırdamaz, Osman Merttopçuoğlu, Mehmet Arslan Güven
26 Kasım – 21 Aralık

2004 yılında Adnan Veli Kuvanlı, Adnan Polat, Ufuk Özkan, Mehmet Arslan Güven ve Çerkes Karadağ'ın katılımlarıyla gerçekleştirilen "Ankara'da; fotoğraf, fotoğrafçılar" adlı serginin ikincisi, Uğur Kavas, Yaşar Tıpırdamaz, Osman Merttopçuoğlu ve Mehmet Arslan Güven imzasıyla Cermodern'de fotoğraf severlerin beğenisine sunuldu. Çalışmaları süreklilik gösteren, fotoğrafın teknik ve estetik bütün unsurlarını kavramış, fotoğrafı bir üst dil olarak kullanarak yetkinleşmiş fotoğrafçıların hiçbir akıma, stile, renge, motife, objeye, nesneye bağlı kalmadan yapılan değerlendirmeler sonucu seçilen ve sunumlarında bir bütünlük içeren çalışmalarını ilk kez görücüye çıkmakta.

TÜRK AMERİKAN DERNEĞİ

Başkentli Fotoğraf Sergisi

8 Aralık – 2 Ocak

Koç Üniversitesi ve VEKAM işbirliği ile küratörlüğünü Murat Akar'ın üstlendiği sergi, araştırmacı Nezi Başgelen'in koleksiyonundan ve VEKAM arşivinden derlenen fotoğraflardan oluşmakta. Serginin amacı; daha çok kale gücünümleri, kentsel gelişimi ve kamu yapılarının fotoğrafları ile tanınan Ankara'da yaşayan, sokaklarında dolaşan, etrafına bakınan,

fotoğrafçıya poz veren, malını satmaya çalışan günlük yaşamı içindeki Başkentli'ye dikkat çekmek.

GALERİ NEV

Mübin 90 Yaşında / Mübin Orhon

Dip: Benedicte Orhon Koleksiyonu'ndan diptikler

5 Aralık – 3 Ocak

Galeri Nev 2014 yılını, 1924 doğumlu Mübin Orhon'un doksancını yaşını kutlayarak bitiriyor. Sanatçının kızı ve varisi Bénédicte Orhon tarafından seçilen eserler, Mübin'in yaşamındaki üç kritik tarih, 1960, 1970 ve 1980 çevresinde odaklanıyor. Galerî Nev, sayıları kırka yaklaşan bu eserleri, ikililer (diptikler) halinde düzenleyerek, aynı tarihlerde ve özellikle de aynı ölçülerde gerçekleştirilmiş eserler arasındaki kuvvetli ilişkilerin altını daha da çiziyor.

SALT ULUS

İngiltere'den Sevgilerle / İsmail Saray

18 Kasım – 10 Ocak

1970'ler ile 80'lerin başlarında Türkiye kültür ve sanat ortamında belirleyici bir konuma sahip olan ve zamanının ötesinde bir üretim yapan İsmail Saray'ın yaşamı ve pratiği üzerine bugüne dek detaylı bir çalışmayı ele alan sergi, Saray'ın 70'lerden itibaren ürettiği işlerin yanı sıra, arşivinden seçilmiş video ve dokümanlar ile 1972 - 1979 yıllarında ürettiği sanatçı kitaplarını bir araya getiriyor. Sergi, adını, sanatçının Atatürk

Kültür Merkezi'nde düzenlenen 8 Sanatçı 8 İş: B sergisindeki (1990 - 1991) enstalasyonundan alıyor; Saray'ın uzaktan sanatsal üretimi ve serginin çıkış noktasını oluşturan arşiv malzemesinin, özellikle de yazışmalarının altını çiziyor.

GALERİ AKDENİZ

Hülya Koçulu Resim Sergisi

12 Aralık – 3 Ocak

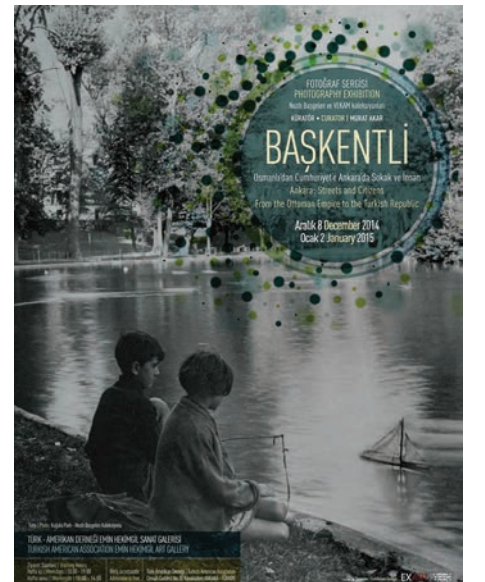
Kültürel ve sanatsal bir miras olarak geçmişe sahip çıkan ve şimdiki zamanın etkileşimleri ile geleceğe yön verecek çeşitlilik içerisinde bazen bir rengin tonları bazen de zıt renklerin bütünlüğü ile oluşan resimlerden meydana gelen sergi; toplum ve düzenin alışlagelmiş öğretisi sonucu çeşitli roller üstlenen kadının toplumdaki misyonunu irdeliyor.

TORUN

F.S.T.R./ Görkem Ergün

19 Aralık – 12 Ocak

Görkem Ergün, üretimini fotoğraf alanında gerçekleştiren bir sanatçı olmasına karşın, geçtiğimiz sene boyunca fotoğraf malzemesini, epoksiden kıla bir çok farklı malzemeye sokup çıkarttığı bir deneme süreci içerisindeydi. Görkem, herhangi bir bağlama oturtma gereği duymaksızın, malzemenin ve fotoğrafın onunla konuşan anlamlarının çarpışmasından oluşan bu çalışmalarını yanına alarak önümüzdeki günlerde

Torun'a geliyor. 19 Aralık'ta açılacak olan sergide, bu işlerine ek belki mekanın sunacağı belki de bakkaldan bulacağı yeni bir malzeme de işin içine karışabilir. Görkem'in işleri ve Torun'da geçireceği sürede ortaya çıkacaklar Ocak'ın 12'sine kadar mekanda olacaklar.

Hayattan Çalıp Sahneye Veren Bir Tiyatro Eşkiyası: İlham Yazar

Özgür Ceren Can / Fotoğraflar: Can Mengilibörü

Japon Kuklası, Mojo, Joko'nun Doğum Günü, Yastık Adam, Jerry ve Tom, Shakespeare Zorda ve Marquis De Sade gibi oyunların ödüllü yönetmeni İlham Yazar ile Akün Sahnesi'nde buluşup sohbet ettik. Maharetler ve garabetler kenti Ankara'da, yol kesen oyunların yönetmeni olmayı ve kentle kurduğu ilişkiyi anlattı bize. Akün ve Şinasi sahnelerinin gizli ihaleyle sessiz sedasız satılmasının ardından, İlham Yazar'ın gözlerinde, İnce Memed'in göz bebeklerindeki o çelik parıltısını görmek ise umudumuzu tazeledi...

Özgür Ceren Can: İlham Yazar'ın hayatına şöyle bir bakınca memur, aile babası ve üniversitede öğretim görevlisi olan; dengeli, dışadönük ve düzenle zıtlaşmayan bir insan görüyoruz. Ancak sanatsal etkinliğinizde karşımıza düzenle hesaplaşan, gerilimli ve ayrıkçı oyunlar çıkıyor. Bu zıtlıkların bir aradalığı hakkında ne söylemek istersiniz?

İlham Yazar: Çok standart bir hayat bir yerden patlak verecektir zaten ancak ben "aile" ve "memuriyet" gibi makbul meselelerde de pek "normal" olduğumu düşünmüyorum. Sadece oğlum Kuzey doğduktan sonra azıcık sakinleştim. Evet, eve çok vakit ayırıyorum, evcimen bir adamım ancak bir denge kurmaya çalışmıyorum.

Oyun seçimlerinize ilgili motivasyonunuz nedir?

Çok kaba bir deyimle okuduğum metinde bir damar bulmak. **Metin çok derli toplu, çok meselesi olan, çok şey söyleyen bir metin olabilir, ancak benim toprakta cevher ararken bulunan damar gibi; anlatım biçimiyle ilgili bir damara rastlamam gerekiyor.** Oradan bir oyun tasarımı çıkıyor. Aslına bakarsanız her defasında bir şey söylemek gibi bir derdim yok ama içinde yaşadığımız dönem öyle bir baskı yaratıyor.

Oyun tasarımı bir süreçte mi geliyor? Yoksa başlarken oyun kafanızda neredeyse bitmiş oluyor mu?

Belli bir metodum yok. Bazı oyunlarda önce selam geliyor aklıma mesela. Eskişehir'de Tiyatro Anadolu'da Polisler'i yaparken öyle oldu, önce selamı yapmıştık. Bir planım yoktur genelde. Bunu hep anlatıyorum: olimpiyat şampiyonu olan güreşçimiz Ahmet Ayık ile İngiliz bir spor muhabiri söyleşi yapıyor. Muhabir soruyor "Bu gücü neye borçlusunuz?" diye. Ayık diyor ki "Benim bir sistemim yok. Ben koyunu sırtıma alır bayılana kadar koşarım." Bu bana çok şey ifade ediyor. Çok eleştiriyorum kendimi, çok didikliyorum. Shakespeare Zorda'yı yaparken arkadaşlar önce emin olamadılar metin konusunda. Ama ben bahsettiğim o damarı yakalamışsam eğer oyuncularını ikna

ediyorum. Oyuncular önemli çünkü tiyatronun öznesi oyuncudur.

Oyuncu seçimini nasıl yapıyorsunuz?

Tanıyorum Devlet Tiyatrosu'ndaki oyuncuların büyük çoğunluğunu zaten. Metni okurken bir taraftan o şekillenmeye başlıyor insanın kafasında. Genel olarak metinden, sahneden, sahne plastiğinden çok oyuncu seçimine özen gösteriyorum.

Oyuncu olmanız oyuncu yönetiminizi nasıl etkiliyor?

Beni değil de onları çok etkiliyor. "O da bizim gibi." diye düşünüyorlar. Sahnedeki adamın sıkıntısını bilmek lazım. Çünkü orada kendinizin dışında bir şeye şekil veriyorken sahne çok sıkıntılı bir yer. Orada zaaflar, egolar devreye girebiliyor ve orayı iyi idare etmek gerekiyor. İyi bir gözlem şart.

Halden anlayan bir yönetmensiniz yani?

Halden anlayıp bunu hiç belli etmeyen. Oyuncunun güvenini kazanmak lazım. **Oyuncu size güvenirse onun iliğini kemiğini kullanabilirsiniz.**

Peki bu işi sürdürme motivasyonunuz nedir?

Beğeniliyor olmak... Bir başarı baskısı var üzerimde. Oyuncu arkadaşlarımın büyük çoğunluğu benimle çalışmaktan mutluluk duyduğunu söylüyor. **Selama çıkarken iyi çıkıyorlarsa ve bana da "Usta iyi çalıştık ya!" diyorlarsa bu önemli bir şeydir.** Bir de böyle gençler bir şeyler yazıyorlar "kafası güzel adam" falan... Hayal ettiğin şeyin karşı tarafta bir karşılığının olması herkesin hoşuna gider.

Kolektif ve etkileşimli bir sanat platformu olarak tiyatro, bize hayata dair bir alternatif mi sunuyor? Alternatif mi düşündürüyor? Yoksa farkındalık mı yaratıyor? Ne işe yarıyor tiyatro?

Bir şey öğretmeye çalışmıyorum ben. Yaptığım her işte hep tam ortada durdum. Bu kaypakça gelebilir ama öyle değil. Kendi fikrimi savunmadan, artısını eksisini adil bir biçimde göstermek derindeyim. Bir meseleyi gösteriyorum, karşı fikirlerin çatışmasının tam ortasında her tarafa eşit mesafede durarak seçimi seyirciye bırakıyorum ben.

Seyirciyi bir karar noktasında mı bırakıyorsunuz?

Aynen öyle.

Oyunu sahneye koyarken hangi ölçme ve değerlendirme kriterlerini kullanıyorsunuz? Sezgilerinize mi güveniyorsunuz? Fikrine güvendiğiniz insanlarla mı tartışıyorsunuz? Var olan tiyatro bilgisine mi başvuruyorsunuz?

Kendime karşı dürüstüm. Sezgilerime güveniyorum. Türlerin kalıplarına girmiyorum. Birileri istiyorsa bir kalıba sokabilir. Epik unsurlar, dramatik unsurlar falan filan pek umursamıyorum. Bir taraftan yukardan bir yerden ne yaptığımı kontrol ederken diğer taraftan bodoslama gidiyorum.

Peki endişe düzeyiniz ne oluyor? Telaşlı mısınız? Esnek, serinkanlı kriz yöneten bir yönetmen mi?

Kriz yönetebiliyorum ama asla serinkanlı değilim. Oyuncuları çok rahat bırakmayı tercih ediyorum. Oyuncunun sahnede yolunu kendisinin bulması daha inandırıcı olmasını sağladığı için oyuncuya esnek bir alan açmak gerekiyor. Yolunu bulamayan için de - tabii daha çok öğrencilerim için söylüyorum bunu, profesyonel sanatçı arkadaşlarım için değil - ben yolu bulup oyuncu kendi bulmuş gibi yapıyorum. Ben tez canlıyım. Metne oyuncudan çok daha fazla odaklanmış oluyorum. Sonra sabredemiyorum. Bunu frenlemeye çalışıyorum ama başaramıyorum. Bunu da söylüyorum onlara; "Bir müsaade et, bizi kendi başımıza bırak" diye uyarın beni diyorum.

Şimdi soracağım soruyu <http://www.mabutuner.com/> adresinde yazan blog yazarı soruyor size. **Oyun çıktıktan sonra oyunu kaç kere daha izlersiniz? Sahnelendikten sonra bir değişiklik yapar mısınız?**

Hiç izlemiyorum. **Ben tiyatroyu izlemeyi sevmiyorum. Özellikle de kendi yaptığım işleri.** Çünkü kusursuz olmuyor, hiçbir zaman da olamaz ya, işte bu çok canımı sıkıyor. Çok zorunlu değişiklikler, sağlık problemleri falan varsa ya da oyun çok ara vermişse bir prova yaparız ve öfleye pöfleye bir kere daha izlerim. Tatbikat Sahnede "Marquis de Sade" oyununda aynı zamanda oynuyorum ve bütün oyunu seyretmek zorundayım. Bu bir zulüm bana. Çok öğrencilerim, arkadaşlarım darılırlar bana bu yüzden. Tabii oyun izlemem gerekebiliyor zaman zaman; ne noktadayız, bu aralar neler yapılıyor diye. Bazen de birini seyretmeye gidiyorum oyuncu seçimi meseleleri için. Yoksa sevmiyorum.

Tatbikat Sahnede sahnelenen "Marquis de Sade" oyununda, sahne tasarımınız Ankaralı izleyicilerin ezberini bozdu çünkü seyirciyi sahneye yerleştirdiniz. Neden?

Bir gün oturuyordum ve ilham geldi diye başlamayaacağım. Şöyle oldu. Metni Erdal (Beşikçioğlu) da ben de çok beğendik. Biraz uzunca olduğundan seyirciyi sıkmadan akıcı bir şekilde, sahneler arasında vakit kaybetmeden anlatmak gerekti. Eğer çerçeveye sahneye girmiş olsaydık o sahnenin derinliği ile istediğim perspektifi de yaratamayacaktım. Karşı tarafta hem perspektif hem de oyunu tıkr tıkr işletecek bir alan vardı.

“Tiyatro otoritelerinden tam not almayı”, “Bloggerların övgüye dayalı samimi yazılarını” ve “sinir bozucu ekşi sözlük entry’leri”ni önem sırasına göre sıralayabilir misiniz bize?

Keşke hiçbirisi önemli değil diyebilseydim ama öyle olmuyor işte. Takıyorum söyledikleri şeylere. Twitter’ı takip ediyorum, ekşi sözlüğe bakıyorum. Kötü şeyler okuyunca da günüm iyi gitmiyor. İyi eleştirilerde de şırmamıyorum açıkçası. Gelip bacak bacak üstüne atıp, ahkâm kesen adamlardan hiç hoşlanmıyorum. Ne sıkıntılarla oyunu sahneye koyduğumuz seyirciyi ilgilendirmez, o gördüğü ile ilgilenir elbette ama her gün canlı performansını senin beğenine sunan adamları o kadar rahat eleştiriyor olmak... Biraz da altında art niyet seziyorsam çok sinirlenebiliyorum. **Eskiden çok kıymetli eleştirmenlerimiz vardı. Hocalarımızı yavaş yavaş kaybediyoruz. Gençler ise yazmıyorlar, bu çağın problemi bu. Seksen yaşında değilim ama Şevda Şener, Ayşegül Yüksel, Cüneyt Gökçer gibi isimlerin ve yeni neslin tam da ortasındaki kuşağız biz. O dönemi yaşamış, gözlemlemiş ve bu dönemi hala yaşar haldeyken, objektif olabildiğimi düşünüyorum. Artık o eleştiri kültürü değişti.** Başka türlü bir şey oldu ve hepsi aynı önemde.

Sürekli olarak takip ettiğiniz medyalar neler peki?

Uykusuz, Penguen gibi bütün mizah dergilerini, Sahne dergisini, Tiyatro Tiyatro’yu okuyorum. Mimarlık ve dekorasyon dergilerini çok seviyorum. Sahne tasarımı meselesinde oralardan besleniyorum. **Gazeteleri ve televizyon kanallarını ise özellikle daha da bilinçlenmiş olarak, şu son beş senedir takip etmemeyi tercih ediyorum.**

Başucu kitaplarınız var mı?

Son yıllarda pek kitap okuyamıyorum. Asistanım Ozan tatilde kumun üzerinde sahne tasarımı yaptığını hayal ediyormuş ama hiç öyle bir şey yok. Oğlum Kuzey’le kumdan kale yapıyoruz. Ben Kuzey doğana kadar çok okuyordum. Zaten sezon içinde nereden baksanız elli tane tekst okumanız gerekiyor. Bazı öğrencilerim deli gibi okuyorlar, onlara bakınca “Ben okumuyorum.” diyorum. Ne okuduğuma gelince aman aman edebi eserler yok. Stephen King’i çok seviyorum.

Sıkı entelektüel olmak gibi bir derdiniz yok sizin.

Evet. Sanat filmlerini çok sevmiyorum. Maça gidiyorum. Konservatuara girmem bile şöyle oldu: futbol oynuyordum, Gençlerbirliği’nden istediler beni liseden mezun olurken. O sırada ODTÜ Çevre Planlama’yı kazandım. Konservatuar Beşevler’e yeni taşınmıştı. Evimize yakındı. Oradan geçerken bahçeden içeri girdim; kızlar, müzik, bahçe... ODTÜ’ye gidersem çok okumam gerekecekti. O zamanlar tembel bir adamdım. Öyle şekillendi. El yordamı ile sanatçı oldum.

İzlemekten bıkmadığınız filmler neler?

Matrix serisi. Korku filmlerinden Şeytan, Amerikan Kurtadam Paris’te. Baba serisi. Dövüş Kulübü’nü defalarca izlemişimdir. Modern Zamanlar. Chaplin çok çok çok izlerim. Son zamanlarda da Kuzey’le birlikte bütün çizgi filmler. Acayip bir koleksiyonum var.

Müzik?

İyi bir müzik arşivim var. New Age severim. Rock dinlerim. Oyunlara ilham vermesi açısından da benim için müzik çok önemli. İyi yemek yapan bir ustanın gizli malzemelerinden biri gibi müzik benim için. Çok iyi bir ambalaj sağlıyor atmosferi yaratabilmek açısından. Oyun için beste yaptırırsam eğer Ali Erel ile çalışıyorum. Şahane bir çocuktur. **Bazı sahnelerin içinden çıkamamışsam çok beğendiğim bir müziği alıyorum ve dinleyerek o sahneyi hayal etmeye başlıyorum. Müziği hareketlerin içinde dâhil ederek sahneyi öyle tasarlıyorum.** Koreografi yapmıyorum ama öyle bir durum söz konusu değil. Orhan Gencebay da severdim. Ama son zamanlardaki duruşu bende hayal kırıklığı yaratmış olduğundan artık dinlemiyorum.

“Tiyatro izlemiyorum.” dediniz ama ben yine de sorayım Türkiye’de ya da yurt dışında takip ettiğiniz tiyatro grubu var mı?

Yok.

Sanat Galerisi var mı?

Bir ara Cer Modern’de enteresan şeyler oldu. Şimdi kalmadı, oraya da gitmiyorum.

Ankara’da müdavimi olduğunuz yerler nereler?

Çocukluğum Hacettepe Samanpazarı tarafında geçti. Sonradan oralar restore edildi. Samanpazarı, Bitpazarı, Çıkrıkçılar Yokuşu, Kale civarı şu son haliyle bile sevdiğim yerler. Çocukluğumda gerçektir, şimdi kaplama oldu. Etnoğrafya Müzesi, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Resim Heykel Müzesi... Siteler tarafı çok enteresan geliyor bana. Arka sokaklar, atölyeler, ustalar, aletler, toz duman... Ostim’de iş yapan tiyatronun dışında yakın bir arkadaşım var. Oralar, ustaların, çırakların, işçilerin olduğu yerler ilgimi çekiyor. Dedem sobacıydı benim. Ben de yanında çıraktım. Ellerin yağa bulanması, o yağı çıkartan yeşil bir sabun vardı; onun kokusu hep hafızamdır. İşçilik, el mahareti, zanaat meselesi beni çeker. Diyarbakır’da görev yaptım altı sene. Orada bir bakırcılar çarşısı vardır. Oralardan çıkmazdım, fotoğraf da çekerdim.

Kentle temas etmek için nereleri seçiyorsunuz?

Şimdi bize kentle temas ve mikrop alışverişi için AVM’ler dayatılıyor. Sinemalar oralarda olduğundan mecburen gidiyorsunuz. Batı, Menekşe, Talip ya da Kavaklıdere Sineması gibi tek başına sinema olan yerler kalmadı artık. Akün ve Şinasi sahneleri satıldı.

Kentten izole olmak için nereye gidersiniz?

Eymir’e giderim mutlaka. Orada biraz kafa dinliyor oluyorum. Bir iki karabatak, ördek görmek için.

Ankara’nın sanatla ilişkisini, kapasitesini ve performansını nasıl değerlendiriyorsunuz? Tüm disiplinler için.

Eskiden Ankara bir lokomotifti. İstanbul’u Ankara beslerdi, hala da devam ediyor bu. Oyuncular, yazarlar, müzik grupları... Ama Ankara’nın sanatsal dinamikliği yirmi senedir şehrimizi idare eden zihniyet tarafından baskılandı. Yani metro son seferini 22:30’da yapıyorsa sanat etkinliğinden ve buna katılımdan nasıl söz edebiliriz ki? Bu şey demek oluyor: “Tiyatroya, konsere gitme,

evinde otur ve televizyon seyret!’.

Yavaş yavaş içimizin boşaltıldığını, buna izin verildiğini, görmezden gelindiğini ve çok az adamın direndiğini görüyorum. Bu beni üzüyor.

Teşekkür ederiz bizimle tüm bunları paylaştığınız için.

Ben teşekkür ederim.

“İstanbul, Anadolu’yu Görmüyor” Gezici Festival’den Ahmet Boyacıoğlu ile...

Söyleşi: Buse Kaynarkaya, Sema Alban Atamer - 29.11.2014 - Ankara Sinema Derneği

Ankara Sinema Derneği’nin düzenlediği Gezici Festival, Ankara’dan yola çıkarak rotasına Eskişehir, Sinop ve bir davet üzerine programa eklenen Kastamonu’yu da katarak 28 Kasım - 8 Aralık tarihleri arasında Anadolu’yu yirminci kez görmeye gidiyor.

Bu vesileyle Gezici Festival Derneği Genel Sekreteri Ahmet Boyacıoğlu ile dernek, festival, Ankara ve sinema üzerine sohbet ettik.

Solfasol - Gezici Festivale geçmeden önce, isterseniz biraz Ankara Sinema Derneği üzerine konuşalım. Ankara’da bir sinema derneği açmak fikri nasıl doğdu?

Ahmet Boyacıoğlu - 1995’te festivali yapmaya başladık. İlk üç yıl kendi çabalarımızla destek bulduk ve Avrupa Birliği’yle çalıştık. 1998’de Kültür ve Turizm Bakanlığı bize destek vermeye karar verdi, ama bir dernek olmadan başvuru alınamıyordu. O nedenle derneği kurmamız gerekti. Yıllardır bize sadece Bakanlık destek veriyor ve onun sayesinde festivali yapabiliyoruz. 1994’te olduğu gibi bir sorun çıksa ve Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü desteği kesse başka bir destekçimiz yok. Elçilikler sadece filmleri taşıyor. Bu sene Çankaya Belediyesi bir şeyler yapmaya çalıştı, ama bu tek başına yeterli olmuyor.

SFS - Ankara Sinema Derneği olarak festivaller, film gösterimleri ve atölyeler düzenlediğinizi, kitaplar yayınladığınızı, kimi festivallerde Türkiye sinemasını temsil ettiğinizi biliyoruz. Bunun dışında başka ne gibi faaliyetleriniz var?

A. B. - Mart’ta Zeki Demirkubuz ile bir film çıktık. Nisan’da İstanbul Film Festivali’ndeydik. Berlin, Saraybosna, Venedik, Cannes gibi festivallerde Türkiye’yi temsil ediyoruz. Ayrıca Güney Kore’de bir festivalde Türkiye özel bölümünde bulunduk ve İspanya’da bir festivaldeydik. İki üç yıldır Zeki Demirkubuz’un filmlerinin yapımcılığını üstleniyoruz. Yedi-sekiz yıldır Adana Film Festivali uluslararası bölümünü yapıyorduk, ama gelecek sene ne olur bilmiyorum.

SFS - Günümüzde Türkiye’nin birçok şehrinde film festivalleri düzenleniyor. Gezici Festival’i diğer festivallerden ayıran ne?

A. B. - Biz geziyoruz, en önemlisi bu. Türkiye’de bir festival enflasyonu olduğunu düşünüyorum. Biz Ankara Film Festivali’ni yapmaya başladığımızda Türkiye’de 3 tane festival vardı: İstanbul, Antalya, Ankara. Şimdi her şehir, her üniversite, kendi festivalini yapmaya çalışıyor. Biz küçük bir programla geziyoruz. Programımızda belli bir kalite vardır, izleyici sorunumuz yoktur. Bu sene festival başlamadan biletlerimizin % 44’ü satılmıştı. Bu anlamda bir tiyatro festivali gibiyiz.

SFS - Bir röportajınızda geline bu noktayı hayal edemediğinizi söylemişsiniz. Şu anki durum sizi tatmin ediyor mu?

A. B. - Tabii ki. Anadolu’nun tutuculaştığı, belediyelerin,

valilerin kentlerde herhangi bir sanatsal etkinlik görmek istemedikleri bir gerçek. Cinsellikle ilgili en küçük sahne, filmde geçen bir küfür insanları rahatsız ediyor. Oysa ortalık rezil durumda. Çocuklara karşı kırk bin cinsel suç duyurusu yapılmış. Anadolu’da bir takım sıkıntılar var, başladığımız gibi değil. Yine de bildiğimiz gibi devam ediyoruz.

SFS - Gezici Festival’in Anadolu’nun farklı yerlerine sinemayı götürmek gibi bir amacı var. 20. yıla girmişken bu amacınıza ulaştığınızı düşünüyor musunuz?

A. B. - Biz gittiğimizde Kars’ta, Artvin’de sinema salonu yoktu. Şimdi Sinop’ta sinema açmaya çalışıyoruz. Bizim sayımızda sinemada çalışan insanlar var. İstanbul Film Festivali’nin sinemacılar yetiştirdiği gibi Gezici Festival bunu Anadolu’da yapmıştır. Eğitimlerini Anadolu’nun küçük kentlerinde yapmış insanlar için Gezici Festival bir okul gibi oluyor.

SFS - 1995’ten bugüne baktığımızda bazı dönemlerde bazı şehirlere sürekli gidildiğini, buna karşılık bazı şehirlere hiç uğranmadığını görüyoruz. Festival rotanıza şehirleri nasıl dahil ediyorsunuz?

A. B. - Bu karşılıklı ilişkilerle ilgili. Kentten bir istek olmadığında çat kapı bir yere gidilemiyor. Mesela bu yıl programı açıkladığımızda, Kastamonu Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekan Yardımcısı Ersoy Soydan’dan bir ileti aldık, bizi üniversitelerine davet ettiler. Sinop dönüşü oraya gidip yönetmenin ve belki de bir oyuncunun katılımıyla film gösterip söyleşi yapacağız. 15-20 yıldır Doğu’dan çılgınlık geliyor. Ama örneğin Batıda, benim derin Anadolu dediğim Bilecik, Kırklareli, Kütahya, Uşak, Burdur gibi şehirlere ne var? Afyon’da biri klasik müzik festivali yapmaya kalktı, canına okudular. Herkes Anadolu’dan İstanbul’a bakıyor; ama İstanbul Anadolu’ya hiç bakmıyor. Oralarda hava kararınca kapılar kilitleniyor ve herkes televizyon başına geçiyor. Kültür sanat bu kadar. Bu nedenle karşımıza çıkacak kişiler çok önemli. Sinop bu konuda çok açık mesela. Kültür ve Turizm Derneği var; Sinop için bir şeyler yapmaya can atıyorlar. Kayseri’de belediye başkanı bir şeyler yapmaya çalışıyor; ama halkın böyle bir derdi yok. Bizim derdi olan kentlere ihtiyacımız var. Kars’ta yıllarca çalıştık; ama belediye başkanı değişti ve gelir gelmez “Burada festival yapılmayacak.” dedi. İki yıl sonra bizi yeniden çağırdılar, ama biz gitmedik.

SFS - Gezici Festival Kars’a birkaç yıl üst üste gitti, orada bazı çalışmalar yürüttü ve güzel ürünler üretilmesine vesile oldu. Kars’taki çalışmalar sizin için ne ifade ediyordu?

A. B. - Kars’ta birçok şey yaptık. “Sinema Konuşalım” toplantıları için Anadolu’nun farklı yerlerinden 120 öğrenci çağırdık. O toplantılara katılıp Reha Erdem’le tanışıp onun yanında çalışıp sinemaya girenler oldu. Kars’ta “Kosmos”, “Soğuk” gibi filmler çekildi. Kars bir platoya dönüşmüş bir kentti. Son 6-7 yılda ölü toprağı serpildi üzerine. Sorumlusu da belediye başkanı ve - halkı suçlamak çok kolay ama- onu seçen halktır.

SFS - Benzer bir çalışmayı başka bir şehirde/shehirlerde yapmayı düşünüyor musunuz?

A. B. - Belli olmuyor. Bazı kentler uyanıyorlar, sanatla ilgileniyorlar. Örneğin Malatya’da bir film festivali var. Bursa’da oldu bir ara. Biz Bursa’da da 9 yıl çalıştık. Belediye başkanı değişti ve festival kaldırıldı. Yerel yöneticilerin rolü, kültür sanata ne kadar yakın oldukları çok önemli.

SFS - 20 yıl sonunda, diğer şehirlerle karşılaştırdığınızda Ankara’nın sinema

bağlamında geldiği nokta olumlu veya olumsuz anlamda ne oldu ve Ankara’daki seyirci profilini nasıl değerlendiriyorsunuz?

A. B. - Salonlar kapanıyor, sinemada bir tekelleşme oluyor. Para kazanmak için bel altı komedi yapan bir sürü film çıktı ortaya. Ama Avrupa ülkeleri ile karşılaştırdığımızda, Avrupa’da neredeyse hiçbir şey yapılmazken 12 yıldır Türkiye’de iyi işler yapılıyor. Ülkemizde Türk filmlerini izlemeye meraklı bir kitle var. AVM çok kötü aslında, insanlar bunu fark edecekler. Sinemaların AVM’lere toplanması bir kültürel intihar bana kalırsa. Ama Ankara’da daima bir izleyici kitlesi vardır.

SFS - Hatırlamak ve bir kez daha kayıt düşmek adına Ankara’da geçtiğimiz 20 yıl içinde hangi sinemaların kapandığından bahsedebilir misiniz?

A. B. - Dedeman, Kızılırmak, Talip, Şili Meydanı’ndaki Çankaya, Kavaklıdere, Akün, yaklaşık 10 yıl önce kapanan Akropol... Bunlar büyük sinemalardı, direnemediler. Akün’ün kapandığı sene günlük 5 gösterim yapılan 950 kişilik salona günde ortalama 90 kişi geliyormuş. Hem ekonomik olarak zor hem de eskisi gibi sürekli sinemaya giden kitle kalmadı.

SFS - Festivale gittikçe artan bir ilgi görüyor musunuz?

A. B. - Eski sinemalarda 650 kişilik salonlar vardı ve seanslar doluyordu. Bu günde iki bin kişi eder. Büyülü Fener’in en büyük salonu 191 kişilik. Çağdaş Sanatlar Merkezi de dahil toplamda Ankara’daki kapasitemiz artık on bin kişi. Salonlarla birlikte kapasite de küçüldü. Bir de artık internet ve korsan CDler var.

SFS - Gezici Festival’in tanıtım filmleri de seyircinin ilgisini çekiyor. Tanıtım filminin hazırlanmasında her yıl aynı ekiple mi çalışıyorsunuz? Yoksa çalıştığınız kişiler değişiyor mu?

A. B. - İstanbul’dan Selda Taşkın’la çalışıyoruz. ODTÜ Sosyoloji mezunu çok yetenekli bir arkadaşımız. Yurtdışındaki festivallerin tanıtım materyallerinde de birlikte çalışıyoruz.

SFS - Tuncel Kurtiz festivalin vazgeçilmezlerindendi, onu anmadan olmaz. Tuncel Kurtiz’siz bir Gezici Festival sizin için ne anlama geliyor?

A. B. - Öldükten sonra fark ettim; birlikte çok şey yapmışız, hem festivaller hem de diğer uluslararası etkinliklerde çok yere gitmişiz. Kars Belediye Başkanı Naif Alibeyoğlu ile bizi o tanıştırmıştı. Bize inanılmaz bir ivme vermiş. 1996-1997’den beri festival için hep tavsiyeler verirdi. Öldükten sonra bir sürü DVD getirdiler ve onlardan Gezici Festival’in Yol Arkadaşı Tuncel Kurtiz adında bir belgesel yaptık. Bizim için büyük bir kayıp tabii ki.

SFS - Son olarak, bizim sorularımızın dışında söylemek istediğiniz bir şeyler var mı?

A. B. - Bizim derdimiz sinema kültürünü yükseltmek. Mesela sanat filmi dediğimiz, entelektüel düzeyi daha yüksek filmlerin izlenmesi daha iyi olacak. Bir film ya üç bin ya üç milyon yapıyor mesela. Bu aradaki boşluk bizim kültür sorunumuzdan kaynaklanıyor. Biz o boşluğu doldurmaya çalışıyoruz.

İngiltere'den Sevgilerle, İsmail Saray Sergisi (SALT Ulus)

S. / Fotoğraflar: Cemil Batur Gökçeer

Son iki yıldır, 1970'ler ve 80'lerin başında Türkiye kültür ve sanat ortamında belirleyici bir konuma sahip olan ve zamanının ötesinde bir üretim yapan İsmail Saray'ın yaşamı ve pratiği üzerine kapsamlı bir araştırma yürüten SALT, sanatçının pratiği ve dönemini inceleyerek Türkiye sanat tarihi belleğine kazandırmayı amaçlıyor. Yoğun bir arşivleme süreci ve sanatçıyla derin bir işbirliğine dayalı araştırmanın ilk aşaması niteliğindeki "İngiltere'den Sevgilerle, İsmail Saray" sergisi SALT Galata'nın ardından 18 Kasım 2014'te SALT Ulus'ta açıldı. Saray'ın tüm arşivinin toplanıp koruma altına alınmasıyla başlayan sürecin sonunda tamamı dijitalleştirilen arşiv SALT Araştırma'da erişime açıldı.

Kütahya'da lise öğrenimini tamamladıktan sonra 1964-67 yılları arasında Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş bölümünde okuyan İsmail Saray, mezun olunca aldığı bursu ödemek amacıyla zorunlu hizmeti çin Diyarbakır'daki Dicle İlk Öğretmen Okulu'na resim-iş öğretmeni olarak atandı. Diyarbakır'daki görevi sırasında yurtdışı eğitim sınavlarına girdi ve İngiltere'de önce Saint Martin's School of Art'ta (1969-70) heykel dalında lisansüstü sertifika programını sonra da Royal College of Art'ta (1970-73) yine heykel dalında lisansüstü eğitimini tamamladı. SALT Ulus'un giriş katında sanatçının, "İngiltere'den Sevgilerle, İsmail Saray" sergisi için yeniden üretilen kavramsal sanatla tanıştığı Saint Martins School of Art'ta bütün odayı sisal lifleriyle kaplayarak gerçekleştirdiği isimsiz işi (1970/2014) ve yine bu sergi için yeniden üretilen, Osmanlı'dan gelen elçi kavramı üzerinde durduğu, otoportrelerinden oluşan RCA döneminden Elçi (Envoy) adlı işi (1973/2014) izleyiciyi karşılıyor.

Sergide, Londra'da öğrenciyken katıldığı açık hava sergisi "Sculpture in Holland Park"ın hazırlık aşamasında parkta bulunan tuvaletlerde kullanılan, tek yaprak şeklindeki tuvalet kağıtlarının ilgisini çekmesi üzerine İsmail Saray'ın, bu tuvalet kağıtlarını Royal College of Art'ta ciltlettirip, yaldız uygulatarak ürettiği ilk sanatçı kitapları da bulunuyor. Daha önce sergilenmemiş olan bu öğrencilik egzersizi, sanatçının buluntu nesnelere, dolayısıyla kavramsal sanata ve sanatçı kitaplarına olan ilgisine işaret ediyor.

İsmail Saray, 1973'te RCA'den mezun olup Türkiye'ye döndükten sonra devletten aldığı bursu ödemek amacıyla, zorunlu hizmetini

yapmak üzere kanun gereği okuduğu Gazi Eğitim Enstitüsü'ne atanması gerekirken, Samsun Eğitim Enstitüsü'ne Resim-iş öğretmeni olarak atanır. 1974-80 yılları arasında Samsun'da görev yapan sanatçının İstanbul Sanat çevresinin dikkatini çekmesi, Ankara'da bulunduğu sırada ziyaret ettiği Devlet Resim Heykel Sergisi üzerine, sanat çevresindeki seçme ve seçilme konularını üstü kapalı olarak eleştirdiği, kapak olarak ters bir iskambil kağıdını kullandığı ve başlık olarak Leonardo da Vinci'nin tersten yazısına ithafla ünlü ressamın isminin tersten yazılışını kullanarak hazırladığı sanatçı kitabı ile olur. İsmail Saray hazırladığı bu sanatçı kitabını, sergiye katılan sanatçıların adreslerine "Devlet Resim, Heykel, Grafik sergisine katılmadığınızdan dolayı sizi tebrik ederim" notuyla isimsiz olarak postaladı. Bunun üzerine 1979'da Yeni Eğilimler ve Sanat Tanım Topluluğu'nun düzenlediği düzenlediği Sanat Olarak Betik sergilerine katıldı. Saray, Türkiye'den ayrılmadan önce katıldığı son sergi olan Sanat Olarak Betik'e Sanat Tanımı Topluluğu'nun (STT) davetiyle konuk sanatçı olarak katıldı ve bu dönemde Samsun Eğitim Enstitüsü'nde resim-iş öğretmenliği yaptığından serginin ve Sanat Olarak Betik yayınının tüm hazırlıklarını STT sanatçılarından Şükrü Aysan ile mektuplaşarak Samsun'da tamamladı. Sergi kurulumu için İstanbul'a gelen Saray, sergide Duvara Ders Anlatma (1980) isimli enstalasyonu ve üzerine yaldız serigrafı ile yazıların basıldığı kumaşları rulo halinde sundu. SALT Ulus'taki sergide hazırlık videosu ve sergiden fotoğraflarla, yayın hazırlığı dokümanları ve bu rulolar bulunuyor.

Paris Bienali 1973'te, her ülkenin kendi katılımcılarını önceden belirleme yöntemini değiştirerek bireysel başvuruları değerlendirerek bir seçici kurul oluşturdu. Saray, bu değişikliğin ardından bienale Türkiye'den davet edilen ilk sanatçıydı. Saray, davet alınca devletten maddi destek alabilmek için uzun bir yazışma trafiği yaşadı ve sonunda destek alamadan kendi imkanlarıyla bienale gitti. İngiltere'den Sevgilerle, İsmail Saray sergisinde, Paris Bienali'ndeki enstalasyonunun yer aldığı video, sanatçı kitabı ve tüm yazışmaların derlemesi görülebilir.

İsmail Saray'ın öğrencilik döneminden itibaren sanatsal pratiğinde önemli yer tutan savaş karşıtı temalı işlerinden biri olan Royal

College of Art döneminden Elektrikli Battaniye (Elektrik Blanket) (1972)'deki kablolar işkenceye referans verirken Saray'ın fotokopi makinesiyle kendi yüzünün görüntüsünü çoğalttığı ve sıkışmışlık kadar tekrarı da görselleştiren altı fotoğraf arasındaki tek fark, sanatçının kol saatinde ilerleyen zamandır.

SALT Ulus'taki sergide görebileceğiniz bir diğer iş de İsmail Saray'ın en son tarihli işi Yeni (Brand New) (2010). Yerleştirmede, bağlı ellerin olduğu kumaş insanlara yapılan işkenceyi; kütükler doğaya karşı uygulanan şiddeti; kağıtlar basını, basının savaş ve barışı nasıl yansıttığını temsil ediyor. İzleyicilerin kağıt ve kütüklere müdahale edebildiği çekiçlerin üzerinde ise "Barış" ve "Terör" damgaları bulunuyor, kağıtlar ve kütüklere çekiçlerle vurulduğunda kimi zaman "savaş" "barış"ın ya da "barış""savaş"ın üzerine gelebiliyor. Buna ayrıca bu işin, From Floor to Sky sergisindeki görüntüsünün olduğu video eşlik ediyor.

Saray, 1980'de Londra'ya taşındıktan soran Türkiye'deki sergilere uzaktan katılmayı sürdürdü. Bunlar arasında ABCD, Öncü Türk Sanatı vardı. Kendisinin de ilk defa proje sırasında 2012'de gördüğü Somutlaşmış Kurguların Doymazlığı (1987) ve Savunma (1988) işleri Saray'ın detaylı anlatımlarıyla Cengiz Çekil tarafından üretilip saklandı.

İsmail Saray, 1984-93 yılları arasında eşi Jenni Boswell-Jones ile beraber Türkiye ve uluslararası alandan sanat alanındaki gelişmelere yer veren AND Journal of Art and Art Education'ı çıkardı. Hâlâ Londra'da yaşayan Saray, 1994'ten bu yana aktivizme, özellikle de sanatçı haklarına yönelik kampanyalar yürütmeye ağırlık vermekte ve kurucusu olduğu AND EventSpace'in yürütücülüğünü yapmaktadır.

Ütopya / Distopya

Kentlerimiz ve mesleğimiz derin bir çıkmaz içerisinde. Kentlerimizin dağıldığı, kent yaşantısından beklentilerimizin bireyselleştiği, hayatımızın monotonlaştığı bir dünyada bir distopyaya doğru hızla yol alıyoruz. Bir durup düşünmenin tam zamanı: Dertlerimiz neler? Hayallerimiz neler? Kentlerimiz ve mesleğimizde yaşanan çıkmaza; bireyselleşen, monotonlaşan hayatımıza ütopyalarımızla karşı duralım.

2015 yılı başında Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde gerçekleştirmeyi düşündüğümüz, üyelerimizin eserlerinden oluşturulacak modern sanat sergisi "ÜTOPIYA / DISTOPYA" ana teması çerçevesinde düzenlenecektir.

Sanatla uğraşan şehir plancılarının "ÜTOPIYA / DISTOPYA" ana temasına uygun üreteceği ya da daha önce üretmiş olduğunuz resim, heykel, fotoğraf, film, performans veya benzeri güncel sanat eserlerini bu sergide bizimle paylaşmalarını bekliyoruz. / TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi

SOLFASOL
Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi
Aralık 2014
44. Sayı

Ayda Bir Yayınlanır.

Sayı Editörleri

Engin Aygün, Onur Mat

Yayın Koordinasyonu

Mehmet Onur Yılmaz, Murat Dirican,

Tanju Gündüzalp

Redaksiyon

Erhan Muratoğlu, Hülya Demirdirek,

Özge Altınyayla, Deniz Gümüşel, Sema

Alpan Atamer, Ezgi Keskin

Gönüllü Alan Editörleri

Haber: Aydın Bodur

Kültür-Sanat: Özgür Ceren Can

Spor: Kübra Ceviz

Web Sayfası: Onur Mat, Selda Bancı

Yayına Hazırlayanlar

A. Şebnem Soysal, Akın Atauz,

Aktan Acar, Arif Şentek, Aydan Çelik,

Aydan Özkil, Ayhan Çelik,

Besim C. Zırh, Birol Özdemir, Burcu Cura,

Buse Kaynakaya, Can Mengilibörü,

Cemre Kutluay, Ebru Baysal,

Emine Onaran Incirlioğlu,

Emrah Kırımsoy, Emre B. Altınok, Enver

Arcak, Eren Aksoyoğlu,

Ezgi Koman, Fahri Aksirt,

Gözdem Üner Tubay, Gülistan Aydoğdu,

Mehmet Öz, Mert Seymen Renkmen,

Nermin Atılkan, Nur Yılmazlar,

Özge Akkoyunlu, Özlem Mengilibörü,

Özsel Belevi, Selcan Kula, Selda Tuncer,

Sibel Durak, Sine Çelik, Sümeyra Ertürk,

Tuğba Dirican, Umut Koşan, Vedat Gün,

Yusuf Arslantaş, Zeynep Alica,

Zeynep Ö. Yılmaz

Katkı Verenler

A. Akın Akyol, Ahmet Çinici,

Ahmet Say, Alper Fidaner, Alper Şen,

Arzu Beril Kırıcı, Atilla Çınar,

Aydan Balamir, Aydın Şimşek,

Ayşeül Çelik, Ayşen Savaş, Berivan Eliş,

Burcu Balıktaş, Selda Tuncer,

Bülent Atamer, Celal Musaoglu,

Ceren Ergenç, Ceyhan Temürcü, Demet

Gülçiçek, Deniz Enli,

Derya Güllü, Dijle Kılınç, Dilem Koçak,

Doğaç Mirza, Duygu Cihanger,

Eloise Dhuy, Engin San, Erhan Akça, Ezgi

Ünsal, Faruk Şahin, Funda Şenol Canteç,

Gamze Güzen, Gizem Gürer, Gökçen

Taner, Gökçer Tahincioğlu, Hüsnü

Öndül, Kemal Özdi, M. Ali Çetinkaya,

M. Atakan Foça, M. İhsan Doğan, Mahir

Ünsal Eriş, Melike Kuş,

Mert Anıl Eren, Mesut Demir,

Mithat Sancar, Murat Meriç,

Murat Sevinç, Nefin Pera,

Nihal Poyraz Temürcü, Nuran Talu,

Olçay Koşan, Ozan Küçükusta,

Özge Çağlar, Özgür Cengiz,

Özgür Yalçın, Özhan Değirmencioğlu,

Rabia Ç. Çavdar, Remzi Altunpolat,

Ruşen Ö. Özcan, S., Sebatı Ladikili, Selçuk

Atalay, Serdar Gülsöken, Sevinç Başköy,

Sinan Yusufoglu, Şehnaz Azcan,

T. Tolga Özçelik, U. Tolga Savaş,

Ufuk Altınay, Umut Güner,

Yaşar Seyman, Yiğit Karahanoğulları,

Zeynep Yağmur

Teşekkürler

Ahmet Boyacioğlu, Ahmet Demirtaş, Ali

Cengizkan, Ankara Bisiklet Ortak

Platformu, Ankara Ulaşım Dayanışması,

Gezici Festival, Halkevci Kadınlar, İlham

Yazar, Kadri Anafarta, Kent Karnesi,

Kör Sahne

Logo Tasarım

Aydan Çelik

Grafik Tasarım

Aktan Acar, Çağrı Ürünay, Ezgi Koman,

Gülrü Höyük, Volkan Uysal

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Mehmet Onur Yılmaz

Yayın İdare Merkezi

Büklüm Sokak No:44/4

06680 Kavaklıdere / ANKARA

Tel - Faks: 0 312 437 76 41

bilgi@gazetesolfasol.com

Abonelik İçin

www.gazetesolfasol.com

abone@gazetesolfasol.com

0 536 956 64 26 - 0 533 653 32 75

İstanbul Temsilcisi

Alper Şen (0 537 683 94 70)

Basım Yeri

Rehber Ofset Matbaacılık

Can Berkay Şahin

Eti Mah. Ali Suavi Sok. No:1/28

Maltepe / Ankara

Tel: 0 312 3240041-71

3240071

rehberofset@hotmail.com

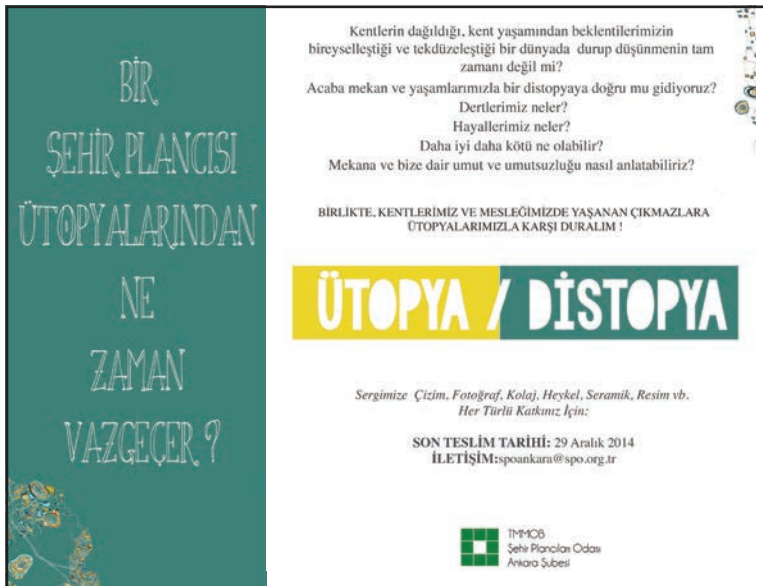
Basım Tarihi

15.12.2014

ISSN: 1301-8655

Yerel Süreli Yayın

4.000 Adet Basılımtır

SOLFASOL

Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi

Mimarlık ve Fiyasko

"Fiyasko" kavramı ve Mimarlık ilişkisini sorgulamak üzere, ODTÜ Mimarlık 4. Sınıf stüdyosu, yeni yapılan "ODTÜ Yolu"nu ve yapım sürecini proje alanı olarak seçti. Bu proje kapsamında yolun etkisini anlamak üzere Çiğdem ve 100. Yıl mahalleleri muhtarları, yerel derneklerin temsilcileri, mahalle sakinleri ve ilgili akademisyenlerle buluşan öğrenciler, maket ve görsel çalışmalarla katılımcıların yolla ve yolun yapım süreci ile olan ilişkilerini kayıt altına almaya çalıştı. Daha sonra belirli sorular üzerinden ilerleyen etkinlikte, mahalle sakinleri nasıl bir kentte yaşamak istediklerini, çevrelerinden beklentilerini ve öğrencilerin projelerine dair görüşlerini aktardılar. Kuzey Avrupalı, disiplinlerarası bir grup olan "Failed Architecture"ın uluslararası çalıştay

süreçlerini izleyen öğrenciler, çalışmadan edindikleri bilgiler doğrultusunda, projelerini geliştirmeyi ve kentin sorunlarını katılımcı süreçlerde tartışmayı amaçladılar. Yapılan çalıştayın sonucunda, kenti etkileyecek kararlarda katılımcı politikaların zorunlu olduğu vurgulanırken, şehircilik açısından gerekli ve tasarlanmış olan yolun fiziksel ve sosyal etkileri ortaya kondu. Çalıştay sırasında mülkiyet sorunlarından demokrasinin araçlarına kadar genişleyen pek çok konu tartışıldı ve yolun parçalayıcı yapım sürecinin mimarının estetik kaygılarıyla meşrulaştırılmayacağına karar verildi. Tüketime karşı üretimine yönelik mimari programlar aracılığı ile yolun parçalanmasının araçları araştırıldı. Tasarım süreci sonunda geliştirilen öğrenci projelerinin katılımcılarla paylaşarak değerlendirilmesine karar verildi. / **Ayşen Savaş**

'Dayanışma Ağını Güçlendirelim, Umudu Birlikte Büyütelim...'

Kobanê Kriz Koordinasyonu ve Rojava Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği tarafından, 'Umudu Birlikte Büyütelim' başlığı ile bir çağrı metni yayınlandı.

İŞİD çetelerinden kaçan 200 bin Kobanêlinin yaklaşık 120 bini, Urfa'nın Suruç ilçesi ve civarına yerleşmiş, savaşla göçe zorlanan Kobanêlilerin önemli bir bölümünü ise kadın, çocuk ve bebeklerin oluşturduğu çoğu kez gündeme getirilmisti.

Çağrının öncelikli gündemi, bebeklerin ve annelerin, sağlıklı yaşam koşullarına ulaşabilmesine yönelik. Savaş koşulları devam ettiği sürece, günlük mama/süt dağıtımının düzenli olarak gerçekleşebilmesi için yardımların sürekliliğinin sağlanmasının zorunlu bir ihtiyaç durumuna geldiği ve yardımların giderek azalıyor olmasından kaynaklı zorlukların yaşandığı gerçeği tekrar hatırlatılmakta. Tüm duyarlı kişi ve kurumlara bu konuda çağrıda bulunarak, bebeklerin zorunlu yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayabilmek için 2 başlık altında kampanya başlatılmış:

* 1 Bebek için 1 Beşik ve 1 Biberon: Hava koşulları giderek ağırlaşıyor. Kış şartlarıyla da giderek zorlaşan çadır yaşamı bebekler için uygun değil. Daha korunaklı uyuyabilmeleri için beşiğe ihtiyaçları var. Kampanya çerçevesinde, bebeklerin beşik ve biberon ihtiyaçlarını karşılamayı hedefliyoruz. (Beşiklerin çadırdaki kullanılabileceği düşünüldükçe, portatif ve ebat olarak küçük olanların gönderilmesine önem gösterilmeli. Puset ve bebek arabaları da beşik olarak kullanılabilir.)

* Çocuğuna Alırken Bir Mama, Bir Süt ve Bir biberon Daha Al: Savaşın göçe zorladığı anneler, yeterince beslenememe ve yaşadıkları sıkıntılardan dolayı bebeklerini anne sütüyle besleyemiyorlar. Yetişkinlere yönelik gıda dağıtımlarının gecikmesi büyük sorunlara neden olmasa da, bebekler için hayati sorunlara yol açabiliyor. Her gün sürekli ve düzenli olarak mama/süt dağıtımlarının yapılması hayati zorunluluk taşıyor. Bebekler için mama, bebek ve çocuklar için süte ihtiyaç var. Fakat dağıtım yapabilecek malzeme mevcut değil. (Ulaşım ve dağıtım süreleri de hesaba katılarak son kullanma tarihi uzun ürünlerin gönderilmesine özel olarak dikkat edilmesi, sağlık açısından önemli.)

Bebeklerin sağlıklı büyüebilmek için mama, süt, biberon ve beşiğe ihtiyaçları var. İhtiyaçların karşılanabilmesi için de dayanışmaya... **SE/Solfasol**

KaçAk Saray, AKP'yi Sarsıyor.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Kaçak Saray'ın tam bir 'lüks israfı' olduğunu belirten bir açıklama yaptı. Saray'a tepkiler büyüyor.

Bu arada yapılan bir araştırma, halkın % 60'ından fazlasının kaçak saraya israf gözüyle baktığını, halkın % 70'den fazlasının Cumhurbaşkanlığının yerinin değiştirilmemesi gerektiğini düşündüğünü gösteriyor.

Son olarak Kaçak Saray'a kaçak diyen 5. İdare Mahkemesinde görevli mahkeme heyetinin görev yeri değiştirildi. Mahkeme heyetinin görevden alınmasını eleştiren Mimarlar Odası Ankara Şubesi YK Başkanı Tezcan Karakuş, "Adalet bir gün herkese gerekecek" diyerek, mahkeme heyetinin görev yerinin değiştirilmesini sağlayan iktidar baskısını eleştirdi ve "Atatürk Orman Çiftliği davası Uluslararası İnsan Hakları mahkemesine taşınacak ve bu sürecin herhangi bir aşamasında sorumluluğu olan, Cumhurbaşkanı, başbakan, bakanlar, Büyükşehir Belediye Başkanı olmak üzere, kurul kararlarına imza atan koruma kurulu üyelerinden, yasadışı ruhsata iskana imza atan teknik elemanlara, yürütmeyi durdurma kararlarını uygulamayanlara, bunlara işlem yapmayan müfettişlere, yasadışı ihale açarak inşaatı sürdürenlere kadar talanın parçası olan herkesin yargı önünde hesap verecekleri günler olacak, bugün değilse, yarın" dedi.

Bu arada kaçak sarayı, "Cumhurbaşkanlığı Özel Taburu" yerine özel bir Komando Birliğinin koruyacağı bilgileri alınıyor... **Sendika.org/T24.com/Abo/Solfasol**

SolKaSol - Ankara'nın Gayriresmi Kent Fotoğraf Atölyesi Başladı

KA Fotoğraf Atölyesi'nde 6 Aralık'ta, 4 hafta sürecek çalışmamıza başladık. Teori ve pratiği bir arada yürüteceğimiz çalışmanın bu ayki temasını "Su". Atölyenin çıktılarını Solfasol Ocak sayısında bulacaksınız.

10 Ocak'ta başlayacak olan ikinci çalıştayın başlığı ise "**Kentin Renk(sizlik)leri**".

Daha fazla bilgi ve katılım için:

<http://www.kaatolye.net/atolyeler/solkasol-kent-atolyesi/>

Mimar Alper Gündüz Ödüle Doymuyor

Tasarımın geleceğine yolculuk "Red Dot Design Concept Award"ın; geleceğin heyecan verici tasarımlarını kutlamak ve onore etmek için her yıl düzenlediği tasarım yarışmasına, bu yıl 60 ülkeden 4791 katılım oldu ve Mimar Alper Gündüz, tasarladığı 'space' adlı modüler çekmece tasarımı ile 'Red Dot Design Concept Award', 'Best Of The Best'(en iyinin en iyisi) ödülünü aldı.

"Space" bir metal modüler çekmece ünitesi. Tekli veya çoklu kullanılabilen ürün 'boşluğun' soyutlaması. Ürün kapağının asimetric konav deformasyonu ile boyut zenginliği elde edilen ve mekanlara bir yüzey olarak eklenen çekmeceler, ayrıca üç boyutlu bir etki de kazanmakta.

1978'de Ankara'da dünyaya gelen Alper Gündüz, mimarlık eğitimini

Türkiye mimarlığının önemli ortamlarında ve değerli hocalarıyla yaşadı.

2010'da International Design Awards (Ulusal Tasarım Ödülleri)'ta dört ödülle 'yılın tasarımcısı' seçildi.

2011'de Ulusal mobilya tasarım yarışması 'Design For Export X-11'ta 'büyük ödüle' layık bulundu.

2012'de tasarlamış olduğu ürünleri New York'ta International Contemporary Furniture Fair (ICFF)'de sergiledi.

2013'te IDA'da Interior Furniture Design kategorisinde iki ödüle birden layık görüldü ve 'yılın tasarımcısı' seçildi.

2014'te Ulusal Mobilya Yarışması 'Design For Export X-14' ofis

mobilyaları kategorisinde yine 'büyük ödüle' layık görüldü.

2014'de IDA'da modüler oturma ünitesi ile ikinci ödüle layık görüldü.

Son 4 yıldır katıldığı tüm yarışmalardan ödülle dönen Gündüz, Çankaya Üniversitesi'nde Ziya Tanalı ve Zeynep Onur ile birlikte mimarlık ve içmimarlık bölümlerinde tasarım derslerine girmeye devam ediyor. **TG/Solfasol**